

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CVIII П'ЯТНИЦЯ, 19 ЛИПНЯ 2002 РОКУ ЧИСЛО No. 29 VOL. CIX FRIDAY, JULY 19, 2002 No. 29

Сміх крізь сльози

Інтерв'ю з Богданом Ступкою

Народний артист України Богдан Ступка належить до найвідоміших діячів сучасної української культури. Створені ним сценічні образи увійшли в золотий фонд нашого національного театру. Деякий час Б. Ступка був міністром культури України, а тепер він – художній керівник Київського національного драматичного театру ім. Івана Франка. Творчий шедевр, з яким він приїжджає до Америки на цей раз – роля Тев'є у виставі за твором великого письменника і драматурга Шолом-Алейхема „Тев'є-молочник", клясика єврейської літератури, тісно пов'язаного з Україною. Пропонуємо нашим читачам інтерв'ю, яке Богдан Ступка спеціяльно для „Свободи" дав письменникові Олександрові Бураковському.

„Гілочка, що відірвалася від дерева, повинна засохнути. Листя, що впало, повинно зігнити". Ці слова належать Тев'є, головному персонажеві твору Шолом-Алейхема „Тев'є-молочник". Шолом-Алейхем (справжнє ім'я – Шолом Рабінович) народився в 1859 році в ортодоксальній сім'ї в Переяславі, помер в 1916 році в Нью-Йорку. Американський глядач, можливо, знайомий із творчістю Шолом-Алейхема з п'єси „Fiddler on the Roof".

„Тев'є-молочник", написаний на ідиш, перекладений на десятки мов світу. Вистави за цією повістю досі не сходять зі сцен провідних театрів багатьох країн. В Україні прем'єра нового спектаклю за цим твором відбулася 23 грудня 1989 року в київському театрі імені Івана Франка. Поставив її видатний режисер Сергій Данченко, а головну ролю Тев'є блискуче зіграв неперевершений актор Богдан Ступка. Я був на цій прем'єрі: вся заля сміялася і плакала. Сміх крізь сльози. І довго не відпускав акторів зі сцени. Це був величезний прорив в „єврейській темі" в СРСР, яка довгі роки була табу.

З тих пір пройшло майже 13 років. Спектакль цей дивилися в багатьох країнах Европи. Через 10 років після прем'єри відбулася вже 241-ша вистава „Тев'є", і всі без винятку – при переповнених залях. Але ще ніколи не ставили цей спектакль в Нью-Йорку ані в Єрусалимі.

Коли у 1992 році ми стояли поруч в Єрусалимі біля Стіни Плачу, Б.Ступка, за традицією цієї Стіни, написав на клаптику паперу своє бажання і залишив папірець у шпарині: „Ми вже грали „Тев'є" в Москві і Мюнхені, Львові і Воронежі, інших містах. І всюди був аншлаґ, люди стояли і сиділи у проходах. Але не було „Тев'є" в Єрусалимі, не було у Нью-Йорку. Боже, допоможи мені зіграти в цих містах. Як говорив Тевель: „Якщо б я був Ротшільд".

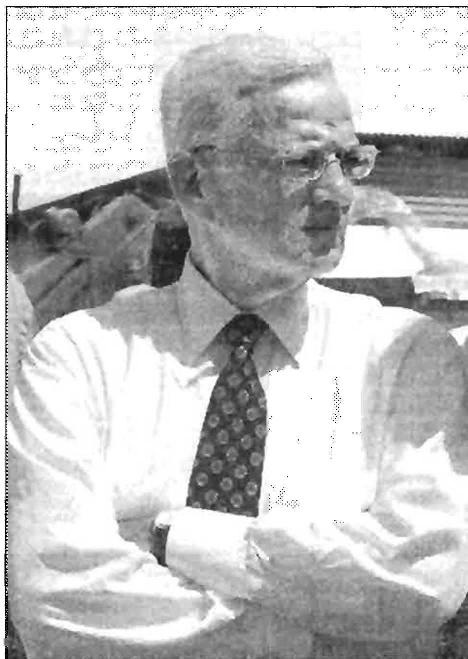
З цього рефрену і почалося інтерв'ю із Б.Ступкою перед приїздом трупи театра у Нью-Йорк з виставою „Тев'є Тевель". Він сидів у своєму кабінеті в Києві, я – в Нью-Йорку.

– Пане Богдане, все ж таки, Бог дав і Ви стали Ротшільдом?

– (*Сміється*). Та ні! Знайшлися гроші в Нью-Йорку. Тепер ми готуємося до 300-ої вистави „Тев'є". І всі – при цілковитому аншлагу-переаншлагу. Де б ми її не грали! Цю подію можна занести у книжку рекордів Ґінеса. От зараз Михайло Глуз організовує в Москві фестиваль Соломона Міхоелса, тобто фестиваль єврейської культури. І ми

(Продовження на стор. 15)

Пол О'Ніл: „Україні потрібна більша економічна свобода"

Пол О'Ніл

КИЇВ. – Від 12 до 14 липня в українській столиці перебував зі своєю першою візитою секретар Департаменту скарбу США Пол О'Ніл. Під час його зустрічей з Президентом Л. Кучмою, прем'єр-міністром А. Кінахом і депутатами Верховної Ради мова йшла про дальший розвиток економічних реформ у країні. Про деякі подробиці цієї візити О'Ніла розповідає наш київський кореспондент Ростислав Хомяк:

КИЇВ. – Секретар Департаменту скарбу Пол О'Ніл у своєму виступі в українській столиці 12 липня зробив цікаве відкриття: „Слово 'контракт' відсутнє в основних українських законах".

Звичайно, міністри фінансів не пишуть своїх виступів. Для цього у них є штаб „спічрайтерів" (так, вже й це слово прийшло в українську журналістику). Але для пана О'Ніла навіть читати таке речення мусило бути неабияким відкриттям. Адже заки стати господарем будівлі поруч з Білим Домом у Вашінґтоні, він чимало років керував такими потужними транснаціональними корпораціями, як Алкоа (алюміній) й Інтернешинел Пейпер (папір). А для них контракт – це ціла нервова система, без якої навіть великі промислові „авіоносці" не можуть зрушити з місця.

(Закінчення на стор. 3)

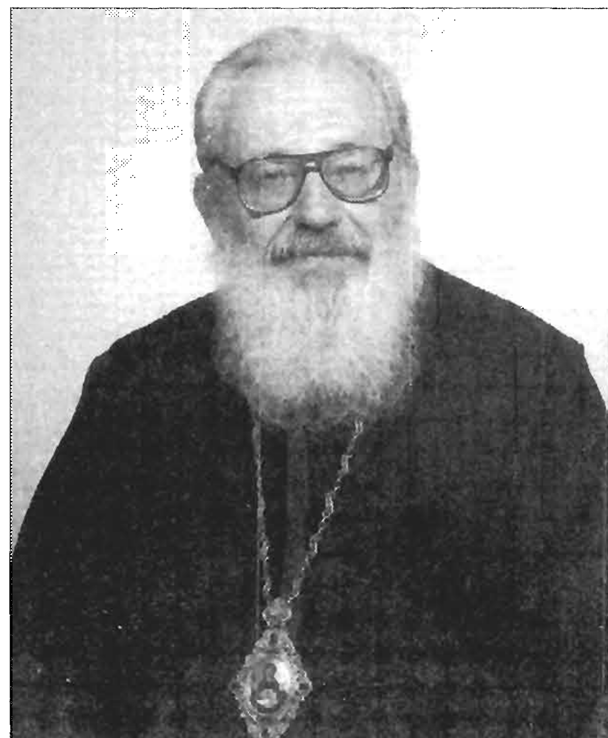
Верховний Архиєпископ УГКЦ Любомир: „Ми маємо всі разом нести світло у світ"

ЛЬВІВ. – Від 30 червня до 4 липня відбувався Патріярший Собор Української Греко-Католицької Церкви. Його урочисте відкриття відбулося в неділю, 30 червня, в архикатедральному соборі святого Юра, а соборові засідання протягом п'яти днів тривали у приміщенні Львівської Духовної семінарії Святого Духу, що є у Рудному.

Головна тема обговорення – визначення місця Церкви у вирішенні найважливіших соціяльних проблем сучасности.

Під час Архиєрейської Літурґії, в якій взяли участь Папський нунцій в Україні Архиєпископ Микола Етерович, вище духовенство УГКЦ та Російської Католицької Церкви, представники Православних Церков і делеґати собору, Верховний Архиєпископ УГКЦ Любомир кардинал Гузар у привітальному слові наголосив: „Цей наш собор в усіх своїх вимірах – і в Літурґії, і в доповідях, і в нарадах, і в прийнятті рішень є ділом релігійним. Це не є наради якихось мудрих людей, які, черпаючи із чисто людських джерел, людського знання та досвіду, шукають методів для побудови кращого світу. Ми не хочемо оминути жодного доброго людського засобу, але ми мусимо бути свідомі, що це не звичайна конференція, а собор – діло нашої віри, де ми віримо, що з нами Ісус Христос, що ми перебуваємо під впливом Святого Духу, що те, що ми думаємо, кажемо і хочемо вирішити, ми робимо у присутності і спільно з Господом Богом".

Після закінчення Божественної Літурґії до Блаженнішого Любомира та усіх учасників звернувся Архиєпископ Микола Етерович, котрий зачитав лист-привітання Святішого Отця Івана Павла II.

Верховний Архиєпископ УГКЦ Любомир кардинал Гузар

Урочистості в соборі святого Юра завершилися символічним запаленням вогню, яке здійснив Глава УГКЦ Блаженніший Любомир. „Як Ісус посланий Отцем, а апостоли послані Ісусом, так і ми маємо всі разом нести світло у світ. Нехай ця свічка буде символом того світла, яке ми хочемо нести, перш за все, тим громадам, які нас сюди прислали, нести нашим епархіям, країнам, з яких ми прибули, нести усьому світові. Будьмо свідомі того посланни-

(Закінчення на стор. 9)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

На заході України виявлено масове поховання

ЛЬВІВ. – У західній частині України виявлено нове масове поховання людей, які можуть виявитися жертвами репресій радянського НКВД після Другої світової війни. Серед знайдених кістяків – чимало дитячих. Представники правозахисної організації „Меморіял" кажуть, що у монастирі міста Жовкви поблизу Львова під підлогою келій виявили останки 130 людей, деякі з яких мають сліди куль. Згідно з повідомленнями 16 липня, серед тіл виявлено останки кількох десятків дітей. Дослідники кажуть, що головним свідченням причетности радянських спецслужб є те, що у тому монастирі раніше був розташований гарнізон НКВС, але вони здивовані тим, що майже третину тіл складають останки дітей. Після розвалу Радянського Союзу в Галичині було виявлено низку масових поховань людей, страчених радянськими спецслужбами.

Україна таки не постачала зброю до Іраку

КИЇВ. – Повірений у справах Іраку в Україні Хишам Ібрагім підтвердив заяву Ради Безпеки ООН про те, що Україна не постачала озброєнь до Іраку всупереч санкціям . Він зробив цю заяву 15 липня на прес-конференції у Києві, пославшись на багатоступеневий рівень міжнародної контролі, а також на заяви іракського і українського керівництва та Генерального секретаря ООН. Український уряд заявив, що посилить контролю за експортом зброї та за переговорами щодо постачання зброї, як і за діяльністю посередників, що перепродають зброю за кордон. Х.Ібрагім також наголосив, що Ірак зацікавлений в українських технологіях, в той час, як Україна потребує іракської нафти. Минулого року товарообіг між двома країнами сягнув показника 300 мільйонів долярів.

Шахтарі України демонструють

КИЇВ. –16 липня близько 900 шахтарів з усіх вугільних регіонів України (Донецький, Луганський, Дніпропетровський, Кіровоградський, Львівський і Волинський) демонстрували перед Міністерством палива і енергетики. Шахтарі вимагають: 100-відсоткового розрахунку за вугілля; розрахунку за платню в повному обсязі; визначити бюджет галузі на 2003 рік, а також щоб у цьому бюджеті були закладені кошти для погашення заборгованости за попередні роки, яка за словами Віктора Турманова, депутата і голови Центрального комітету профспілки працівників вугільної промисловости, становить 1.2 млрд. грн.

Протестують нелегальні мігранти на Закарпатті

УЖГОРОД. – На Закарпатті щороку затримують від 4 до 6 тисяч громадян азійських країн, які прагнуть дістатися до Західної Европи. У таборі тимчасового утримання нелегальних мігрантів та біженців на території Мукачівського прикордонного загону відбулись заворушення, участь в яких взяли майже 350 осіб. Приводом для дій протесту стали зміни у схемі розгляду справ нелегалів, а також переведення до нових помешкань, що дехто з утримуваних сприйняв як переведення до в'язниці. Ініціаторами протестів стали сорок громадян Пакистану – їх найбільше в таборі. За повідомленням українських прикордонників, шляхом переговорів бунтівників вдалося заспокоїти, після чого в них відібрали саморобну холодну зброю. Проблема нелегальних мігрантів і надалі залишається однією з найболючіших для Закарпатської области.

Будівництво нафтопроводу „Баку-Тбілісі-Джейхан"

ТБІЛІСІ, Грузія. – Відкриваючи 16 липня у Тбілісі 4-те засідання Змішаної міжурядової українсько-грузинської комісії з питань співробітництва, прем'єр-міністер України Анатолій Кінах заявив, що Україна готова брати участь в будівництві нафтопроводу „Баку-Тбілісі-Джейхан", який є для Грузії стратегічним. А.Кінах відзначив, що, незважаючи на зростання за останній період обсягів нафтоторгового обігу між Україною та Грузією, обидві країни ще „далеко не до кінця" використовують потеніял у цьому напрямі, зокрема не використовують у повній мірі своє унікальне географічне розташування. Крім того, Україна готова взяти участь в модернізації грузинських нафтопроводів, у підвищенні пропускної спроможности морських портів Грузії. А. Кінах запросив Грузію взяти активну участь у формуванні Евразійського нафтотранспортного коридору – терміналу „Південний" та нафтопроводу „Одеса-Броди-Ґданськ.

Нові тарифи на транспорт у Києві

КИЇВ. – На прес-конференції 16 липня у Київській міській державній адміністрації (КМДА) „Пасажирський транспорт столиці: проблеми і перспективи" обговорювано справу нових тариф на проїзд у наземному транспорті в Києві, котрий з 1 серпня коштуватиме 75 коп. Вартість однієї поїздки в Київському метрополітені, можливо, зросте до 1 гривні. Для пом'якшення наслідків підвищення тарифів на транспортні послуги у Києві комітет транспорту КМДА пропонує активніше користуватися проїзними квитками. Нові тарифи на транспорт у Києві діятимуть з 10 серпня. Про це повідомив заступник голови Київської міської державної адміністрації, начальник Комітету транспорту Іван Салій. Для киян, особливо пенсіонерів – підвищення значне, коли середня пенсія становить 125 гривень на місяць.

Медики провели всеукраїнську акцію протесту

КИЇВ. – Під стінами Верховної Ради України 12 липня зібралось кілька тисяч медичних працівників та освітян. Представники Профспілки працівників охорони здоров'я тримали плакати з написами: „Медикам – депутатську зарплату", „Урядовцям – зарплату медиків". Медики протестують проти низького рівня заробітної плати, яка в середньому по галузі становить 200 грн. Головною економічною вимогою профспілки є прийняття спеціяльної постанови уряду про підвищення зарплати медичним працівникам. Профспілка наполягає на підвищенні зарплати з 1 липня, тобто водночас зі запровадженням нового розміру мінімальної зарплати (165 грн.)

ВР розслідуватиме вбивства журналістів Ґонґадзе, Александрова і замах на Єльяшкевича

КИЇВ. – Верховна Рада України 11 липня створила Тимчасову слідчу комісію ВР з розслідування обставин вбивств журналістів Георгія Ґонґадзе, Ігоря Александрова, посягання на життя народного депутата України Олександра Єльяшкевича і фактів порушення державними діячами Конституції та законів України. За це рішення проголосувало 186 депутатів із 420 зареєстрованих у залі (для прийняття рішення необхідно 150 голосів). За створення комісії голосували фракції „Наша Україна", СПУ, БЮТ, КПУ. Головою комісії обрано Григорія Омельченка. До складу комісії також увійшли Сергій Правденко, Сергій Головатий (обидва з БЮТ), Василь Червоній, Тарас Стецьків, Тарас Чорновіл, Сергій Соболєв (усі з „Нашої України"), Іван Бокий, Юрій Луценко (обидва зі СПУ), Сергій Сінченко, Марія Маркуш, Олександер Бондарчук (усі з КПУ). Г.Омельченко, представляючи проєкт постанови про створення комісії, сказав, що решта фракцій можуть запропонувати також свої кандидатури на членство у комісії.

В Карпатах можуть зникнути бурі ведмеді

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – Екологи Івано-Франківщини разом з Міжнародним проєктом „Карпатська ініціятива" апелюють до громадськости щодо можливого повного зникнення бурих ведмедів в українських Карпатах. За даними науковців Українського державного лісотехнічного університету, торік у Карпатах налічувалось приблизно 360 бурих ведмедів, а 30 років тому було зафіксовано 1300 тварин. Дослідники остерігають, якщо тенденція до зменшення збережеться, то через 10 років в українських Карпатах бурі ведмеді щезнуть остаточно. Головною причиною нинішньої трагічної ситуації є дозвіл на знищення цього звіра. Науковці, громадські організації Центральної та Східної Европи об'єднались довкола цієї проблеми у проєкт „Карпатська ініціятива" з програмою „Формування льокальної підтримки для збереження ведмедя в українських Карпатах".

Чорноморська фльота РФ „незаконно володіє" навігаційним гідрографічним устаткуванням у Криму

СИМФЕРОПОЛЬ. – Господарський суд Автономної Республіки Крим 15 липня частково задовольнив позов Генеральної прокуратури України до Міністерства оборони Росії та гідрографічної служби Чорноморської фльоти РФ. Суд зобов'язав передати Україні низку радіонавіґаційних систем в Евпаторії, гідрографічні підрозділи в Феодосії, а також маяк на мисі Тарханкут. Генеральна прокуратура України вважає, що Чорноморська фльота РФ „незаконно володіє" навігаційним гідрографічним устаткуванням на західньому і південно-західньому узбережжях Криму. Загалом під цю категорію, за визначенням Генеральної прокуратури України, підпадає 27 об'єктів у 6 районах Автономної Республіки Крим. Російські військові твердять, що передання цих об'єктів Україні означатиме втрату Чорноморською фльотою давно усталеної і дієвої системи навігаційного і гідрографічного забезпечення.

Ролю опозиції в Україні треба врегулювати

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – „Україні бракує закону, який би врегульовував ролю і місце опозиції", – заявив 15 липня провідник фракції „Наша Україна" Віктор Ющенко на прес-конференції в Івано-Франківську. За його словами, „формалізація опозиційної діяльности назріла, необхідна і матиме користь", оскільки від неврегульованости страждає як сама опозиція, так і політичний, економічний і соціяльний розвиток країни в цілому. В. Ющенко додав, що опозиція існує в багатьох країнах і є дієздатною і повноцінною силою, незважаючи на те, що вона комусь не подобається. „Я маю конструктивні взаємини і з Юлією Тимошенко і з Олександром Морозом, і думаю, наша співпраця буде плідною", – додав провідник „Нашої України".

Продовжено термін дії внутрішніх пашпортів

КИЇВ. – В Україні продовжено термін дії внутрішніх пашпортів зразка СРСР до 1 вересня цього року. Це питання 10 липня розглянув на засіданні Кабінет міністрів і ухвалив відповідну постанову. Як пояснили у Центрі громадських зв'язків Міністерства внутрішніх справ України, це питання постало у зв'язку з тим, що надходить багато нарікань, в основному від людей похилого віку, які не встигли вчасно обміняти пашпорти (як відомо, термін дії пашпортів мав завершитися 1 липня). За даними МВС, в Україні не отримали пашпорти нового зразка близько 10 тисяч осіб.

Відкрито швидкісну залізничну магістралю

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма 11 липня вранці взяв участь у відкритті першої швидкісної залізничної магістралі, якою ходитиме експрес „Харків – Київ". За словами міністра транспорту України Георгія Кирпи, такі самі поїзди їздитимуть із Києва до Одеси, Симферополя, Львова, а пізніше – до кордонів із Росією та Білоруссю. Поїздка за маршрутом „Харків – Київ" займатиме на швидкісному поїзді вдвічі менше часу, а саме 5 годин 45 хвилин. Рейс є щоденним, передбачено зупинки на станціях Полтава та Миргород.

За повідомленнями інформаційних агентств

Пол О'Ніл...

(Закінчення зі стор. 1)

Не треба сперечатися з того приводу, є чи нема в Україні слова „контракт". За текстом виступу О'Ніла стоять професійні люди, аналітики, американські дипломати в Києві, які постійно стежать за цими речами. Зрештою, О'Ніл не сказав, що в Україні взагалі нема такого слова. „Контракт", як і „договір", і „угода" добре знають в Україні і часто користуються цими словами. О'Ніл сказав тільки, що „контракт" відсутній в українських законах. І це, мабуть, правда. І саме це творить проблему для розвитку економіки України.

Справа в тому, що в Україні контракти, договори і угоди частогусто не виконуються, і все ще немає досить ефективних механізмів, які б запевнювали їх виконання.

Один американський юрист, який кілька років працював в Україні як дорадник у написанні закону про банкрутство, казав мені, що цей український закон кращий від американського. Це похвально. Але в Україні є чимало випадків, коли фірма мала б збанкрутувати, але закону про банкрутство влада не застосовує, бо це значило б, що кілька сот або тисяч робітників залишаться без праці. Тому робітники ходять на свої місця праці, місяцами не отримують заробітної платні і протестують проти закриття „їхнього" підприємства. Або – керівники якогось державного підприємства навмисне кепсько керують ним, доводять до межі банкрутства, щоб згодом купити його за копійки і розпродати, що можна.

Є ще й такі курйози, коли невиконання контракту притягає закордонного інвестора.

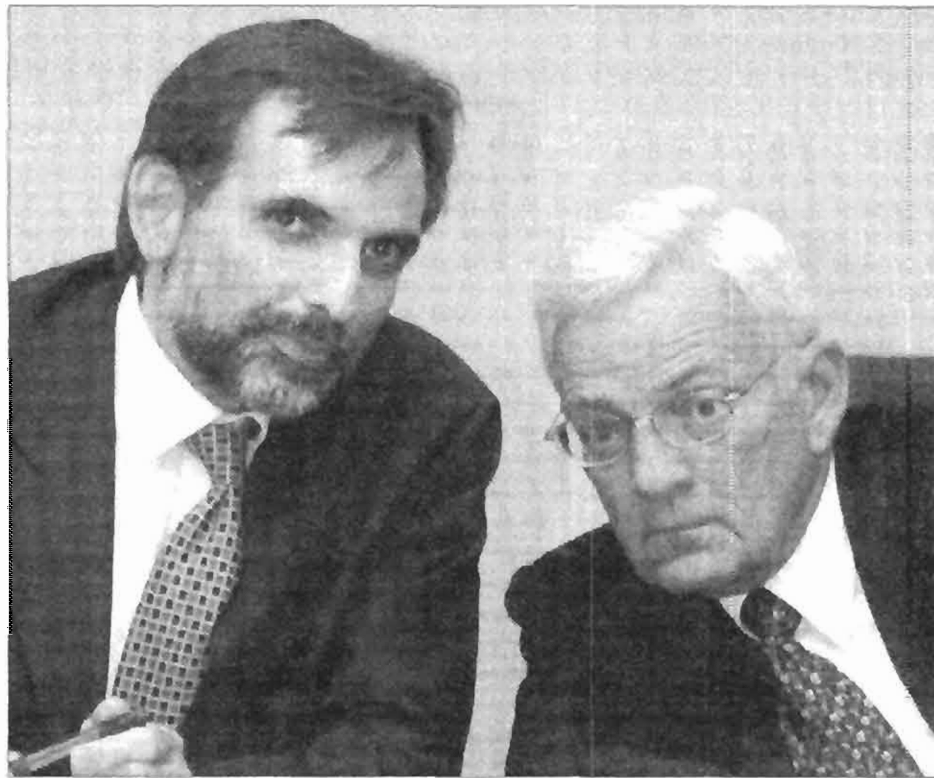
Фірма „Чумак" у Херсонській області нині продає свої „кечупи", консервовані огірки, олії, майонези, соки, компоти по всій Україні, в Росії і в інших країнах. А вона постала у висліді невиконання контракту. На початку 1990-их років представник шведської фірми приїхав в Україну і уклав контракт на поставу 30 вантажних авт ягід. Коли довелося завозити це добро у Швецію, українська сторона доставила ... половину однієї вантажівки. „Не вийшло" – це стандартне українське пояснення на невиконання угоди. Швед розчарувався, але на Україну рукою не махнув. Фірма, яку він представляв, належить його родині і вже багато років консервує плоди. Їй ставало тісно у Швеції і треба було запроваджувати справу за кордоном. Після невдалого першого українського контракту швед цілий рік подорожував по Україні, вивчав її можливості для своєї компанії. Врешті він купив напівроэвалене совєтське підприємство на Херсонщині, бо побачив потенціял прославленого українського степу. Згодом він привіз з собою племінника і вони взялись за справу, яку знають з династійною глибиною. Нині, в літній сезон, „Чумак" затруднює десятки тисяч робітників, які збирають плоди. На відбудованій фабриці яка переробляє і консервує їх, люди затруднені цілий рік. І все це – наслідок першого невиконаного контракту.

Але О'Ніл пропонував у Києві більш ортодоксальний підхід до розвитку економіки. Виступаючи перед членами Американської торговельної палати (американськими й українськими підприємцями), він сказав: „Контракти повинні наповнюватися змістом, і суди мають стежити за їхньою непорушністю. Коли підприємці покладаються на якісь особливі дії політичних провідників для вирішення суперечок, страждає вся країна".

З Києва О'Ніл поїхав до Донецька, де відкрив філію Мікрофінансового банку, який спеціялізується у позиках для малих підприємств (середній розмір кредиту – близько 4000 дол.). І це також цікаво, бо саме у Донецьку діє Індустріяльний союз Донбасу – найбільша недержавна фінансова група в Україні, яка на очах росте, скуповуючи різного роду українські підприємства.

А Сполучені Штати заохочують Україну розвивати мале і середнє підприємництво (яке, до речі, є дуже важливим елементом американської економіки), тому О'Ніл, колишній керівник великого капіталу, взяв учась у відкритті банку малого капіталу. Крім Сполучених Штатів, співвласниками Мікрофінансового банку є Міжнародна фінансова корпорація (споріднена зі Світовим банком), Німеччина і Голяндія.

Візита О'Ніла може означати якесь підвищення зацікавлення Україною з боку адміністрації Президента Буша, бо протягом півтора року, зокрема після 11 вересня 2001 року, голим оком можна було бачити зменшену американську увагу до України – в порівнянні з попередніми роками.

Пол О'Ніл, праворуч, і посол США в Україні Карлос Паскуаль на прес-конференції в Києві. Фото: УНІАН

Українські журналісти мали можливість запитати американського державного фінансиста про низький рівень американських інвестицій, про фінансові скандали у США, про шанси України увійти у Світову торговельну організацію (СТО). І О'Нілл відповідав на запитання як ділова особа, чітко і без вагань.

Капітал, – сказав він, – є боягузом. Він не йде туди, де з ним не поводяться коректно. А це значить, що капітал потребує клімату, де діє верховенство права і забезпечені правовою санкцією контракти.

Американські фінансові скандали, як „Енрон" і „ВорлдКом", спричинили окремі „ділки", які зловживали своїми повноваженнями, а такі зловживання важко передбачити, доводив О'Ніл. Але тут же додав, що американська система дає можливість більшого збагачення й добробуту населенню, ніж інші економічні системи. Крім того, успіх американської системи полягає в тому, що вона гнучка: „Коли ми помічаємо, що якась частина її не спрацьовує, поправляємо її і йдемо далі".

Щодо Світової торговельної організації, то, за словами секретаря Департаменту фінансів, США хочуть бачити у ній усі країни світу. Америка надала Україні технічну допомогу для створення документації про вступ до СТО. У вересні має бути розглянутий черговий звіт про рівень готовости України до членства.

„Україна продемонструвала поступ у покращенні умов для створення та розвитку малого і середнього підприємництва через дереґуляцію та обмеження дріб'язкової контролі. Як наслідок, кількість малих підприємств збільшилась на 140 тисяч з 1999 по 2001 рік, тобто на 31 відсоток. Економічне зростання на шість відсотків у 2000 році і на 9 відсотків у 2001-му – це чудові новини, проте для збереження і покращення цих показників Україна має здійснити великі кроки до розширення економічної свободи на всій своїй території", – сказав у Києві О'Ніл.

Доведеться Верховній Раді, після повернення з літніх відпусток, вписати слово „контракт" у нові закони і визначити методи для їх виконання, щоб зберегти і покращити економічні показники.

Схвалено проєкт закону про реабілітацію УПА

КИЇВ. – За дорученням Кабінету Міністрів України розроблено законопроєкт „Про відновлення історичної справедливости стосовно борців за свободу і незалежність української держави". Про це 12 липня повідомили в прес-службі Кабінету Міністрів після засідання Урядової комісії з вивчення діяльности ОУН і УПА під керівництвом віце-прем'єр-міністра України Володимира Семиноженка. Законопроєкт пропонує визнати боротьбу Української Повстанської Армії (УПА), ідеологічно підтримуваної Організацією українських націоналістів (ОУН), боротьбою за свободу і незалежність української держави, а також уважати їхню діяльність у період із вересня 1939 року до середини 1950 років XX сторіччя рухом опору, організованого з однією метою – об'єднання і створення єдиної незалежної України. Проєкт закону був у цілому схвалений. Зацікавленим центральним органам виконавчої влади доручено доробити законопроєкт із урахуванням висловлених на засіданні пропозицій і зауважень.

На це негайно зареаґувала Росія і 15 липня скритикувала можливу реабілітацію УПА та визнання на всеукраїнському рівні бійців УПА такими, що воювали за незалежність України. На заяву російського зовнішньополітичного відомства міністер закордонних справ Анатолій Зленко сказав, що питання реабілітації воїнів Української Повстанської Армії, є внутрішньою справою України. Приводом для обміну заяв між Москвою та Києвом стало одностайне схвалення згаданого проєкту Урядовою комісією з вивчення діяльности ОУБ-УПА.

Росія досі дотримується тієї оцінки дій УПА, що була зформована комуністичною ідеологією, яка називає українських повстанців „уособленням націоналізму".

Радіо „Свобода"

АМЕРИКА І СВІТ

Після фінансових скандалів, ціни на біржі різко впали

НЬЮ-ЙОРК. –На фондових ринках Европи та Далекого Сходу відбулося падіння цін на акції – по тому, як значне падіння курсів цінних паперів відбулося у США від початку липня. Оглядачі пов'язують це зі зростанням недовіри до фінансових справ провідних корпорацій. Таке ж твердження зробив також 16 липня, звітуючи перед Конґресом, і Алан Ґрінспен, голова Федеральної ради валютних резерв. Все ж таки він запевнив інвесторів, що „фундаменти економіки країни є здоровими та спрямовані на покращення". До фінансової нестабільности привели скандали з фальшуванням звітности багатьох компаній, у тому числі таких корпоративних велетнів, як „Енрон" і „Ворлдком". Подібних проблем зазнала ще одна велика корпорація – телекомунікаційна компанія „Квест". Проти неї також ведеться кримінальне розслідування за підозрами у викривленні бухгалтерської звітности. Тим часом Сенат ухвалив нові законодавчі заходи проти шахрайства – значно жорсткіші за ті, що їх пропонував Президент Дж. Буш, чия промова, очевидно, не відновила довіри інвесторів.

Новий плян врегулювання конфлікту на Близькому Сході

НЬЮ-ЙОРК. – Представники США, ООН, Европейського Союзу та Росії (угрупування, що називає себе „квартетом") обговорювали 16 липня новий плян врегулювання ізраїльсько-палестинського конфлікту. Незважаючи на розбіжності у деяких питаннях, учасники зустрічі спробували вивести з глухого кута мирний процес на Близькому Сході. Секретар Державного департаменту США Колін Павел обговорив питання проведення реформ у керівництві Палестинської автономії, пропонуючи плян надання економічної та гуманітарної допомоги палестинському народові. К. Павел провів переговори з Генеральним секретарем ООН Кофі Ананом, членом керівництва Европейського союзу Гав'єром Соланою та з міністром закордонних справ Росії Іґорем Івановим. Росія виступає проти усунення Ясира Арафата з посади глави Палестинської автономії. Незважаючи на зусилля „квартету", того ж дня палестинці з угрупування „Гамас", переодягнені в одностроЇ ізраїльських вояків, обстріляли та закидали ґранатами автобус поблизу єврейського поселення Іманусль на Західньому березі. У висліді – 7 убитих і 17 поранених.

Проєкти на місце будівель хмаросягів-близнюків

НЬЮ-ЙОРК. – 16 липня оприлюднено пляни забудови площі, яка звільнилася після розчищення завалів Світового центру торгівлі у Нью-Йорку. Одна з архітектурних компаній підготувала шість проєктів забудови, які відновлюють робочі приміщення, втрачені після нападів 11 вересня. Усі проєкти містять у різній формі пам'ятні знаки жертвам нападу. Влада Нью-Йоку каже, що слід швидко ухвалити рішення, і тому немає часу на те, щоб догодити усім. Однак Джон Вайтгед, голова Корпорації розбудови Нижнього Мангетану, заявив, що буде взято до уваги також сьомий проєкт, представлений громадськістю, бо пропоновані проєкти є тільки початковим кроком. 15 липня офіційно завершено пошук тлінних останків загиблих у будинках-близнюках 11 вересня 2001 року. За останніми даними понад 2,800 осіб впали жертвою тої терористичної акції.

Спроба замаху на французького президента

ПАРИЖ. – Активіст одного з ультраправих угруповань, який стріляв під час паради 14 липня в Парижі, зізнався під час допиту, що він намагався застрелити президента Франції Жака Ширака, повідомило французьке міністерство внутрішніх справ. Жак Ширак приймав традиційну параду з нагоди національного свята Франції – Дня взяття Бастилії. 25-річний Максим Брюнері був затриманий у центрі Парижу, на Єлисейських полях ,після того, як вистрілив із ґвинтівки у бік президентської машини. Очевидці кажуть, що чоловік витягнув рушницю з футляра для гітари, але його швидко схопила поліція. При цьому ніхто не постраждав. Під час затримання М. Брюнері намагався покінчити із собою, проте поліцейські встигли його обеззброїти. За даними поліції, М. Брюнері – член студентського угруповання, яке належить до однієї з неонацистських організацій.

Винні поляки, а не німці

ВАРШАВА, Польща. – Громадяни Польщі, а не нацисти, відіграли головну ролю у масових убивствах євреїв 10 липня 1941 року в селі Єдвабне. Про це заявив 10 липня прокурор із військових злочинів Радослав Іґнатьев. За його словами, під час розслідування з'ясувалося, що близько сорока поляків з Єдвабного загнали до стодоли більше тисячі місцевих євреїв, де їх спалили живцем. Прокурор повідомив, що нова кримінальна справа порушуватися не буде, оскільки в 1949 році вже був суд, який визнав 12 осіб винними у цьому злочині. Розслідування проводилось після опублікування в 2000 році книги польського історика-еміґранта Яна Ґроса про трагічні події в Єдвабному.

Знайдено ген проти СНІДу

ЛОНДОН. – Науковці виявили ген, який дозволяє людині створювати природній захист від вірусу імунодефіциту, що спричиняється до СНІДу. Лікарі вважають це дуже важливим відкриттям, яке у майбутньому може привести до нових способів лікування хвороби. Як було з'ясовано, усі люди мають природній захист від вірусу імунодефіциту у формі гена, який може зупиняти поширення вірусу у тілі виділенням спеціяльної речовини. Вірус імунодефіциту спромігся перебороти цей природний захист, і лікарі шукають можливості посилити людську спроможність протистояти вірусові. Дослідники у Королівському коледжі Лондону та університеті Пенсильванії у США кажуть, що для цього існує потенціял, але для того, аби розробити реальні ліки, слід витратити кілька років досліджень. Національний траст проти СНІДу у Великій Британії заявив 15 липня, що випробування нових засобів лікування є надважливим за умов, коли у світі нараховується понад 40 мільйонів хворих на СНІД.

За матеріялами ЗМІ

Невдалі довибори до Верховної Ради

КИЇВ. – В неділю, 14 липня, в Україні були проведені повторні вибори у декілька округах. Бльок „Наша Україна", очолюваний Віктором Ющенком, засудив обставини, за яких були проведені повторні вибори у трьох округах, вказавши на втручання влади Президента у перебіг кампанії.

Заява зокрема називає „розправою над опозиційним політиком" зняття з реєстрації кандидата Олександра Жира. Бльок „Наша Україна" стверджує, що має докази порушень закону, зокрема участи голів обласних держадміністрацій Дніпропетровська та Черкас в передвиборчій агітації.

Бльок повідомив, що домагатиметься від Президента Кучми відставки згаданих керівників.

Бі-Бі-Сі

* * *

ВАШІНҐТОН. – Повідомлення про зняття з реєстрації кандидата в народні депутати Олександра Жира американські експерти та політики сприйняли як гнітючу новину.

16 липня конґресмен Том Лантос, який тиждень тому звернувся до Палати Представників, висловлюючи побоювання, що повторні вибори в Україні можуть бути гіршими, ніж березневі, сказав: „Маніпулювання виборцями в такий спосіб багаторазово підривають демократичні процеси".

Звертаючись до своїх колеґ в Конґресі, член комітету з міжнародних взаємин Том Лантос у деталях розповів про процес зняття Олександра Жира з виборчого списку. Він сказав: „Увечорі 12 липня, менше ніж за 48 годин до початку голосування, місцевий суд вирішив дискваліфікувати кандидата Олександра Жира, з приводу якого я висловлював свою стурбованість минулого тижня", – нібито через порушення норм фінансування виборчої кампанії. Олександер Жир був дискваліфікований у час, коли вже не було жодної можливости опротестувати дане рішення". Американський законодавець також згадав, що Олександер Жир очолював розслідування з приводу причетности українського уряду до нелеґального продажу зброї в Ірак. „Я хочу висловити своє глибоке переконання, що дискваліфікація Олександра Жира мала політичні причини", –заявив конґресмен Том Лантос.

Радіо „Свобода"

* * *

ЧЕРКАСИ. – Керуючий справами Черкаської і Кіровоградської епархії Української Автокефальної Православної Церкви, митрофорний протоєрей о. Назарій Кучерявий був ув'язнений на чотири доби – від 12 до 16 липня – ніби за порушення закону про вибори. Про обставини його затримання повідомив телефоном з Черкас керівник Християнського благодійного центру „Стефанус" Фелікс Хмельковський:

– 14 липня в Україні відбулися додаткові вибори до Верховної Ради. Напередодні, 12 липня, студенти Духовного училища при церкві Покрови Богородиці УАПЦ Олексій Колишко, Остап Кучерявий, Едуард Калмиков та Ігор Лаубенштейн вирішили розклеїти у місцях, призначених для передвиборчих матеріялів, листівки, у яких зокрема містився заклик **не голосувати** за кандидата Соціялістичної прогресивної партії Наталю Вітренко. У авті зі студентами був ректор училища о. Назарій, який водночас є духівником черкаських організацій КУН та УНА-УНСО. Ледве авто рушило у місто, як його зупинили автоінспектор і шість авт з прокуратури. Священика і студентів затримали, вилучили у них 300 передвиборних листівок. З церкви вивели віруючих і провели обшук. Також слідчі допитали людей, які живуть біля храму, їм погрожували репресіями. Основне запитання було: звідки походять листівки?

Через кілька годин студентів випустили (за їх словами, декого побили палицями), а священика утримували в камері майже 4 доби. Довелося вислухати чимало лайливих слів на адресу церкви. Сім'ї о. Назарія повідомили про місце його перебування лише на третій день, йому не дозволили зустрітися з адвокатом. Звинувачення не було пред'явлено. Коли закінчилися вибори, священика випустили про підписку про невиїзд з міста. Тепер він дізнався про те, що звинувачується у спробі зашкодити виборам і у фальшуванні документів.

Протоєрей о. Назарій Кучерявий

Телефоном з редакції „Свободи" ми запитали у о. Назарія:

– Чи були з вашого боку порушення закону про вибори?

– Не було, тому що закон дозволяє агітацію як за, так і проти кандидатів. Щодо фальшування документів, то я просто не знаю, що мається на увазі. Моє становище ускладнює підписка про невиїзд, тому що УАПЦ має тепер у Черкаській та Кіровоградській областях близько двадцяти парафій, і я позбавлений можливости їх відвідувати. З цієї причини я розцінюю дії проти мене як протистояння нашій Церкві.

– Що можна сказати про училище, у якому навчаються затримані студенти?

– Училище діє при церкві Покрови у Черкасах, яка міститься в колишньому кінотеатрі „Зірка". На двох курсах тепер навчаються 26 осіб, які вбачають свій життєвий шлях у духовному служінні Україні.

Л.Х.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

Військовий союз перетворився на окупацію України

Відкритий лист до Президента України Л. Кучми

Вельмишановний Пане Президенте!

Події, які відбуваються останнім часом в Україні, викликають велике занепокоєння в українській громаді США, Канади та інших країн світу. Йдеться про пляни широкого відзначення 350-их роковин Переяславської ради 1654 року, яка принесла українському народові довгі роки поневолення. Не слід забувати, що Переяславська угода була підписана як військовий союз, що перетворився в окупацію України російськими військами. Це було грубим порушенням угоди, рівно ж як і вся пізніша царська політика втручання у внутрішні справи українського народу та його визискування. Царська влада, а після неї і совєтська, свідомо спотворювали зміст Переяславської угоди з метою витворити в українців комплекс меншовартости „молодшого брата". Складається враження, що ще й сьогодні, в умовах розвитку незалежної Української держави, дехто з вищих представників української влади не позбувся цього комплексу, і це, на нашу думку, загрожує українській незалежності.

Ми закликаємо Вас, шановний Пане Президенте, і членів створеного Організаційного комітету відмовитись від широкого відзначення Переяславської ради, однієї з чорних дат нашої історії, і натомість зробити її критичний розгляд.

Є ще низка інших нерозв'язаних питань, які нас тривожать. Найголовнішим є справжній, а не лише офіційний, статус української мови як державної. Вона повинна стати обов'язковою як мова викладання у середніх і вищих школах, в телевізійних програмах, в кіномистецтві, серед державних службовців усіх рівнів.

Ми вважаємо, що позиція, яку заіняв український уряд у цих питаннях, історично не виправдана і не відповідає інтересам українського народу. Ми закликаємо Вас, Пане Президенте, зробити заходи, щоб цю ситуацію змінити.

Від президії Світової наукової ради (СНР) при СКУ і голів наукових установ:

проф. д-р **Любомир Винар**, *голова СНР і президент Українського історичного товариства; проф. д-р* **Ася Гумецька**, *заступник голови СНР і президент Української американської асоціації університетських професорів; проф. д-р о.* **Олег Кравченко**, *заступник голови СНР і президент УВАН в Канаді; проф. д-р* **Аркадій Жуковський**, *заступник голови СНР і голова НТШ в Европі; проф. д-р* **Осип Мартинюк,** *секретар СНР; проф. д-р* **Олекса Біланюк**, *президент УВАН у США; проф. д-р* **Дарія Даревич**, *голова НТШ в Канаді; проф. д-р* **Стефан Козак**, *президент Польської; асоціяції україністів, голова НТШ в Польщі; проф. д-р* **Дмитро Штогрин**, *голова Української науково-дослідної програми при Ілинойському університеті.*

Не допустити чергового приниження українського народу

Від президії Українського історичного товариства

13 березня цього року Президент України видав указ про відзначення 350-річчя Переяславської козацької ради 1654 року, за яким передбачено широке коло заходів, які фінансуватимуться з державного бюджету. Це рішення повертає Україну до минулого, коли насаджувалося гасло „Навіки разом із братнім російським народом!". Сьогодні потрібне розуміння того, що український народ має свій історичний шлях, що повернення до залежности від т. зв. „старшого брата" не може бути.

Підписання угоди з Москвою Богданом Хмельницьким і старшиною було вимушеним кроком в умовах боротьби з Польщею, а сама угода представляла домовленість про військовий протекторат. Більшість українців не визнала залежности від Московської держави, що виявилося спочатку у відмові присягати на вірність цареві, а пізніше – у збройних виступах проти московської влади. Богдан Хмельницький після Переяслава зрозумів помилковість українсько-московського союзу, бо справжні наміри Москви виразно проявилися вже у Віленській угоді Росії з Польщею в 1656 році, а пізніше – в Андрусівському договорі і „Вічному мирові" 1686 року. В них було перекреслено політично-державні концепції гетьмана Богдана Хмельницького.

Політика Московської держави супроти України у наступних століттях була імперською й централізаторською. Торгівля Україною в міжнародних домовленостях XVII і наступних століть, ліквідація української Православної автономії і Греко-Католицької Церкви, знищення Запорозької Січі й Гетьманщини,заборона української мови і українського друкованого слова, фізичне винищення найкращих представників її народу – все це перетворило Україну в колонію імперії.

Враховуючи всі ці історичні факти, президія Українського історичного товариства висловлює свій протест проти урочистого "відзначення 350-ліття Переяславської козацької ради 1654 року" і закликає український уряд і парламент не допустити чергового приниження українського народу.

Проф. д-р **Любомир Винар**, *президент УІТ (США); проф. д-р о.* **Олександер Баран**, *заступник президента УІТ (Канада); д-р* **Олександер Домбровський**, *генеральний секретар УІТ (США); проф. д-р* **Олександер Сидоренко**, *секретар з міжнародних зв'язків (США); члени президії УІТ – проф. д-р* **Аркадій Жуковський** *(Франція); проф. д-р* **Стефан Козак** *(Польща); проф. д-р* **Теодор Мацьків** *(Німеччина).*

3 липня 2002 р.

Українська Вільна Академія Наук

Пам'яті першого президента УВАН у США

До 100-ліття з дня народження Михайла Ветухова

Св. п. проф. Михайло Ветухів

У 2002 році сповнюється сто 100 років з дня народження Михайла Олексійовича Ветухова, першого президента УВАН у США. Його наукова праця й громадсько-політична діяльність заслуговують на нашу глибоку пошану й вдячність.

Народився Ветухів 25 липня 1902 року в Харкові, там навчався в гімназії, там же у 1923 році закінчив Харківський Сільськогосподарський інститут. У 1926 році бачимо його вже доцентом, а в 1928 – професором і завідуючим катедрою Полтавського Сільськогосподарського інституту. За фахом біолог, Ветухів займався селекцією тварин, досліджував генетику. Як свідомий українець, Ветухів допомагав в українізації вищих шкіл та наукових установ України. В 1934 році, коли в Україні шаліли репресії проти всіх, хто дихав українським духом, Ветухову довелося залишити Україну й виїхати до Москви, де він мав багато зв'язків серед науковців. Там він перебував кілька років, займаючи посаду професора Московського Ветеринарно-зоотехнічного інституту та наукового керівника Відділу ветеринарної генетики Всесоюзного Інституту експериментальної ветеринарії.

Перед початком Другої світової війни Ветухів повернувся до Харкова і став викладати в Харківському університеті, був першим викладачем генетики. Війна все змінила. Коли прийшли німці, Ветухів очолив Харківську земельну управу, завдяки якій селяни довколишніх сіл змогли створити органи самоврядування. Ветухів також робив усе, щоб рятувати населення Харкова від голоду. Одночасно він співпрацював з українськими демократичними колами. У висліді в 1943 році його арештувало гестапо, він зазнав тортур, але вижив і, після звільнення, дістався до Львова, де впродовж року (1943–44) викладав генетику на вищих медичних курсах. Зі Львова переїхав до Відня, там прожив рік, працюючи у Віденському університеті як генетик-експериментатор. Одночасно він був членом представництва Українського Центрального Комітету у Відні, багато зробив для консолідування українських політичних сил на еміграції. У 1945 році Президент уряду УНР в екзилі Андрій Лівицький призначив Ветухова міністром внутрішніх справ.

Після закінчення війни Ветухів опинився в таборах втікачів у Німеччині – у Герсфельді і Герфі. Скрізь він займав керівні позиції, намагався допомогти скитальцям. Як заступник голови ЦПУЕ (Центрального Представництва Української Еміграції) Ветухів виступав перед американським командуванням, обороняючи своїх земляків від примусової репатріяції.

У 1949 році Ветухів емігрував до Америки, спершу до Лос-Анджелесу, потім до Нью-Йорку. В Нью-Йорку 15 квітня 1950 року відбулися наради відносно створення Української Вільної Академії Наук у США (Академія була започаткована ще в Німеччині у післявоєнні роки). У листопаді 1950 року на організаційних зборах було вибрано тимчасову управу на чолі з Ветуховим. Від того часу до кінця свого плідного життя Ветухів залишався незмінним президентом УВАН у США. Він керував видавничою діяльністю Академії. Англомовні „Анали", започатковані й редаговані Ветуховим, здобули признання серед науковців по обидва боки океану. Ветухів притягав до співробітництва молоді українські наукові сили, а також науковців різних національностей, запрошуючи їх як доповідачів на численні конференції, що їх влаштовувала Академія.

Паралельно з працею в Академії Ветухів продовжував свою наукову діяльність: у 1951–59 роках він працював у відділі зоології Колюмбійського університету як генетик-експериментатор. Далекосяжні спостереження Ветухова з популяційної генетики були опубліковані в наукових англомовних журналах і отримали широкий розголос серед фахівців.

Як і раніше, Ветухів не залишав поза увагою громадсько-політичну діяльність, до кінця свого життя дбаючи про долю своїх земляків. У 1949 році його обрали віце-президентом Українського Конгресового Комітету Америки, з 1954 року він був членом Генеральної Асамблеї інституту вивчення СРСР у Мюнхені, брав участь у праці багатьох українсько-американських громадських організацій.

Помер Михайло Олексійович 11 червня 1959 року. Його друзі й співробітники вирішили відзначити його пам'ять виданням пропам'ятного збірника. До редколегії увійшли О. Архіпович, В. Давиденко,

(Закінчення на стор. 12)

Особливий, патріярший Собор УГКЦ

У цьому числі „Свободи" наші читачі напевно звернуть увагу на публікації з приводу двох липневих подій в церковному житті України – патріяршого Собору і Синоду єпископів Української Греко-Католицької Церкви. Щось знаменне, символічне є вже в тому, що Собор відбувався ще у Львові, місті Митрополичих палат, а Синод – вже в Києві, столиці всеукраїнського християнства, яка зберігає всю свою первісну доцентрову духовну силу. Хоч Україна в церковному розумінні поділена, та це вже не сприймається як щось болюче, драматичне, оскільки наш глибоко віруючий народ до конфесійних поділів у видимій Церкві ставиться як до однієї з умовностей земного життя, зберігаючи незмінний внутрішній пієтет перед Церквою невидимою, перед її Божественним Главою. Сьогодні маємо підстави радіти, що всі без винятку християнські конфесії в Україні залишають за собою взаємні поборювання і звертаються до найголовнішого завдання – очищення і духовного порятунку людської душі і душі народу.

Маємо велику підставу радіти, що Українська Греко-Католицька Церква, жорстоко переслідувана і нищена совєтським режимом, вийшовши з підпілля, знайшла в собі силу не сполітизуватися, не дала себе затягнути у вир міжпартійної боротьби, і також не піддалася комплексові провінційности, мужньо стверджуючи всеукраїнство в самій собі і саму себе – у всеукраїнстві, що на церковній мові означає непохитне належання до східньої обрядової і богословської традиції.

Відкриваючи Собор у Львові, Верховний Архиєпископ УГКЦ Любомир кардинал Гузар знайшов те єдино дієве й безпомильне слово, котре може оживити і стократ посилити віру української людини у можливість оздоровлення суспільного життя: „Це не є наради якихось мудрих людей, які, черпаючи з чисто людських джерел, шукають методів для побудови кращого світу... Собор – діло нашої віри, ми віримо, що з нами тут – Ісус Христос, і те, що ми думаємо, кажемо і хочемо вирішити, ми робимо у присутності Господа і спільно з Ним". Ці слова набули особливого значення, надихнувши учасників Собору звернутися до Святішого Отця Івана Павла II з проханням офіційно визнати Києво-Галицький патріярхат як частину Вселенської Церкви Христової і сприйняти це як „природний розвиток помісних Церков". Власне, з цього моменту Собор дістав назву „Патріяршого" і таким увійде в церковну історію.

Разом з тим, Собор, діючи під гаслом „Ісус Христос – джерело відродження українського народу" і, отже, відчуваючи на собі найвищі моральні повноваження, випрацював „Суспільні дороговкази віруючого", патосом яких є заклик шанувати кожне людське життя і дорожити ним, долати розбрат, злобу і ненависть, протиставлятися будь-якому насильству, берегти, як зіницю ока, довкілля, берегти землю – спільний дім усіх людей.

В контексті цих дороговказів шлях Української Греко-Католицької Церкви зі Львова до Києва – це достойне повернення до рідного дому, звідки єдина Христова Правда і Наука, палко на це надіємося, щедро обійме всю Україну і зцілить її рани, запліднить українську політику духом єдности, котра була життєвою місією великих Митрополитів Андрея Шептицького і Йосифа Сліпого. З погляду історичної справедливости, цей перший Синод УГКЦ у Києві – після катакомб совєтського часу і після виходу Церкви з підпілля – подія визначна і перспективна. Не випадково щодо неї зайняли таку нетолерантну, агресивну позицію церковні і деякі державні діячі Росії.

Дух належання до Києва, проймаючи всю працю патріяршого Собору і Синоду УГКЦ, може протверезити тих українських політичних і державних провідників, котрі, мимовільно чи з чужої волі, опинилися на різних берегах духовного Дніпра і не здають собі справи з того, що ріка об'єднує береги, а не протиставляє їх один одному.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор —Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про незгоду і злагоду

За останні роки зерно незгоди поміж українцями та поляками принишкло і не розквітало новим колоссям, але недавні події, зокрема відзначення річниці „Акції Вісла", розбудили призабуті жалі. Особливо піднеслися на декілька ступенів гіркі спогади на терені Польщі, серед тих українців, що були переселені з рідних земель на Помор'я та інші частини корінної Польщі, а також у Львові, де Львівська міська рада не погодилася з польським варіянтом напису у пантеоні Орлят на Личаківському цвинтарі.

Не тільки написано численні статті з цієї тривожної теми, що набрала на силі та значенні, але появилися книжки, які своїм змістом непотрібно підсилили трохи приспаний настрій незгоди. Саме про одну з таких книжок пише проф. Ярослав Ісаєвич зі Львова, рівночасно звертаючись зі закликом до всіх, хто знає про ці події, спростовувати цю книжку, подаючи достовірні факти. Ідеться про книжку Владислава і Єви Сєняшків під промовистою назвою „Людовбивство, виконане на польському населенні українськими націоналістами на Волині в роках 1939–1945".

Книга, як інформує проф. Я. Ісаєвич, має майже 1500 сторінок у двох томах, але, як подає проф. Ісаєвич, джерела до неї, переважно мемуарні, виявляються не дуже правдивими. Часто у цій книзі подаються списки людей, нібито вбитих українцями, а тим часом, як свідчать історичні джерела, уявні жертви „українського терору" були вбиті німецькими нацистами або бойкарями польського підпілля.

Проф. Я. Ісаєвич звертається зі закликом до усіх, хто може подати справжні факти та допомогти перевірити подані в книжці інформації, яка тільки ширить давні непорозуміння. Розуміється, ця книжка не єдина. З осіб, щоб саме тепер з уваги на сумні річниці та проблеми пропам'ятних написів, почали підсичувати давні непорозуміння, які для одних є справою чести, а для інших – спомином про особисті кривди і страждання.

Як знайти „золоту середину" для цих почуттів? Як задовольнити усіх? Ці питання непокоять і вимагають доброго розв'язання. Здається, що у цьому можуть допомогти тільки обґрунтовані факти та подавання їх без емоційних почувань.

Чи це можливе – з огляду на усі жахливі події Другої світової війни та в роках після неї? Чи настане колись спокійне, об'єктивне подавання справжніх фактів, без „прикрас" і ширення неправди?

Хотілося б до такого дожити. Хотілося б, щоб поруч із Яцеком Куронем, який закликає до злагоди, знайшлися також інші, що здобудуться на справжню об'єктивність у аналізі цього прикрого відтинку нашої історії. Але наразі з обох сторін звучать лише осуджування усього, що сталося.

О-КА

Скільки ж людей загинуло у 1932-33 роках від голоду?

КИЇВ. – Ще у березні цього року Президент Л. Кучма видав указ „Про заходи у зв'язку з 70-ми роковинами голодомору в Україні". Цей указ у суспільній свідомості дещо загубився серед інших. Тим часом ідеться про найтрагічнішу сторінку історії України XX століття.

На початку 50-их років XX століття Гарвардський університет у США здійснив великий науковий проєкт – запис тисяч і тисяч спогадів колишніх мешканців СРСР. Але дослідники уникали записувати розповіді про голод 1932-33 років – як нібито неправдоподібні історії, як щось мітологічне. Аж до 1980-их років західня історична наука вважала голодомор в Україні „націоналістичною вигадкою" або наслідком несприятливих природних умов. У цьому західня наука виступала єдиним фронтом з КПСС та „істориками у цивільному" з лав КҐБ.

Тільки у 1980-их роках, коли Президент США Роналд Реґен оголосив хрестовий похід проти радянської імперії зла і коли тезу про спеціяльно організований голод детально арґументували два історики неукраїнського походження – Роберт Конквест і Джеймс Мейс – крига скресла. Спершу спеціяльна комісія Конгресу та Президента США, потім – Міжнародна комісія, складена з відомих правників, дійшли думки: голодомором-етноцидом Сталін прагнув завдати смертельного удару українській нації.

Тепер факт голодомору наче визнаний на офіційному рівні в Україні. Проте так і не встановлено, скільки ж людей загинуло у 1932-33 роках від голоду. Цифри доходять до дев'яти мільйонів. А як підрахувати непрямі втрати, тобто ненароджених чи померлих разом із матерями, ще у материнському лоні? В офіційних документах відсутнє і засудження комунізму, і сама згадка про етноцид. „Трагічні події" – на щось більше в оцінці голодомору влада не спромоглася. Це зрозуміло. Адже інакше доведеться визнати, що комуністичний режим, із номенклатурних надр якого вийшли всі без винятку теперішні провідники України, вбив у кілька разів більше українського люду, ніж нацизм.

Сергій Грабовський,
Радіо „Свобода"

Уточнення

У числі 28 неправильно подано підписи до світлин випускників українських шкіл: на верхньому фото зображені учні з Філядельфії, на нижньому – з Клівленду.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Забутий лист

Переглядаючи „домашній" архів, натрапив я на лист від доброго знайомого – Антона Лака. Він не зносив бездушних телефонних розмов і писав друзям листи – такі змістовні, душевні, що нагадували оповіданнячка-мініятюри. Високоосвічений і взірцево культурний Антін Лак відійшов у вічність. Його останній лист вражає описом жахливого терору у Чигирині давно минулих днів. З ласки редакції „Свободи", перекажу цей забутий суєтами життя лист.

„Чигирин я відвідав на запрошення знайомого вчителя. Він показував цікаві історичні місця столиці Гетьманської України. Були на Гетьманській горі, де вже в руїнах козацька фортеця проти нападів татар, турків, поляків. Під горою залишилась незруйнована козацька криниця із свіжою, чистою водою, яку й досі беруть люди, що живуть під горою.

На горі я помітив глибоку уголовину в землі, яка стьожкою з гори лягла аж до річки Тясмин. Учитель пояснив, що це був підземний потайний прохід, яким козаки під час ворожих облог водили до річки напувати коней. За обідом у хаті вчителя, він оповідав різні місцеві легенди – про Богдана Хмельницького, особливо трагічну любов до України у гетьмана Петра Дорошенка. Після обіду вирішили пройтися вулицями міста. Поминули старовинну церкву. За нею я побачив хрести кладовища. Учитель підвів мене до двох дубових похилених хрестів: „Читайте...". На обох викарбовано написи. На першому: „Спи спокійно, мій друже. А я кладу нев'ялі квіти жалю на твою могилу. Дружина". На другому хресті напис: „Доні – скошеній квітці. Мама".

За кладовищем синіла надвечір'ям степова далечінь. Учитель дивився туди і мовчав. Потім з неймовірною тугою розповів, як у 1920 році Ленін проголосив червоний терор на Україні та Кубані. З гаслом – „Мертві революції не пошкодять!"... Це ленінське гасло здійснювали загони ВЧК (Всеросійської Надзвичайної Комісії). На міста, села, хутори України і Кубані налітали кінні загони чекістів і розстрілювали на місці прихильників Української Народної Республіки... Того незабутнього дня у Чигирин влетів кінний загін чекістів. Позганяв людей на майдан коло церкви. Вибрав з натовпу багатьох чоловіків і поставив під церквою. Командир загону чекістів оголосив смертний вирок Ревтрибуналу – усім контрреволюціонерам-петлюрівцям. Десятирічна дівчинка пробилася поміж чекістами, метнулась до батька і притулилась до нього. Тоді ж пролунала команда: – „Плі!"... Ще деякий час було чути, як чекісти дострілювали поранених. Донечка мертвого батька намагалась піднятись, поки її не скосила друга куля...

Вже вечоріло. Чекісти поспішали. Вони не затримувались на ніч у місцях розстрілів. Забитих лишали напризволяще. „На патєху сабакам!" – сплюнув командир загону чекістів, сідаючи на коня".

В. Остапенко,
Вашінгтон

Наша сила – у єдності

У „Свободі" 21 червня була поміщена стаття – передрук з польської газети „Політика" – „Автономія для Галичини". Я читав її з великим здивуванням і тривогою за долю ще не зміцнілої української держави.

Галичина завжди була українським П'ємонтом, який прагнув незалежности і соборности всіх українських земель.

І раптом тепер, коли необхідно йти на Схід і працювати над національною свідомістю покалічених московською окупацією побратимів, львівські інтелектуали забули про важливість єдности і почали дискусію про галицьку автономію. Невже наша сумна і трагічна історія їх нічому не навчила?

Невже вони не знають, що вони відповідальні перед історією за майбутнє всієї нації і держави, а не тільки окремого загумінку з австрійсько-польськими традиціями?

Чи вони не знають, що за прикладом Галичини можуть піти (і підуть) інші хисткі реґіони України і українська держава перестане існувати? Цього тільки чекають наші добре відомі недруги-сусіди.

В результаті може бути так, як писав Тарас Шевченко: „І мовчки чухали лоби німії подлії раби". Цього допустити не можна.

Проф. Любомир Баран,
Ворен, Миш.

Допомагаймо один одному

Світлана Клакотська

Вже близько року працює для мешканців Лонґ-Айленду (включаючи частково Нью-Йорк) український сервіс-центр „Світлана" (317 Broadway, Amityville, New York, 1170). Він подає допомогу у працевлаштуванні новоприбулим, які володіють лише українською мовою. Телефони: (631) 789-8356; 1(631) 841-2203; факс: (631) 789-8357. Засновниця сервіс-центру – Світлана Клакотська, її співробітниця – Анна Мірсон. В моїй присутності до бюра приходили люди і зверталися українською, польською, російською, білоруською мовами.

Працівниці центру домовляються і супроводжують на інтерв'ю з влаштування на працю в будинках, догляду за дітьми, людьми похилого віку, допомагають з оформленням авт, медичного забезпечення, допомоги до лікарів. Так звана „четверта хвиля" з їх допомогою стає на міцний ґрунт.

Василь Барабаш,
Нью-Йорк

Книжка – літопис повстання

В українській літературі досі немає широкого художнього полотна про вояків УПА. Львівське видавництво „Літопис" підготувало до друку романний триптих відомого письменника, лавреата Національної премії ім. Шевченка Романа Іваничука „Вогненні стовпи". Це – світла данина нащадків тим, хто віддав своє життя за незалежність України, воюючи в УПА.

Щоб ця книжка якнайшвидше побачила світ, просимо підтримати видання книжки Романа Іваничука „Вогненні стовпи". За інформа-ціями з цього питання прошу звер-татися до нашого видавництва: вул. Костюшка, 2, Львів, Ukraine. Тел. (380-322)721-571.

Михайло Комарницький,
директор видавництва „Літопис"

Ми хочемо святкувати 60-річчя УПА

Дякуємо за газету „Свобода" від 29 вересня 2001 року зі статтею Івана Буртика. Завдяки цій публікації я зайнялась темою 60-річчя УПА. Цей ювілей особливо значимий для Дніпропетровщини. Після Другої світової війни частина військовиків, які насаджували каральний режим в Західній Україні, побоялася там залишатися і вибрала собі закрите для чужоземців місто Дніпропетровськ. Вже за час незалежности вони створили організацію „Совєт ветеранов України", куди входять не тільки ветерани, але й молоді українонеанвисники на керівних посадах. Задовго до виборів вони створили досить широку мережу своїх осередків і постійно давали неправдиву інформацію про УПА.

Проте у місті є багато патріотичних українців, які гнітяться в російськомовному середовищі і чекають, що їм такий же патріот подасть руку. Вони були б раді, якби їх запросили на ювілей УПА. Самі вони таке свято влаштувати не можуть. Це ветерани ОУН-УПА, патріоти при українських церквах. Не хочеться, щоб вони 60-річчя УПА відзначали в тісному куточку.

Клавдія Мірецька,
Дніпропетровськ

Листа до „Свободи" переслав Почесний голова Комітету допомаги Україні Дам'ян Геча, Нью-Джерзі.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Учительський семінар відбудеться на Союзівці

НЬЮ-ЙОРК. – Цьогорічний семінар вчителів, як і у попередні роки, відбудеться на відпочинковій оселі Українського Народного Союзу – Союзівці. Семінар триватиме з 21 липня до 4 серпня 2002 р. Як і раніше, він запланований для підвищення фахових кваліфікацій вчителів шкіл українознавства взагалі, а молодших учителів – зокрема. У програмі – методика навчання української мови та літератури, історії та культури України й географії.

Шкільна рада, за допомогою фінансових інституцій, оплачує побут і харчування вчителів – не членів УНСоюзу, а побут членів оплатить УНСоюз.

За вчительський семінар відповідає д-р Євген Федоренко, голова Шкільної ради. Директори шкіл українознавства повинні подбати про своїх кандидатів на вчительський семінар.

Можна зголошуватися безпосередньо на адресу Шкільної ради (Ukraunian Educational Council – UCCA, P. O. Box 391, Cooper Station, New York, NY 10276-0391), подаючи короткий життєпис, клясу чи предмет навчання, свою адресу та телефон. Факс Шкільної ради: (212) 777-7201,

Шкільна рада при УККА

Новий член УНСоюзу

Лукіян Володимир Томашевський, син Михайла та Оксани, якого вписали у члени УНСоюзу батьки Окасни – Володимир та Марія Уздейчуки. Це вже сьомий їхній онук, який став членом УНСоюзу. Батьки, а також дідусь і бабуся малого Лукіяна є активними в українській громаді, особливо в СУМ-Йонкерс, де у взірцевій українській родині народилася Марія, мама Лукіяна, дочка широкознаного інструктора українських народних танців Володимира Уздейчука. Є надія, що Лукіян і його старший братик Матійко підуть слідами своїх близьких і затанцюють їхній улюблений „Запорізький герць“.

Володимир Козіцький, секретар 8-го Відділу УНСоюзу

ЧИСЛОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ПРО РУХ ЧЛЕНСТВА УНСоюзу ТРАВЕНЬ 2002 р.

	Молодь	Дорослі	АДД	Разом
Активні члени 4/2002	6,444	13,367	2,921	22,732
Неактивні члени 4/2002	7,457	16,781	0	24,238
Всі члени 4/2002	13,901	30,148	2,921	46,970
Активне членство				
Приріст у 5/2002				
Нові члени	16	13	0	29
Нові УЛ	0	0	0	0
Прийняті наново	2	10	2	14
Разом	**18**	**23**	**2**	**43**
Убуток 5/2002				
Померли	0	27	0	27
Вибрали гроші	10	21	0	31
Відійшли з дозрілими вивін. грамотами	19	17	0	36
Виплатили вповні вкладки забезпечення	12	24	0	36
Відійшли на част. випл. забезпечення	0	0	0	0
Відійшли на безпл. продовж. забезпечення	18	34	0	52
Вигасло забезпечення (активні)	5	7	21	33
Кінчилось забезпечення	0	6	1	7
Разом	**64**	**136**	**22**	**222**
Всі активні члени 5/2002	6,398	13,254	2,901	22,553
Неактивне членство				
Приріст у 5/2002				
Виплачене забезпечення	12	24	0	36
Відійшли на частинно виплачене забезпечен.	0	0	0	0
Вигасло продовж. безплатне забезпечення	18	34	0	52
Разом	**30**	**58**	**0**	**88**
Убуток у 5/2002				
* Померли	2	27	0	29
* Вибрали готівку	8	15	0	23
Дозрілі вивін. гр. неповної виплати	0	0	0	0
Повернені в активні	2	12	0	14
Вигасло забезпечення (неактиквні)	0	7	0	7
Разом	**12**	**61**	**0**	**73**
Всі неактивні члени 5/2002	7,475	16,778	0	24,253
РАЗОМ УСІ ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ 5/2002	**13,873**	**30,032**	**2,901**	**46,806**

(* Виплачені і частинно виплачені грамоти)

ЧИСЛОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ПРО РУХ ЧЛЕНСТВА УНСоюзу ЧЕРВЕНЬ 2002 р.

	Молодь	Дорослі	АДД	Разом
Активні члени 5/2002	6,398	13,254	2,901	22,553
Неактивні члени 5/2002	7,475	16,778	0	24,253
Всі члени 5/2002	13,873	30,032	2,901	46,806
Активне членство				
Приріст у 6/2002				
Нові члени	13	27	0	40
Нові УЛ	0	1	0	1
Прийняті наново	2	10	5	17
Разом	**15**	**38**	**5**	**58**
Убуток 6/2002				
Померли	0	22	0	22
Вибрали гроші	3	12	0	15
Відійшли з дозрілими вивін. грамотами	12	10	0	22
Виплатили вповні вкладки забезпечення	14	10	0	24
Відійшли на част. випл. забезпечення	0	0	0	0
Відійшли на безпл. продовж. забезпечення	4	21	0	25
Вигасло забезпечення (активні)	14	6	10	30
Кінчилось забезпечення	0	3	0	3
Разом	**47**	**84**	**10**	**141**
Всі активні члени 6/2002	6,366	13,308	2,896	22,470
Неактивне членство				
Приріст у 6/2002				
Виплачене забезпечення	14	10	0	24
Відійшли на частинно виплачене забезпечен.	0	0	0	0
Вигасло продовж. безплатне забезпечення	4	21	0	25
Разом	**18**	**31**	**0**	**49**
Убуток у 6/2002				
* Померли	0	32	0	32
* Вибрали готівку	3	12	0	15
Дозрілі вивін. гр. неповної виплати	1	2	0	3
Повернені в активні	2	10	0	12
Вигасло забезпечення (неактиквні)	3	6	0	9
Разом	**9**	**62**	**0**	**71**
Всі неактивні члени 6/2002	7,484	16,747	0	24,231
РАЗОМ УСІ ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ 6/2002	**13,850**	**29,955**	**2,896**	**46,701**

(* Виплачені і частинно виплачені грамоти)

Синод УГКЦ у рідній столиці

Р. Л. Хомяк

КИЇВ. – На початку липня, після Патріяршого собору, котрий відбувся у Львові, три десятки владик Української Греко-Католицької Церкви з усіх кінців світу з'їхались до Києва на свій черговий синод. Наради ієрархів, під проводом Верховного Архиєпископа Любомира кардинала Гузара відбувались у Пущі-Водиці – лісовій околиці столиці.

Синод почався Архиєрейською Літургією в неділю, 7 липня, в центрі Києва, у новій церкві Отців-василіян, біля Львівської площі. Тридцять українських владик на чолі з Верховним Архиєпископом Любомиром, та апостольський нунцій в Україні Архиєпископ Микола Етерович, правили Службу Божу. Чотири амбасадори – американський, німецький, польський і французький – сиділи поряд перед тетраподом, як почесні гості.

А вже на другий день усі владики мали зустріч з Президентом Леонідом Кучмою і, серед іншого, закликали його підтримати звернення до Святішого Отця Івана Павла II про визнання патріярхату Української Греко-Католицької Церкви.

Під час зустрічі Верховний Архиєпископ Любомир кардинал Гузар передав Президентові Л. Кучмі пашпорт першого президента Української Народної Республіки Михайла Грушевського. Л. Кучма запевнив, що передасть цей документ Національному музеєві історії України.

Шість років тому, у липні 1996 року, Владика Гузар відправив у Києві свою першу Службу Божу як новий екзарх Вишгородський і представник Верховного Архиєпископа Мирослава Івана Любачівського у столиці України. Це було біля маленької церковці на Аскольдовій могилі, в парку на березі Дніпра.

Літургія відбувалася надворі з участю сотень вірних, бо в церковці тоді більше, як 40 осіб, не вміщалось. Згодом Чин св. Василія Великого взявся за будову нової церкви з монастирем – за проєктом архітектора Лариси Скорик, який містить елементи традиційного українського стилю і вдало використовує схил з Львівської площі до Подолу, так що під церквою є ще три поверхи приміщень для монастиря й заль. Торік, коли у Києві перебував Папа Іван Павло II, будова храму була майже закінчена і він відвідав його. В церкві почались відправи. Цього року храм був викінчений і освячений, і 7 липня до нього з'їхались владики з усієї Церкви.

Церква Отців-василіан знаходиться на вулиці, якій має бути повернена її стара назва – Вознесенський узвіз, бо у 18-19 століттях на ньому стояла Вознесенська церква. Але міська влада припинила перейменування вулиць і адреса василіянської церкви – все ще вулиця Івана Смирнова-Ласточкіна, київського кравця і комуністичного революціонера. А головна маґістраля, найближча до церкви оо. Василіян – це вулиця Артема, ще одного більшовика, яка мала б бути переіменована на вулицю Січових Стрільців. Може – колись, після того, як вулиця російського Січневого Повстання врешті стане вулицею українця Івана Мазепи...

Після Літургії я говорив з Владикою Махайлом Гринчишиним, екзархом Франції і Бенелюксу. Протягом багатьох років він був постулятором беатифікації Митрополита Андрея Шептицького. Ми говорили про чудо, яке розпочав цей святець. Він висилав священників і єпископів Греко-Католицької Церкви з маленької провінції Австро-угорської імперії – Галичини – до країн нового поселення вірних цієї конфесії, і нині вона діє на усіх континентах, а владики на своїх синодах самі вирішують справи Церкви, вибирають її первоієрарха, як це було зроблено у Львові в січні 2001 року, коли главою УГКЦ владики обрали кардинала Гузара.

Владика Гузар живе у Львові, у Святоюрській палаті Митрополита Шептицького, але часто буває в Києві, зустрічається з державними керівниками і вже посвятив землю під майбутній патріярший собор та адміністративні забудови УГКЦ на лівому березі Дніпра, з видом на Печерську Лавру. Таким чином він продовжує політику своїх попередників – Митрополита Шептицького і першого Верховного Архиєпископа Йосифа Сліпого, які вважали, що столицею України був і є Київ, не Львів, і нині вірні цієї Церкви живуть й у Харкові та Луганську, Сумах та Симферополі, а не тільки у Львівській, Тернопільській й Івано-Франківській областях, як 100 років тому.

У Києві вже була греко-католицька церква – під час Першої світової війни. Тоді її побудував уряд Російської імперії для військовополонених галичан з австрійської армії – не стільки для того, щоб задовольнити духовні потреби греко-католиків, а для того, щоб вони не спілкувалися з православними, вірними офіційної Церкви. За Сталіна на місці цієї дерев'яної церкви Компартія побудувала будинок Шевченківського районного комітету КПУ, а після 24 серпня 1991 року цей будинок дістали США на свою амбасаду.

У 1993 році УГКЦ дістала ділянку у Києві, на Великій Житомирській вулиці, також неподалік Львівської площі, під будову храму. Освячення площі здійснив Владика Мирослав Іван Любачівський, при страшному заколоті, який чинили вірні Православної Церкви Московського патріярхату. Але тоді католики стрималися і будови храму не розпочали.

Коли міським головою Києва став Олександер Омельченко, греко-католицька церква на Аскольдовій могилі була відновлена. Але вона далі належить Музеєві історії Києва; греко-католики нею тільки користуються, у великій мірі завдяки першому американському послові Романові Попадюку, бо він був прихожанином цієї парафії. Торік, по дорозі з летовища, Святіший Отець Іван Павло II зробив першу свою зупинку в Києві саме біля цієї церкви, зайшов до неї, щоб помолитись.

Чотири роки тому за будову храму взялись Отці-василіяни – і церква є. В ній досить місця для усіх владик, почесних гостей і вірних.

На черзі – спорудження головного собору. А тим часом ієрархи з усіх кінців світу мають можливість вести свої наради в колишніх приміщеннях атеїстичної партії, якій здавалось, що 1946 року вона припинила діяльність цієї Української Церкви.

Патріярх...

(Закінчення зі стор. 1)

цтва і тієї відповідальности, яка на нас лежить" – сказав Владика Любомир.

Перший етап відкриття Собору завершився святковою трапезою в Митрополичих палатах Святоюрської гори, після якої усі учасники урочистостей відбули на Сихів (Хуторівку), на посвячення фундаментів під будову нових приміщень Львівської Духовної семінарії та богословського факультету.

Вся праця Собору проходила під гаслом „Ісус Христос – джерело відродження українського народу", делеґати намагалися якомога чіткіше визначити ефективні методи вирішення найболючіших соціяльних проблем сьогодення.

Конкретним вислідом праці соборових отців стало підписання чотирьох основних документів, серед яких чи не найважливішим стали „Суспільні дороговкази віруючого", створені на зразок „Десяти Божих заповідей". У них учасники Собору закликають усіх вірних УГКЦ „шанувати образ Божий у кожній людині", „не осквернювати власне тіло алькоголем, тютюном, наркотиками, сексуальною розбещеністю", „долати розбрат, злобу і ненависть", „оберігати людське життя від зачаття до природної смерти", „зберігати чистоту як у подружньому, так і у неодруженому стані", „не зазіхати на добро ближніх", „не давати і не брати хабарів", „протиставлятися усім видам насильства", „шанувати природні багатства Землі", „своїми ділами наближувати Царство Боже"...

Окрім цього, учасники Собору підписали „Лист до Святішого Отця Івана Павла II" і два Звернення: „До Глави УГКЦ та Синоду єпископів" та "До усіх вірних УГКЦ".

У першому із згаданих документів йдеться про актуальність вирішення питання патріярхату, котре слід сприймати як „природний розвиток помісних церков" і для якого сьогодні в Україні склалася „найвідповідніша політична та церковна ситуація".

Собор завершився подячним словом Владики Гузара та Акафістом до недавно беатифікованого блаженного священомученика Миколая Чарнецького. Його мощі 4 липня, під час праці Собору, були перенесені з Лтичаківського цвинтаря до церкви Отців-редемпторисртів на вулиці Замарстинівській.

Після Богослужіння Блаженніший Любомир вручив усім делегатам спеціяльно виготовлені пам'ятні грамоти, а також запалені світильники, котрі повинні стати символом світла Христового, що просвітлювало уми і серця соборових отців, а відтак повинно просвітити усю Українську Греко-Католицьку Церкву в Україні та на далеких поселеннях.

Прощаючись з учасниками Собору, Верховний Архиєпископ кардинал Гузар сказав: „Останнім словом будуть наші дії".

У п'ятницю, 5 липня, Блаженніший Любомир очолив Архиєрейську Літургію у церкві святого Йосафата на вулиці Замарстинівській, вшановуючи блаженного Миколая Чарнецького.

Увечорі того ж дня у Львівському академічному театрі опери та балету імені Соломії Крушельницької відбулася зустріч із засновником міжнародного християнського руху „Віра і Світло" Жаном Ваньє.

В суботу, 6 липня, владики УГКЦ поїхали до Києва, де протягом наступного тижня проходив Синод єпископів УГКЦ.

Після Синоду, 13-14 липня, єпископи, священики та численні миряни взяли участь у прощах до Заздрости (родинного села Патріярха Йосифа) та всеукраїнського відпустового місця –Зарваниці на Тернопільщині.

О. Юрій Саквук,
пресс-секретар Глави УГКЦ

Наймолодші учасники Собору.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Українська молодь вшанувала пам'ять жертв голодомору

ПАРМА, Огайо. – У неділю, 2 червня, в українському православному соборі святого Володимира у Пармі, Огайо, вшановано жертви Великого голоду 1932–33 років в Україні Панахидою перед пам'ятником, який стоїть біля собору. Після Панахиди, яку відслужили священослужителі собору, молодь відділу Української Православної Ліґи та діти Недільної школи розповідали про трагедію голодомору. Діти зложили квіти перед пам'ятником, а хор проспівав „Боже Великий".

На фото: члени молодшого відділу Української Православної Ліґи перед пам'ятником жертв голодомору.

Готуємось до свята України

НОРТ ПОРТ, Фла. – Українська громада Норт Порту, Фла., під патронатом УККА і УКРади готує відзначення 11-ої річниці незалежности України. На свято запрошено українського дипломата Валентина Наливайченка з Вашінґтону, який буде головним промовцем. Свято відбудеться в суботу, 24 серпня, о 4-ій год. по полудні в залі української католицької церкви Входу в Храм Пресвятої Богородиці.

Григорій Королишин

* * *

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 24 і 25 серпня українська громада Філядельфії відзначатиме 11-річницю незалежности України двома імпрезами – концертом в Українському Освітньо-культурному центрі і фестивалем на спортовій оселі „Тризубівка" в Горшамі.

Громадський комітет, який очолює цього року Люба Сілецька, запросив до виступу солістку Національної опери України Лідію Бичкову, яка перебуває в гостинному турне у США і бере участь у концертах Київського симфонічного хору та оркестри під проводом американського диригента Роджера Мек-Меріна. Лідія Бичкова вже виступила на концерті з нагоди 50-ліття чоловічого хору „Прометей" у Філядельфії. В мистецькій програмі фестивалю на „Тризубівці" беруть участь танцювальні ансамблі „Волошки" і „Обрій", оркестри „Гармонія" і „Карпати", тріо бандуристів „Рідна душа" і співоча група „Сестри Орос". Тріо бандуристів „Рідна душа" з Клівленду в складі Мишел Бицко-Житовки, Роми Конецької і Наталії Баслядинської-Махлай виступить на концерті в УОКЦентрі і на „Тризубівці".

Методій Борецький

Ансамбль „Рідна душа" (зліва): Мишел Бицко-Житовка, Наталія Баслядинська-Махлай, і Рома Конецька.

Зустріч з Патріярхом Філаретом

КУПЕР СИТІ, Фла. – 19 травня відбулася ділова зустріч делеґатів Фундації українського голодомору в США із Патріярхом УПЦ КП Філаретом. Делеґацію очолював голова Фундації Микола Міщенко з участю координатора прощі Ліди Трухлої та членів Лесі Татарко і Миколи Кочерги. Темою зустрічі було обговорення запланованого Фундацією всеукраїнського відзначення 70-ліття Голодомору 1932–1933 рр. Програма включає Прощу, „Поклін української діяспори жертвам Великого голоду в Україні" (панахиди, процесії зі свічками, промови та виступи мистецьких одиниць).

Делеґація звернулася до Патріярха Філарета з проханням очолити і взяти участь в церковних відправах у Києві, Харкові, Полтаві та в деяких селах, які потерпіли від Голодомору. Патріярх дав згоду на співпрацю і допомогу, а також запропонував, щоб були запрошені представники всіх віровизнань на українській території до спільних Панахид та вшанування пам'яти жертв цих трагічних подій.

Проща передбачається при кінці червня 2003 року. Докладніші деталі будуть подані в пресі та на Інтернеті.

Леся Татарко

Учасники зустрічі (зліва) Микола Міщенко, Леся Татарко, Патріярх Філарет, Ліда Трухла і Микола Кочерга.

Нове призначення Т. Романкова

ВЕСТФІЛД, Н. Дж. – Теодор Романков повідомив, що Джеймс МкҐріві, губернатор стейту, призначив його прокурором повіту Юніон. Прийнявши обов'язки прокурора повіту, він став повночасовим громадським працівником і з цього приводу від 26 липня 2002 року перестає працювати в адвокатській фірмі „Ґарубо, Романков, Ріналдо і Капіс".

Т. Романков запевняє, що його спільник Джозеф Ґарубо буде кваліфіковано обслуговувати клієнтів, а його син Джонатан Романков перебирає більшість справ батькових клієнтів. Т. Романков дякує всім за довір'я впродовж років його приватної адвокатської практики у вище згаданій фірмі та запевняє, що завжди готовий відповідати на будь які запитання.

Велика учительська конференція Шкільної ради

КЛІВЛЕНД, Огайо. – 21-23 червня в університеті ім. Джона Карола відбулася конференція, в якій взяло участь понад 70 учителів і директорів шкіл українознавства в США та педагогічних дорадників. На конференції були присутні гості з Канади – Таня Онищук, голова Шкільної ради (Торонто) і Мірка Вербови-Онух, директор школи (Торонто) та голова комісії перевишколу вчителів. 21 червня голова Шкільної ради при УККА д-р Євген Федоренко провів нараду директорів шкіл і педагогічних дорадників про підсумки діяльности шкіл українознавства в 2001–2002 шкільному році. Було відзначено, що найбільш вагомим досягненням в українському шкільництві є зростання числа шкіл українознавства і в них учнів за останніх декілька років.

На педагогічній праці в українських школах збільшується кількість професійних учителів, які прибувають з України, що сприяє удосконаленню форм і методів навчання. Основними проблемами шкіл залишаються відсутність належних шкільних приміщень, недосконалість навчальних програм і деяких підручників, недостатня співпраця шкіл з батьками. У багатьох школах ще низька платня вчителям.

22 червня відбулося відкриття конференції. Першою виступила професор французької мови і літератури університету ім. Джона Карола д-р Олена Туркович-Шанко, яка представила присутнім голову департаменту модерних мов і культур цього університету д-ра Андерсона. Від Організаційного комітету виступила Ренета Кость-Гарматій, яка повідомила про порядок праці конференції.

Вступним словом присутніх привітав директор Школи українознавства Товариства „Рідна Школа" в Клівленді д-р Вірослав Кость. Від імені Шкільної ради учасників конференції привітав її голова д-р Євген Федоренко. Він також висловив щиру подяку Школі українознавства в Клівленді за велику організаційну працю в підготуванні конференції. В його доповіді було визначено мету і завдання конференції, проаналізовано стан українського шкільництва в США. У минулому шкільному році працювало 30 діяльних шкіл українознавства: 17-11-річних, 5-12-річних, 6-семи і восьмирічних та 2 школи ще клясово не визначені. За останні два роки відкрилося чотири нових школи, в основному з дітей новоприбулих з України. Навчалося в українських школах 2,610 учнів, а випускників за останніх 5 років було рекордне число – 115. Їх навчали 326 учителів і 32 катехити. Триває омолодження вчителів – тепер працює у школах 65 відсотків учителів віком 25–50 років, переважна більшість з них є професійними вчителями з середньою і вищою педагогічною освітою, які прибули за останнє десятиріччя з України. В останні роки Шкільна рада зайнялася видаванням нових підручників, працює комісія з підготування нових навчальних програм, надається велика допомога школам в Україні.

Зліва: д-р Вірослав Кость, д-р Євген Федоренко, д-р Юрій Гаєцький.

На конференції працювали дві сесії – нижчих і вищих кляс. Темою обговорення були питання програм та методики навчання. Сесію нижчих кляс вели Віра Бей (Філядельфія) і Оксана Олійовська (Клівленд). З доповіддю на тему „Методика навчання з дошкільнятами" виступила вчителька Школи українознавства при соборі св. Володимира в Пармі (Клівленд) Раїса Чернів. А директор Школи українознавства в Палантайні (Илиной) Надія Дирлир представила доповідь „Викладання української мови дітям, які не говорять по-українськи". В обговоренні взяли участь учителі Дарія Крамарчук (Клівленд), Оксана Кулинич (Йонкерс), Люся Гриців (Дітройт), Орися Гергот (Вашінґтон) та інші. При обміні досвідом навчання учнів нижчих кляс учителі зійшлися на тому, що в учнів краще розвивається розмовна мова, якщо частіше практикувати розмовні лекції, усні вправи з використанням різних ілюстрацій. Віра Бей показала свої ілюстровані матеріяли, які вона використовує під час навчання учнів.

Сесією старших кляс керували директор Школи українознавства Надія Хойнацька (Чикаґо) і член управи Шкільної ради д-р Юрій Гаєцький. Він же виступив першим з аналізою нової навчальної програми з історії України, яку він розробив для шкіл українознавства. Характерною ознакою цієї програми є те, що в процесі навчання учнів концентрується особлива увага на патріотичних і державницьких періодах історії України. До них належать: доба Київської держави, Козацька доба і Гетьманщина, період визвольних змагань 1917–1921 рр., період незалежної України. Д-р Є. Федоренко у своїй доповіді з'ясував питання нової програми з української літератури, яку треба осучаснити і в певній мірі скоротити.

Досвідом викладання навчальних предметів та використання технічних засобів навчання поділилися д-р Ю. Гаєцький, д-р Є. Федоренко, Наталя Боднар (Клівленд) і Володимир Федорак (Йонкерс). Д-р Ігор Мірчук (Філядельфія) розповів про зміст нового підручника з культури України, який він підготував і незабаром видасть Шкільна рада. В обговоренні питань програм і методики навчання виступили Катерина Немира (Клівленд), педагогічний дорадник Микола Дупляк (Сиракузи), Оксана Шараневич (Клівленд), Світлана Чайка (Гартфорд) та інші.

Після закінчення роботи сесій було проведено спільне пленарне засідання з питань вдосконалення методики навчання і використання технічних засобів навчання. Засідання вели д-р Є. Федоренко і д-р В. Кость. Про досвід своєї праці розповіла Н. Хойнацька (Чикаґо). Із доповіддю „Кредити у школах та університетах – відповідність програми Рідної Школи вимогам американської освітньої системи" виступила Рената Кость-Гарматій. Цю тему розвинула у своєму виступі д-р Марія Кіцюк (Йонкерс).

Цікаву аналізу з результатів опитування учнів „Рідних Шкіл" зробила Таня Кость-Фарміґа. Директор школи д-р Роман Гриців (Дітройт) і вчитель Володимир Боднар (Клівленд) практично показали, як користуватися електронікою в процесі вивчення навчальних предметів. На конференції була організована виставка підручників, методичних порад і посібників з різних навчальних предметів, дитячої літератури тощо.

23 червня учасники Конференції були в університетській церкві на Молебні, що його відправив парох українсько-католицької церкви в Пармі о. Василь Петрів. Опісля була проведена заключна пленарна сесія, яку вів директор Школи українознавства д-р Олександр Лужницький (Філядельфія). Про роботу сесії вищих кляс звітувала Н. Хойнацька, а нижчих кляс – Мирослава Мельник і В. Бей. Д-р Ю. Гаєцький запропонував резолюцію конференції, яка була прийнята одноголосно. Д-р В. Кость оголосив про нагороди вчителям Школи українознавства Т-ва „Рідна Школа" в Пармі. Д-р Є. Федоренко, закриваючи конференцію, подякував її учасникам.

Петро Твардовський,
педагогічний дорадник
Шкільної ради

Учасники Всеукраїнської вчительської конференції.

Оновлена „Верховина" чекає на гостей

ҐЛЕН СПЕЙ, Н.Й. – 6 липня на оселі „Верховина" відбулося відкриття літнього сезону забавою, на якій грала оркестра „Луна". І це викликало задоволення: відомо, що українська громада ледве не втратила цю оселю, але вона зі значними труднощами усе ж залишилась в наших руках. В якому стані вона зараз? Чи готова до традиційного 27-го Українського фестивалю, на який 19-21 липня приїдуть українці зблизька і здалека?

Велично і спокійно стоять при головній дорозі обидві церкви, мов сторожі цього клаптика української землі в прекрасних горах, які так нагадують рідні Карпати. Плавальний басейн вабить чистою блакитною водою. Трохи далі молодь грає у відбиванку. У великій залі тренуються молоді фехтувальники. Зайняті навчанням учасники таборової танцювальної групи Роми Прийми-Богачевської. Головний будинок оселі реставрується. Будовою керує Стефан Капчак. Одні майстри викладають бруківку з червоного каменю перед головним входом до будинку, інші закінчують внутрішні роботи в їдальні і в конференційній залі. Усе робиться якісно і відповідає високим вимогам сучасности. Тепер власником „Верховини" є Українсько-американська культурна фундація (УАКФ), президентом якої є Іван Назаркевич. Керує УАКФ Рада директорів на чолі з головою Стефаном Капчаком. Загальними організаційними питаннями УАКФ займаються Юрій і Соня Бланаровичі. За організацію таборів і імпрез відповідають Олег і Олена Колодії. Будівництвом керують Стефан і Алісон Капчаки. Олег Декайло оформив на своє ім'я виплату позички банку. Членом Ради директорів УАКФ є Зенон Голубець, голова Об'єднання українців Ґлен-Спею. Всі ці господарі є членами української громади Ґлен-Спею, тому їм в першу чергу не байдужа доля цієї оселі.

Юрій Бланарович розповідає про майбутній вигляд Верховини, де буде амфітеатр для різних розвагових імпрез, футбольний стадіон з біговими доріжками, тенісні корти, волейбольні і баскетбольні майданчики, зручні кімнати і відкриті тераси з чудовими гірськими краєвидами в будь-яку пору року. Адже оселя буде функціонувати круглорічно. Тут будуть влаштовуватись конференції, весілля, фестивалі, спортові і танцювальні табори для дітей, комп'ютерний і радіоаматорський табори. До речі, вже цього літа на „Верховині" відбудеться радіоаматорська конвенція, в якій візьмуть участь делеґати не лише зі США, але й з Европи.

Пригадалися неодноразові емоційні виступи св .п. д-ра С. Вороха, який просив і закликав українську громаду не втрачати „Верховину", допомогти втримати її в наших руках. Радіймо, що знайшлися серед нас люди, яким не байдуже майбутнє української діяспори і які докладають великих матеріяльних, фізичних і моральних затрат для втілення в життя доброї справи. Майбутні покоління подякують їм за це.

Лідія Баб'юк

Оновлюється головний будинок оселі.

Фото: Ярослав Кулинич

Випуск в школі парафії Непорочного зачаття

ДІТРОЙТ, Миш. – В неділю, 2 червня, в Українській католицькій середній школі парафії Непорочного зачаття Пресвятої Діви Марії відбувся 40-ий випуск учнів.

Святкування почалися Літургією, яку відправили о. Даниїл Чайковський, ЧССВ, парох церкви Непорочного зачаття, о. Василь Салковський, ЧССВ, парох церкви св. Йосафата та о. ігумен Роберто Лукавий, ЧССВ, адміністратор шкіл парафії Непорочного зачаття. Співав хор церкви Непорочного зачаття під диригентурою Павла Онищука.

На святі виголосили промови Лариса Дуб та Наталя Фігач, які підкреслили, що школа озброїла їх знаннями в усіх ділянках українознавства і дала добрий фундамент християнських та моральних засад. Випускниківз привітав о. ігумен Роберто Лукавий.

Парох церкви Непорочного зачаття о. Даниїл Чайковський та адміністратор шкіл парафії Непорочного зачаття о. ігумен Роберто Лукавий вручили дипломи Назарові Андрійкову, Ларисі Дуб, Аманді Дзюрман, Юрієві Федораку, Наталі Фігач, Катрусі Ярош, Миколі Кіндратишинові, Андрієві Кущаку, Тані Ласці, Андрієві Лаврину, Мелисі Луберті, Андрієві Мелимуку, Катерині Новачок, Йосипові Петрову, Ларисі Попі, Ребеці Павелу, Джейсону Прайору, Стівену Пулису, Анні Шаці, Алексису Шарону, Анні Хромей, Олегові Змійову, Стефанові Волощаку.

Директор школи Михайлина Ваґл оголосила відзначення, одержані ґрадуантами. Президентські нагороди, повні або часткові стипендії до „Wayne State University", Oakland University", „Central Michigan University" одержали Лариса Дуб, Наталя Фігач, Андрій Лаврин, Стівен Пулис, Катерина Новачок, Микола Кіндратишин та Аманда Дзюрман Численні нагороди були роздані студентам.

Христина Юзич

Випускники школи парафії Непорочного зачаття.

Пам'яті...

(Закінчення зі стор. 5)

Л. Дражевська, О. Оглоблин, Ю. Шевельов та М. Шлемкевич. Справа з виданням затягнулася, але тепер, нарешті, збірник виходить під редакцією Асі Гумецької з допомогою Любови Дражевської та В. Лимана. У збірнику читачі знайдуть недруковані праці Ветухова, його особисті спогади і спогади про нього близьких йому людей. Тут хочемо зацитувати деякі з них:

Лев Биковський: „Проф. Дам'ян Горняткевич... в перших днях заснування УВАН... разом з проф. М. Ветуховим відвідали д-ра Луку Мишугу, тодішнього редактора щоденника „Свобода", який їм сказав: „Виявіть себе тут, панове!". І проф. Ветухів своєю невтомною та вмілою діяльністю виявив себе так, що може бути гордий з вислідів своєї праці... В усій його діяльності і в його вдачі було завжди щось лицарського і щось велично-християнського. Коли не раз його противники виступали проти нього словом чи письмом, він мав для них тільки вибачливу усмішку, а на несправедливу критику лише жест здивування".

Іван Розгін: „Михайло Олексійович... збагатившись тогочасним знанням, сам, без чужої протекції, засяяв на вершинах української науки, став її діячем, творцем та організатором".

Кость Паньківський: „Велика індивідуальність, науковець непересічного формату, людина політично вироблена, що думала державними категоріями... він був людиною, сповненою ініціятиви, енергії, нових ідей і помислів, які часово випереджували загал нашого громадянства".

Любов Дражевська: „Талановитий учений-генетик, в 20-их роках один з піонерів генетики і організатор сільсько-господарської науки на Україні, а в 50-их роках відомий генетикам світу автор нової теорії в галузі вивчення спадковости... З юнацьких років до смерти – віра в Україну і боротьба за неї. Релігійність... Виключні організаційні здібности, надзвичайна енергія та ініціятива, добра воля, уміння розуміти людей і співпрацювати з найрізноматнішими людьми".

Олександр Домбровський: „Він був глибоко віруючою людиною, у всіх творах природи бачив Божу премудрість. Сам православний... респектував усі релігійні віровизнання. Приїхавши до Львова, він перш за все вибрався був на Святоюрську Гору, щоб висловити свою пошану Митрополитові Андреєві. Так само під час свого перебування в Італії... був на авдієнції в Папи Пія XII (біолога), виносячи з цієї зустрічі... якнайкращі враження".

Дам'ян Горняткевич: „Це була людина синтези і незвичайно широких горизонтів. Один з найвидатніших українських учених нашої доби, зразковий організатор наукової акції, передовий політичний і громадський діяч та великий християнин... Він досліджував життя у всіх його явищах, широко відкритими очима дивився на людину, як на досконалий Божий твір у злуці з цілою природою, та на духові цінності одиниці й всього загалу".

Ася Гумецька,
голова Мовознавчої та Літературознавчої секції УВАН у США

Чому необхідні реформи в Службі імміґрації

НЬЮ-ЙОРК. – 26 червня в залі засідань Міської Ради Нью-Йорку організації Коаліції багатокультурної Америки провели громадську зустріч, присвячену проблемам імміґраційної реформи, зокрема питанню про необхідність відновлення дії 245(i) імміґраційного закону (закону INS). На цій зустрічі серед запрошених були дипломати, громадські об'єднання та журналісти.

Основні доповіді виголосили: Кендел Стюард – член Міської Ради Брукліну; Альфонсо Рамос – адвокат; Антоні Міранда – офіцер поліції, засновник і президент Асоціяції латинських офіцерів; д-р Марко Масон – екзекутивний директор Асоціяції жінок Карібії, а також представники Департаменту імміґрації.

У своїх виступах доповідачі зазначали, що терористичний напад на Світовий торговельний центр 11 вересня 2001 року спричинив неґативні наслідки для процесу вирішення багатьох імміґраційних справ, насамперед так званих „нелеґальних" імміґрантів.

Кендал Сюарт сказав, що в Нью-Йорку проживає велика кількість імміґрантів і їхні діти, які народилися і народжуються в США. Тому, цитуючи екс-президента Била Клінтона, „...ми повинні трактувати нових імміґрантів так само, як ми хочемо, щоб трактували наших прадідів, які колись приїхали на цю землю". Ця ідея повинна мати продовження у нинішній політиці уряду щодо імміґрантів, підкреслив він.

Альфонсо Рамос, адвокат з імміґраційних справ, присвятив свій виступ проблемі клопотання про відновлення дії положення 245(i) закону Департаменту імміґрації США. Відомо, що його дія закінчилася 30 квітня 2001 року. Згідно з цим законом, багато чужоземців, які мали на той час різний леґальний статус, а також більшість осіб, які належать до катеґорії нелеґалів, мали добру нагоду, заручившись підтримкою спонзора (від родини чи працедавця) звернутися до імміґраційного департаменту з проханням щодо отримання права постійного мешканця США, тобто права отримати „зелену картку".

Далі адвокат Рамос сказав, що уряд США створив можливість подання такої заяви, і це має дуже позитивні наслідки. Значна частина заявників отримала леґальне право працювати впродовж усього періоду, поки заява буде проходити процедуру розгляду. Він зазначив, що положення 245(i) закону INS не можна розглядати як амнестію для всіх нелеґалів, про що помилково писалося в багатьох газетах.

Багато чужоземців, які зверталися до Департаменту імміґрації за імміґраційною візою, змушені повернутися до своїх країн і там здобувати свій імміґраційний статус. Ті, хто порушив візовий режим, тобто переступив термін перебування в США, який було визначено візою, не можуть повернутися до США впродовж трьох або десяти років. Такий стан речей зумовлює до того, що багато порушників візового режиму продовжують залишатися нелеґалами і не мають жодної перспективи на покращання свого статусу в США.

Виходячи із важливости проблем нелеґальних імміґрантів, адвокат Рамос закликав всі громадські об'єднання лобіювати, через своїх законодавців, питання про необхідність поновлення терміну дії положення 245(i) закону INS, щоб надати „нелегалам" можливість леґалізуватися.

Статистика свідчить, що в США проживає від 3,5 до 10 мільйонів нелеґалів. Більшість з них прибуває в США через економічні негаразди в їхніх країнах. Ця категорія нелеґальних імміґрантів швидко інтеґрується в американську робочу силу. Ось чому є сенс поновити дію положення 245(i), підтверджує А. Рамос.

Друга точка дискусії – це пропозиція Департаменту імміґрації США та головного прокурора Нью-Йорку Елліота Спитцера – про те, щоб поліція міста Нью-Йорку одночасно виконувала функції аґентів Імміграційного департаменту. Адміністрація поліції – проти таких вимог.

На сьогодні поліція Нью-Йорку не має права запитувати про статус особи. Окрім того, у випадку, якщо хто-небуть скоїть правопорушення чи злочин, вони не можуть запитувати їх про імміґраційний статус, а правопорушник також не зобов'язаний повідомляти їм про це.

На думку Антоні Міранда, поліція покликана захищати людей, а порушники візового режиму, які здебільшого виконують важку роботу і не порушують законів цивільного права, не є загрозою для громадян, тому поліція не має права затримувати людей тільки на основі їхнього імміґраційного статусу. Поліція Нью-Йорку прагне продовжувати виконувати свої функції, а не функції Імміґраційної служби. Цей чіткий розподіл обов'язків між поліцією та іншими державними службами міста запровадив колишній мер Нью-Йорку Ед Коч і його указ діє донині.

Однак брак правдивої інформації щодо обов'язків поліції спричиняє випадки, коли нелеґальні чужоземці, особливо в Нью-Йорку, остерігаючись від можливих неприємностей щодо свого статусу, не звертаються до поліції за допомогою. Вони бояться, що поліція повідомить про них Імміґраційній службі. Через це багато злочинів трапляються саме з нелеґалами: ґвалтування, крадіжки, напади та інше. Як правило, такі злочини залишаються не зареєстрованими, що сприяє погіршенню стану злочинности в місті. Розмова також заторкнула тему леґальних імміґрантів, тобто тих, які мають „зелену картку", але не громадянство. У Нью-Йорку, наприклад, де є великий брак учителів, імміґранти з „зеленою карткою", але без громадянства, не можуть отримати сертифікат на право вчителювання у місті, оскільки закон вимагає, щоб усі вчителі були громадянами США. Міська Рада має намір розглянути питання про можливість зміни цієї вимоги, і це сприятиме залученню багатьох спеціялістів з числа нових імміґрантів, а в результаті покращить ситуацію в школах, забезпечить їх кваліфікованими вчителями.

Підсумовуючи сказане доповідачами, Кендал Стюард зауважив, що деякі члени Міської Ради висловлюються проти вживання терміну „нелеґальні чужоземці" і хочуть, щоб до офіційного обігу було введено термін „мешканці без документів" (undocumented residents).

Тема нелеґальної імміґрації зачіпає також українську громаду, оскільки тисячі людей з України через різні причини приїхали до Америки і більша частина з них вже є порушниками візового режиму, потрапили до катеґорії нелеґалів.

Переважна більшість мають високу освіту, але часто змушені виконувати просту і низькооплачувану роботу – тільки тому, що у них немає леґальних документів на перебування в США.

На жаль, українські організації майже не цікавляться проблемами нелеґалів, поза нашою увагою залишаються тисячі людей, які могли б бути активними в українській громаді.

Василь Лопух,
голова Асоціяції українців Америки

УВКР – УАКРада: співпраця і взаємодопомога

Вміщуючи уривок з листа-подяки відомого українського громадсько-політичного діяча Михайла Гориня на адресу Української Американської Координаційної Ради, відчуваємо потребу виснити для читачів ширший контекст і обставини, в яких виник цей лист. Як відомо, на III Світовому форумі українців, який відбувся в Києві в серпні минулого року, головою Української Всесвітньої Координаційної Ради було одностайно обрано Михайла Гориня. До того часу Управа Ради працювала в одному приміщенні з Товариством „Україна і світ" на Золотоворітській вулиці. Відтак між цими двома організаціями настало непорозуміння, зумовлене тіснотою, і заступник голови Товариства „Україна і світ" Олександер Шокало, без погодження з головою Іваном Драчем, викинув майно УВКР просто на вулицю. У цій кризовій ситуації вчасно прийшла з фінансовою допомогою УАКРада, що уможливило для УВКР винайняти приміщення на вулиці Горького, 3, в Києві. Лист М. Гориня є саме відповіддю на цю допомогу:

...Ваш благородний вчинок не тільки підтримав нас на дусі, але й став надійною матеріяльною підпорою для пожвавлення праці, спрямованої на розбудову незалежної, соборної, демократичної України. Свідоме українство завжди пам'ятатиме, що в скрутний для нас час Ви підставили своє плече, щоб УВКР мала змогу успішно здійснювати свої програмові завдання.

Надана Вами допомога сприятиме поглибленню координаційних дій усіх українських суспільно-громадських, добродійних, творчих організацій, збереженню національної ідентичности українців у країнах їхнього проживання. Водночас вона є свідченням налагодження тісних взаємин та співпраці між УВКР і УАКР, діяльність яких спрямована на зміцнення і поглиблення зв'язків українських закордонних громад з Україною. Сподіваємося, що найближчим часом буде зареєстровано нову електронну адресу УВКР, відкрито веб-сторінку в Інтернеті, а в новому приуміщенні (вул. Горького, 3) буде встановлено більше десяти телефонічних ліній. Крім того, ми також сподіваємося, що виділені нам за рішенням Верховної Ради кошти нарешті надійдуть на наш рахунок, і ми більше не будемо залежати від прикрих випадковостей.

Вельмишановні пане Гавдяк і пане Стахів, УВКР ще раз витсловлює Вам щиру подяку за підтримку і зичить Вам усього найкращого на теренах співпраці українських громад з метою консолідації світового українства.

М. Горинь,
голова УВКР

Европейська конференція СФУЖО

ТАЛЛІН, Естонія. – 21–23 червня в естонській столиці відбулася европейська конференція Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, на яку приїхали делеґатки від жіночих організацій у Німеччині, Польщі, Великій Британії, а також голова СФУЖО Оксана Соколик з Канади. У конференції взяли участь членки Союзу Українок в Естонії.

Конференцію відкрила заступниця голови СФУЖО на Европу І. Козак. Учасників вітали голова СФУЖО О. Соколик, представники урядових і громадських організацій Естонії, Ірина Короленко – аташе Посольства України в Естонії, голова Національної ради жінок України Ірина Голуб'єва та Михайло Горинь. Програмову доповідь прочитала О. Соколик. Учасників конференції прийняв у Посольстві України консул Ігор Слєнзак. Відтак відбулася зустріч з міністром національних меншин естонського уряду Елдаром Ефандієвим.

Увечорі відбулося урочисте відзначення 60-річчя УПА, на якому доповідь виголосила колишня упівка Ірина Козак, спогадами поділилися учасниці боротьби Ярослава Філь з Мюнхену та Мирослава Бучко з Таллліну, а Марія Паньків з Варшави прочитала уривок споминів політв'язня з нової книжки „Віра–надія–любов".

Наступного дня відбулися робочі сесії конференції та „круглий стіл" з доповідями Марії Митрович (Франція) – „Співпраця між українськими жіночими організаціями в Европі і з Світовим рухом матерів"; Лесі Дяківської (В. Британія) – „Умови праці українських жіночих організацій та включення молодшого покоління до громадської організації"; Марії Ковалишин (Німеччина) – „Гігієна і стан здоров'я населення в Україні: торгівля жінками"; Наталі Кравчук (Польща) – „Загроза асиміляції в країнах поселення і як тому запобігти"; Лілія Чикальської (Естонія) – „Українська мова серед українців Естонії та в Україні"; Світлани Остапи (Україна) – „Двомовність в Україні".

На конференції звітували кандидатки до СФУЖО – Зоряна Кікцьо (Швеція) та Наталя Сервитієне (Литва), про жіночу працю розповіла Маріяна Монікайнен (Товариство українців Фінляндії).

Відбулася зустріч громади з Єпископом Джорданом, який представляв папського нунція.

Екзекутива СФУЖО

УКРАЇНА І СВІТ

Діти без батьків: хто і як їх усиновлює?

Українська редакція Радіо „Свобода" порушила болючу тему дітей, яких покинули батьки. Помітне збільшення кількости таких дітей спонукає державні органи України спрощувати систему усиновлення. Для чужоземців умови адоптування українських дітей не змінюються: вони можуть претендувати на дитину, якщо вже вичерпано всі можливості усиновлення її громадянами України і якщо ця дитина щонайменше рік перебуває на обліку в Центрі усиновлення. Навіть за таких жорстких умов все ж за 2001 рік 2,665 дітей залишили Україну, а за шість місяців цього року – вже понад 1000. Нижче подаємо відповіді директора Центру усиновлення при Міністерстві освіти та науки України Тамари Кунько на запитання кореспондента Радіо „Свобода" Юлії Жмакіної.

– Пані Тамаро, ще раз нагадайте про закони, якими реґулюються усиновлення українських дітей громадянами інших держав.

– Перш за все, це постанова Кабінету міністрів від 1996 року, а також зміни й доповнення до неї, прийняті у червні 1999 року.

У цих документах сказано про те, що усиновлення дітей, які є громадянами України, чужоземцями на українській території відбувається згідно з Кодексом про шлюб та сім'ю України й у тих випадках, коли вичерпані всі можливості щодо усиновлення чи то взяття під опіку цих дітей у сім'ї громадян України та коли ці діти перебувають на обліку у Центрі з усиновлення не менше року.

Але якщо закордонні громадяни перебувають у родинних зв'язках із дітьми, які всиновлюються і які мають захворювання, зазначені у переліку, затвердженому Міністерством охорони здоров'я, усиновлення відбувається без ніяких перешкод.

На сьогодні до України приїздять з цією метою з Італії, США, Еспанії, Ізраїлю, Франції, Німеччини, Канади, Бельгії, Швеції, Швайцарії, Арґентини. І національне усиновлення не просте, а міжнародне – ще складніше.

Чужоземець, який хоче усиновити дитину, оформляє документи у своїй країні. Там також це не просто. Потім приїздить до нас. У нас тепер процес усиновлення забирає 1.5 місяця. Після того, як винесено рішення суду, 30 днів триває ще апеляційний період. Багато з тих, хто усиновив дитину в Україні, чекає, поки мине цей період. Він зустрічається з дитиною, ходить у Будинок дитини.

– „Вичерпані усі можливості" – це конкретна чи приблизна форма? Що значить „вичерпані усі можливості"? Скільки чужоземець мусить чекати?

– Це не чужоземець чекає. Це чинне законодавство в такий спосіб захищає пріоритетність національного усиновлення, щоб українці могли протягом цього року взяти дітей у свої сім'ї. Лише діти, яких не беруть українці у свої сім'ї, стають кандидатами на міжнародне усиновлення.

В останні роки вже почали з'являтися реґіональні черги для українських громадян, особливо на дівчаток. Ми навіть були стривожені, що наші люди вже не могли взяти діток. Тепер ми жорстко контролюємо, щоб усе таки був дотриманий пріоритет національного усиновлення, щоб дітки залишалися на своїй батьківщині, де вони народилися. У першу чергу за кордон їдуть діти, які потребують лікування, тобто більшої уваги до себе.

– Чи існують якісь заборони чи усиновлення українських дітей для громадян певних країн? Наприклад, Ізраїлю?

– Справа в тому, що тепер в Ізраїлі неспокійно, там часто стаються терористичні акції. Це дуже непокоїть українську громадськість. Саме тому міністерства закордонних справ, юстиції, охорони здоров'я, Комітет у справах сім'ї і молоді зійшлися на рішенні, що доцільно тимчасово зупинити усиновлення до Ізраїлю.

В Україні найвищі в Европі темпи поширення СНІДу

ПРАГА, Чехія. – Якщо радикально не змінити ситуації, то протягом наступних двох десятиліть від СНІДу у світі помре 68 мільйонів людей. Про це 3 липня заявлено у новому звіті ООН, підготовленого до міжнародної конференції з проблем СНІДу, що почалася в Барселоні. Епідемія СНІДу перебуває лише на початковій стадії, повідомив на прес-конференції у Нью-Йорку Пітер Піот, виконавчий директор програми ООН-СНІД. Так, наприклад, в Ботсвані інфіковано майже 40 відсотків дорослого населення. СНІД дедалі впевненіше почуває себе і в Азії, передусім у Китаї та Індонезії. Тривожне становище в Росії, де за останні роки кількість ВІЛ-інфікованих подвоїлась.

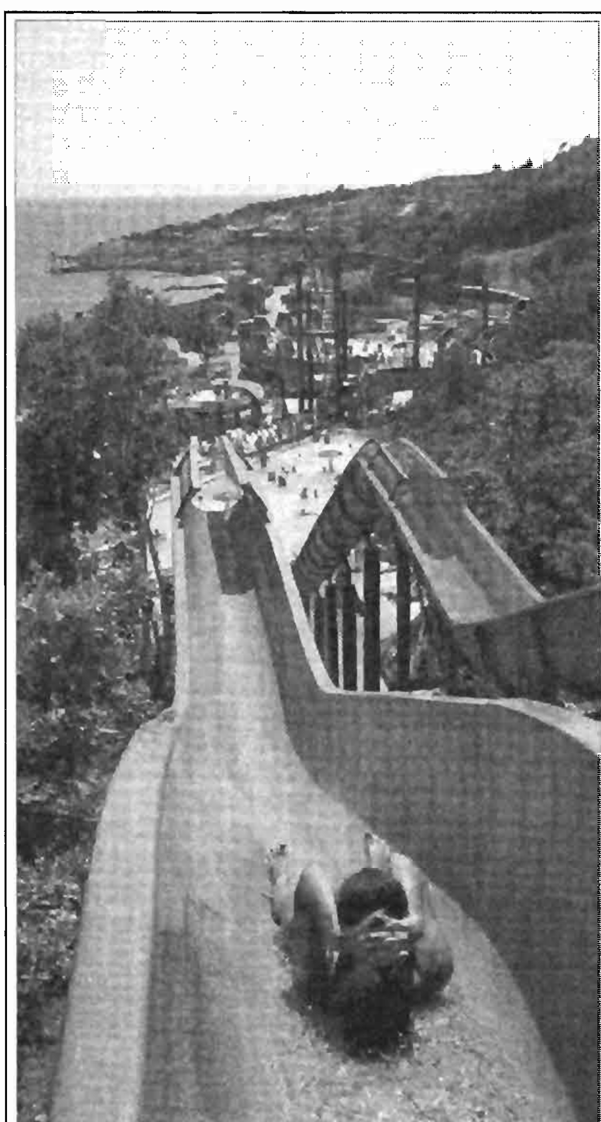
Але перше місце в Европі посідає Україна, де за даними ООН зі смертоносним вірусом живе чверть мільйона людей. І якщо раніше на небезпеку головним чином наражалися наркомани, то тепер дедалі частіше хворіють широкі верстви населення.

Водночас лише 9 відсотків дівчаток-підлітків в Україні знають про те, як захистити себе від ВІЛ-інфекції. В ООН вважають, що політичні провідники починають усвідомлювати масштаби епідемії, й особливо це помітно у Східній Европі.

Ряд держав, включно з Україною, суттєво збільшили бюджетні фінансування профілактичних програм.

Проблемою залишається вартість нових ліків і методів, особливо для бідніших держав. У новому звіті ООН закликає розвинені країни щороку витрачати на міжнародні програми боротьби зі СНІДом 10 мільярдів долярів.

Мар'яна Драч,
Радіо „Свобода"

СИМЕЇЗ, Україна. – 9 липня відкрито аквапарк „Блакитна затока", побудований на обгорілому схилі гори Кішка, на Південному березі Криму. Аквапарк займає 3.5 гектара, а за два роки плянується розширити його територію до 10 гектарів. Цього року за розрахунками фахівців, Крим відвідають понад 5 мільйонів відпочиваючих, що на мільйон більше, ніж торік.
Фото:УНІАН

Українці Канади вимагають покарання совєтських комуністичних і воєнних злочинців

Українсько-канадська спілка громадських свобод (УКСГС) вимагає створення офіційної Комісії для розслідування дій совєтських і комуністичних воєнних злочинців, які живуть в Канаді, а в разі доведення їхніх провин – позбавлення громадянства та депортації тих, які не зізналися у своїх кримінальних злочинах в'їжджаючи до Канади. Ця вимога зумовлена тим, що недавно було виявлено осіб, які проживають в Канаді і колись були членами СМЕРШ-у, совєтської формації, відповідальної за страту вояків Червоної Армії та тисяч цивільних антикомуністів у Східній Европі. Однією з найвідоміших жертв СМЕРШ-у був Рауль Валенберґ, шведський дипломат, який рятував мадярських євреїв під час Другої світової війни.

Ми закликаємо уряд Канади визначити, скільки тих можливих совєтських воєнних злочинців і їхніх коляборантів є в Канаді, в який спосіб вони тут і чому продовжують втішатися привілеями канадських громадян. Ми також вимагаємо позбавлення їх громадянства і депортації, якщо для цього будуть докази. Сьогодні в Канаді є особи, котрі публічно признаються до вчинених ними злочинів в рядах СМЕРШ-у НКВД. Деякі з них навіть написали книжки англійською мовою, чванячись своєю участю у знищенні антисовєтських литовців і українців".

Незважаючи на чисельні домагання УКСГС, Канадське відділення злочинів проти людства і воєнних злочинів не здійснило жодної акції проти ймовірних комуністичних воєнних злочинців у Канаді, незважаючи на те, що „справедливість не може бути селективною".

Д-р Любомир Луцюк,
директор УКСГС

Третій конкурс з української мови ім. Петра Яцика

КИЇВ. – 12 червня міністер освіти і науки України Василь Кремень підписав наказ про проведення III Міжнародного конкурсу з української мови ім. Петра Яцика. Його метою є сприяння утвердженню державного статусу української мови, піднесення її престижу серед учнівської молоді, виховання пошани до культури і традицій українського народу. Якщо у першому конкурсі взяло участь майже 200 тис. школярів, у другому цифра зросла у 25 разів і становила понад 5 млн. учасників. Минулого року до організації конкурсу долучилися понад 100 меценатів з Канади, США, Австралії, а також з України. Сьогодні ця цифра зросла до 210 жертводавців. Наймолодшим знавцем української мови, який посів перше місце на конкурсі, став учень з Борисполя Київської области Андрій Передерій. А взагалі серед нагороджених першими преміями цього дня було 37 школярів і студентів. Упродовж всього конкурсного марафону, який тривав з 9 листопада 2001 до травня 2002 року, на різних його етапах було нагороджено понад 1200 учасників.

Світлана Короненко,
прес-секретар Ліґи українських меценатів

Сміх крізь сльози

(Продожження зі стор. 1)

запрошені відкрити його 30 вересня в приміщенні театру МХАТ спектаклем „Тев'є". Я думаю, що такий багаторічний успіх цього спектаклю пов'язаний із тим, що він не тільки про євреїв, але і про українців. Загально, на інших спектаклях, люди часом, коли не розуміють, що відбувається на сцені, починають крутитися, зітхати. А тут комар пролетить – чутно. Заля слухає Шолом-Алейхема, не дихаючи. Тільки сміх, тільки сльози.

– Я був у Києві на прем'єрі спектаклю „Тев'є". В залі було багато євреїв. Тепер ви приїдете у Нью-Йорк. Тут серед глядачів, окрім іміґрантів-євреїв з України, будуть і українці діяспори, які еміґрували під час чи після Другої світової війни. Будуть і їхні діти, що народилися вже в Америці. Більшість із них мало знають про Шолом-Алейхема, ніколи його не читали, дуже мало знають про життя євреїв, героїв творів цього письменника. Більше того, багато з них зовсім під іншим кутом зору дивляться на історію України, ніж іміґранти-євреї. Що б Ви саме їм сказали на початку спектаклю?

– Багато із тих, про кого ви говорите, вже приїздили в Україну за останні 10 років з Лос-Анджелесу, Філядельфії, Вашінґтону, Денверу, Бостону і, ясна річ, із Нью-Йорку. Вони дивились „Тев'є" і були у захваті. Українці! І часто заходили за куліси, щоб подякувати акторам. А тих, хто не був і не бачив, я запрошую на виставу, вони не пожалкують. Бо цей спектакль не тільки про євреїв, він і про нас – українців.

Мар'ян Крушельницький, який теж грав Тев'є-молочника у 30-40-ві роки минулого століття, консультувався з цього приводу з неперевершеним Тев'є – С. Міхоелсом. І коли той приїхав на прем'єру „Тев'є" і після неї прийшов за куліси привітати М. Крушельницького з блискучою грою, то запитав його: „Скажіть, Ви не єврей?". „Ні, – відповів М. Крушельницький, – я - українець". Тоді С. Міхоелс впав на коліна і сказав: „Ви граєте краще, ніж я!". Цю легенду я чув від різних людей. Але, думаю, це була правда.

– Прем'єрою сезону 2002 року в театрі Франка став спектакль „Батько" А.Стріндберга, який був модним у Києві ще 100 років тому, ще у часи Шолом-Алейхема. Театр Соловцова ставив цей спектакль ще у 1904 році. У цьому ж сезоні ви поставили п'єсу польського драматурга С.Віткевича „Мама, або несмачний витвір", у постанові польського режисера З.Неймоли. Те саме і у багатьох інших українських театрах. Наприклад, Одеський театр ім. В. Василька поставив в травні спектакль Гофмана „Принцеса Брамбіла", а також комедію англійського драматурга М.Фрейна „Шум поза сценою". І.т.д. Чим це викликано: нема своїх українських драматургів чи зміст цих творів унікальний?

– Твори ці поставлені дуже цікавими режисерами. Але у нас є і свої сучасні драматурги. Наприклад, ми будемо ставити п'єсу „Оксана" Олександра Денисенка. Це п'єса про Т. Шевченка, про одинокість генія. Прем'єра плянується на 9 березня 2003 року. Крім того, ми відкрили при нашому театрі „майстерню драматургії". Кожного понеділка, це вихідний день в театрі, о 6-ій годині вечора автори з усієї України приїжджають до нас читати свої п'єси. Так ми знайшли донеччанина О. Денисенка. Знайшли дуже цікавого автора Русича, який написав п'єсу про шахтарів „Останній забій". І ще готуємо нову невелику мініятюру молодої авторки. З театрального інституту до нас прийшло багато дуже цікавих акторів: Ребрик, Зубков, Шляхова (вже дебютувала в польській п'єсі), інші. В той же час обличчя і сприйняття будь-якого спектаклю залежить від того, як його поставить режисер: в клясичному стилі чи в аванґардному. Є різні п'єси, і різні підходи до них. Наприклад, наш Жолдак-Тобілевич ставить спектаклі-шоу. Їх дуже любить молодь. Критика його вважає автором „шокової театральної терапії". В кожному українському театрі сьогодні є хоч одна надзвичайно цікава вистава. Хочу ще відзначити, наш театр плянує 15-25 листопада цього року, в рік української культури у Москві, повезти туди, окрім „Тев'є" і п'єси С. Віткевича, ще й п'єсу „Буквар миру" (або „Розмова пяти мандрівників про смисл буття і що таке щастя") самого Григорія Сковороди. Це – оригінальний твір Г. Сковороди, до якого ще вкраплені монологи Платона і Еразма Ротердамського. В той же час, в Україні, як і у всьому світі, домінує процес захоплення чужим. Процес цей був завжди, але не в такій мірі. Наприклад, сьогодні суто українська естрадна пісня має дуже міцний оригінальний голос. Але, на жаль, її мало помічають у комерційному естрадному потопі.

– Пане Богдане, ви в останні роки займали майже одночасно три, на мій погляд – не зовсім сумісні, посади: актор, міністер культури України і художній курівник провідного українського театру. Як ви їх поєднували? Чи не було „конфлікту інтересів"?

– Я – актор! І залишаюся ним. Це – моє головне. Ще Шекспір казав: „Весь світ – театр, а ми в ньому – артисти". А Сковорода сказав таке: „І кожний грає ту ролю, на яку його поставили". Взагалі, актор ти чи міністер, чи художній керівник театру – все це теж гра. Але за різними правилами.

Я не жалкую, що 1 рік і 5 місяців був міністром. Ця посада дала мені дуже гарну практику. Я дізнався про такі речі, про які ніколи б не знав, якщо б був тільки актором. І ще я навчився працювати з людьми. Навчився розмовляти. Навчився робити позитивні кроки, не вступаючи в конфлікт. Бо, як актор, я дуже емоційна людина, і дуже часто конфліктував.

Очоливши театр Франка, я вимушений був взяти павзу і цілий сезон не грати в нових спектаклях, бо повинен був повсякденно займатися творчим господарством. Це тягнеться з вересня минулого року. Покищо граю лише старі ролі, але, відчуваю, в 2003 році зіграю і нові. Мене цікавить, наприклад, Пірандело „Генріх IV". Мене цікавить Сковорода. Є пропозиція поставити „Бурю" Шекспіра.

– Як живе сьогодні український театр? Як живуть його актори?

– Складне життя! Складне. Багато не змінилося. Для когось стало краще, для когось – ні. Сьогодні тільки в театрах із статусом „національний" більш-менш нормальна платня. Але якщо, наприклад, народний артист України працює в периферійному театрі, то отримує 300 гривень на місяць. Це ж дискредитація звання Народного артиста. Тим часом у Москві навіть молоді актори дістають по 700 карбованців! У нас і в національному театрі нема близько таких платень.

– А чи є в Україні спонсори-меценати, які б підтримували театри?

– Є, і дуже багато. Але нема в Україні закону про меценатство, на жаль! Я, коли був міністром, якось зібрав докупи багатих людей, потенціяльних меценатів, керівників банків, потужних фірм. Майже всі були готові вкласти гроші в культуру. Але як? Нема законодавчої бази для цього. Це перша проблема української культури.

– Як Ви, актор, відчуваєте себе сьогодні: чи ще йдете вгору, чи вже стоїте на вершині і філософічно оглядаєте зверху місцевість? Як відчуваєте себе як людина, як батько?

– Ой, друже, відчуваю, що сонце вже скоро буде заходити. Вже вік. Треба і про себе подбати, про здоров'я. Колись, коли треба було грати, грав, працював, не звертаючи уваги на час.

Мій син Остап, який також певний час грав у Нью-Йорку, тепер вдруге одружився і вже має другу дитину, маленьку доньку Устину, їй 2 рочки і 4 місяці. Остап дуже гарно зіграв у виставі „Мама, або несмачний витвір". Образ Мами створила Народна артистка України Наталія Лотоцька, Сина - Остап. Обидва вони приїдуть в Нью-Йорк грати в „Тев'є". Наталія – це неперевершена Голда, дружина Тев'є, Остап зіграє Перчика. Уся наша трупа вже отримала візи, скоро будемо у вас. Ми чекаємо цієї зустрічі, зустрічі із нашими земляками, з цікавими людьми. Мій онук вчиться в Академії мистецтв на акторському факультеті. Займається „репом" (rap music). Співає. Вважає, що реп – головне, а уся попса – нічого не варта. Він має свій характер. Думаю, що все галасливе перешумить. Залишаться зерна.

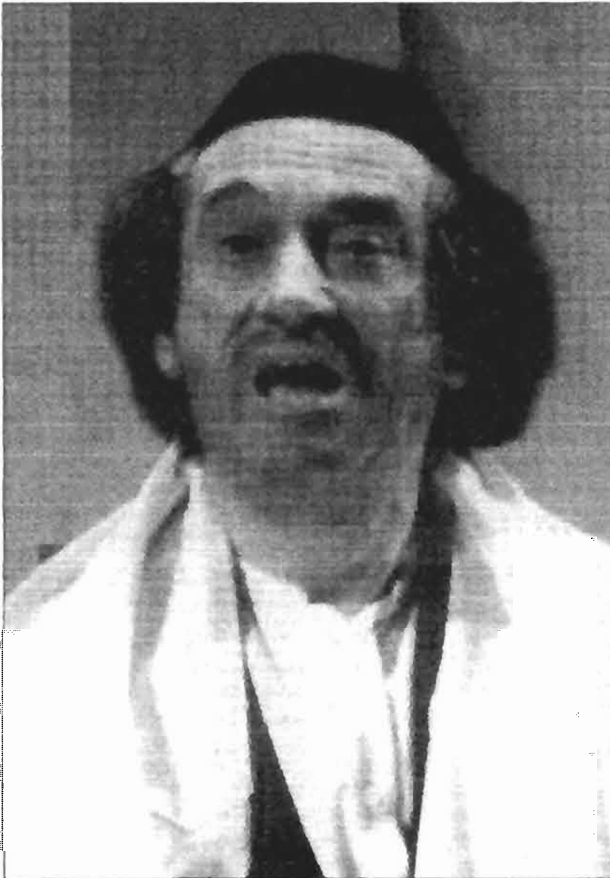
– Наостанок, що Ви хочете сказати читачам і майбутнім вашим глядачам до приїзду в Америку з „Тев'є"?

– Бажаю всім здоров'я і щастя. І хто не бачив нашої вистави, хай приходять. Голду гратиме Н. Лотоцька, а Тев'є – сам Ступка грає!

Вистави відбудуться в Нью-Йорку 2 серпня о 8 год. і 3 серпня о 7 год. вечора в театрі „Millennium", 1029 Brighton Beach Ave, Brooklyn. Ціна квитків від 25 до 60 дол. Можна замовити через Ігоря Афанасьєва, (201) 658-2000. В Чикаго вистава відбудеться 4 серпня в 7 год. вечора в приміщенні „Christian Heritage Academy" – 315 Waukeegan Road, Northfield. Квитки, від 30 до 55 дол., можна замовити через (847) 498-3400.

Богдан Ступка в ролі Чінгіз-хана у фільмі „Чінгіз-хан" київської кіностудії ім. О. Довженка (січень 2002 р.)...

...в ролі Тев'є..

... в ролі гетьмана Івана Мазепи у фільмі „Мазепа", котрий вийде восени 2002 року.

У древньому Каневі буяє нове життя

Козак-бандурист при в'їзді до Канева.

КАНІВ. – На Дніпрі після перерви, викликаної економічними причинами, відновлено рейси теплоходів на підводних крилах з Києва. Приходять до Канева і великі туристичні теплоходи. А коли є відвідувачі на Тарасовій горі, то й довкола неї вирує життя. У цьому я переконався під час недавнього відвідання Канева. У павільйоні річкової пристані розгорнуто продаж старовинних гаптованих рушників, сорочок, тут можна придбати й сучасне гаптування, яке пропонує Ірина Мироненко. Понад Дніпром влаштували цирк на траві професійні актори Людмила і Микола Овсяницькі. Свої вправи вони показують навіть поодиноким гостям, бо хочуть заробити на прожиття. У залях музею звучать спів і музика – до Кобзаря приїздять з літніми творчими звітами столичні студенти. Сталася зміна й на могилі поета: замість невідповідного напису про парову машину, встановлено дошку з настановою поета завжди любити Україну.

Поблизу, в урочищі Монастирок, народжується ще одна новина: з ініціятиви театру-студії „Доля", яку очолює Євген Козак, готується відкриття меморіялу козацького ватажка Івана Підкови, страченого 16 червня 1578 року у Львові і похованого у монастирі біля Канева. Автори меморіялу – архітектори Володимир Блосюк, Ігор Ренькас, Кость Малярчук, скульптор Петро Кулик.

Левко Хмельковський

Вид з Тарасової гори на простори Дніпра.

В музеї грає студентка Київського музичного училища ім. Ґлієра.

Світлиця в хаті багатолітнього доглядача поетової могили Івана Ядловського стала зародком музею.

Свої праці пропонує Ірина Мироненко.

Таким буде меморіял Івана Підкови.

ПОРАДИ ДЛЯ НОВОПРИБУЛИХ

Що може зробити для вас Служба соціяльного забезпечення США?

Закінчення. Початок в ч. 28

Як звернутися зі заявою про допомогу за інвалідністю?

Щоб максимально спростити процедуру подання заяви, можна подати її телефоном, поштою або звернутися до будь-якого місцевого відділення Служби соціяльного забезпечення (SSA). Прискоренню розгляду заяви сприятиме наявність у ній імен, адрес, телефонів, дат і видів лікування, отриманих від кожного лікаря, клініки чи лікарні, що дасть можливість Соціяльному забезпеченню замовити копії ваших медичних записів.

На співбесіді за вашою заявою ви повинні бути готові обговорити вашу історію праці за останні 15 років. Якщо ви мали власне підприємство (або працювали на себе), вас попросять надати копію минулорічної форми „W-2" або податкову декларацію за минулий рік.

Хто приймає рішення про інвалідність?

Служба соціяльного забезпечення (SSA) висилає медичну частину вашої заяви до Державної служби визначення інвалідности (DDS). Кваліфіковані спеціялісти вивчать отриману інформацію і приймуть рішення з вашої справи. Якщо їм буде потрібна додаткова інформація, вони можуть призначити вам додаткове безкоштовне обстеження.

Якщо ваша заява буде схвалена, виплата допомоги може початися через 6 повних місяців після дати, коли на підставі медичних даних ви стали інвалідом.

Що робити, якщо ви не маєте достатнього числа кредитів праці?

Якщо ви звертаєтесь з заявою про допомогу за інвалідністю, але не маєте достатнього числа кредитів праці, Служба соціяльного забезпечення розгляне можливість допомоги за Програмою додаткового забезпечення доходом (SSI). Програма SSI виплачує допомоги інвалідам, сліпим і людям старше 65 років, які мають низький дохід чи невеликі заощадження. Для отримання права на таку допомогу не треба мати попереднього трудового стажу. Якщо ви здорові, молодші 65 років, але маєте низький дохід, SSA не відмовить вам у допомозі, розраховуючи, що надалі ви зможете працювати.

Скільки триватиме виплата допомоги за інвалідністю?

Виплата допомоги за інвалідністю триватиме впродовж усього часу вашої інвалідности і нездатности до праці. Якщо ви можете заробляти 740 долярів на місяць, то ви не будете вважатися інвалідом, і виплата допомоги може припинитися. Але якщо ви спробуєте працювати, усе ще маючи інвалідність у медичному визначенні, то існують спеціяльні правила, які збережуть виплату допомоги до того часу, коли ви зможете нормально працювати.

Ваша справа буде періодично переглядатися, щоб визначити, чи ви усе ще є інвалідом. Як часто буде такий перегляд, залежатиме від того, наскільки ваше здоров'я поліпшується. Перегляди можуть тривати від кожних 6-18 місяців у випадку очікуваного поліпшення медичного стану – до кожних семи років, якщо поліпшення не очікується.

Допомога за додатковим соціяльним доходом (SSI)

SSI розшифровується як Допомога за додатковим соціяльним доходом. Це програма, яку здійснює Адміністрація соціяльного забезпечення (SSA). SSI виконує щомісячні виплати людям похилого віку, сліпим, інвалідам, які мають малий дохід і майно, або взагалі нічого не мають. Діти, як і дорослі, можуть діставати допомогу в разі втрати зору чи набуття інвалідности.

Щоб діставати SSI, треба мати похилий вік, бути сліпим чи інвалідом. Що це означає?

Людиною похилого віку вважається особа, яка має 65 років і більше. Сліпий повністю не бачить або має слабкий зір (вік тут не важливий). Інвалід має фізичну або розумову проблему зі здоров'ям, яка, за припущенням, триватиме не менше року або може призвести до смерти.

Якщо ви дістаєте SSI, то, як правило, можете діставати продовольчі талони і „Медікейд" („Medicaid") – сприяння в оплаті рахунків від лікаря чи з лікарні, де „Медікер" виплачують тим, котрі мають достатньо кредитів праці (40). На виплату „Медікейд" кредитів праці не рахують.

Ваші майно і дохід

Для отримання SSI майно, яким ви володієте, і дохід, який ви маєте, повинні бути менші від визначених сум.

Майно. При розгляді питання, чи би можете діставати SSI, враховується не усе майно, яким ви володієте. Наприклад, не враховуються ваш будинок і деякі особисті речі. Як правило, не враховується й авто. Враховуються: гроші в готівці; банківські рахунки, акції, ощадні облігації США; нерухомість; забезпечення життя і особисте майно. Ви можете діставати SSI, якщо враховані речі не перевищують 2 тисячі долярів на одну особу або 3 тисячі на двох.

Дохід, який ви маєте, – це гроші, які ви дістаєте у вигляді заробітної платні; доходу від свого підприємництва; чеків соціяльного забезпечення; пенсій; компенсацій травмованим на праці особам; відсотків з капіталу, авторських гонорарів, виграшів; допомог на безробіття; подарунків готівкою. Дохід також включає такі речі, що не стосуються готівки, як харчі, одяг і житло.

Звернутися по SSI можна за умови, якщо ви проживаєте у США, є громадянином або підданим США або належите до категорії осіб, які не є громадянами США, але мають право на SSI.

Як подати заяву на SSI?

Щоб подати заяву на SSI, треба відвідати місцеве відділення SSA або зателефонувати на число 1-800-772-1213, щоб вам призначили зустріч з представником SSA, який вам допоможе у вашій справі. Батьки або опікуни можуть подавати заяви від імені сліпих дітей або дітей-інвалідів. Якщо вам потрібен перекладач для ведення вашої справи, його вам нададуть безкоштовно.

Перш ніж звернутися зі заявою, приготуйте необхідні документи. Зі собою треба мати: вашу картку соціяльного забезпечення або подати ваше число соціяльного забезпечення; свідоцтво про народження або інший доказ вашого віку; інформацію про місце вашого проживання (документацію щодо вашого будинку або ім'я власника, у якого ви наймаєте житло), податкову декларацію чи форму W-2, банківську книжку, забезпеченеві поліси, корінці чеків платні; реєстраційну картку на авто; записи з похоронного фонду та іншу інформацію про ваші дохід і майно. Якщо ви подаєте заяву на допомогу за інвалідністю, треба подати імена, адреси і телефони лікарів, лікарень та клінік, які ви відвідували. Також треба мати доказ громадянства США або законного статусу осіб, які не є громадянами, але мають право на SSI. Вам також слід принести свою чекову книжку та інші папери, які мають число вашого банківського рахунку, рахунку в кредитному союзі чи фінансовій установі, що дозволить переказувати допомогу безпосередньо на ваш рахунок. Пряме переказування грошей захищає їх від втрати, крадіжки чи затримки на пошті. Тільки особи, які не мають банківського рахунку, дістають чеки поштою.

У цій консультації викладені українською мовою відомості брошури SSA Publication No. 05-10006.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Зустріч з мисткинею Іреною Мадей

СІДНЕЙ, Австралія. – 30 червня в Пластовій домівці Крайова управа Союзу Українок Австралії влаштувала зустріч з мисткинею Іреною Мадей. У залі були виставлені нові малюнки, виконані нею в новому стилі. Мисткиня Ірена Мадей – відома в Австралії керамістка, яка понад 20 років тому з родинних причин приїхала зі Львова до Австралії, пішла на курси малярства й малює тепер на полотні, папері, застосовує нові засоби творчости. Голова Крайової управи СУА Христина Бейлі представила мисткиню.

Ґенеральний консул України Василь Корзаченко приніс Ірині Мадей китицю квітів і зазначив, що радий бути на такому показі.

Ірена Мадей розповіла, що 30 років тому вчилася в Україні творити кераміку, малювати на кераміці, але техніка тоді була іншою, а тепер вона вчиться іншої техніки, про яку свідчать показані твори. Найцікавішою було та частина, коли Ірена Мадей демонструвала, як саме вона малює на кераміці.

На запрошення мисткині попробувати самим малювати, Віра Акрет зробила чудову різьблену тарілку. Малювали Дарка Гладка, Наталка Кука, Галя Кузик, Дарка Клайберт. Як для кандидатів в художники, усе вийшло гарно.

Марічка Галабурда-Чигрин

Вечір пам'яті Миколи Досінчука-Чорного

РІВНЕ. – В училищі мистецтв і культури вшанували пам'ять нашого земляка Миколи Чорного, вояка УПА, що в еміґрації став невтомним подвижником, пропаґандистом української кобзи. На чужині він створив Школу кобзарського мистецтва, ансамбль бандуристів „Гомін степів" імені Тараса Шевченка, першим у світі видавав журнали „Бандура" і „Альбом", у яких друкував наукові праці про кобзарів та їхнє мистецтво. В усіх куточках американського континенту звучала українська пісня і розчулені американці говорили: „Божественна, небесна музика".

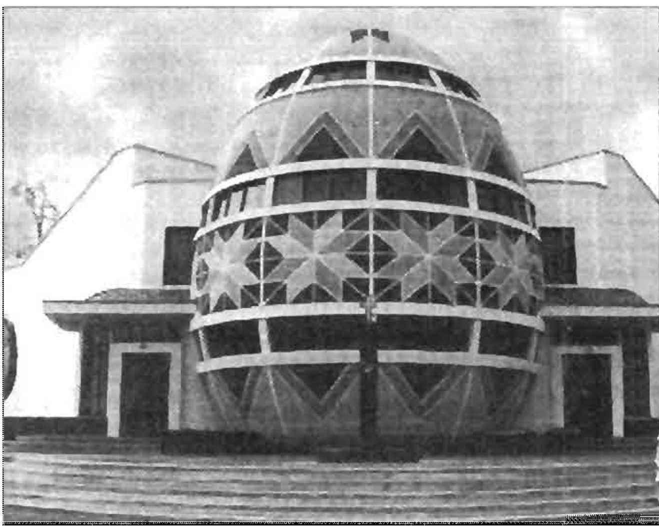
Гості вечора уважно слухали спогади викладача училища А. Грицая про відомого мецената М. Досінчука-Чорного. У виконанні викладачів, учнів, солістів філярмонії звучали народні думи, історичні пісні, присвячені пам'яті лицаря кобзарського духу, талановитої людини, великого українця – Миколи Досінчука-Чорного.

Осиротів бандурин дзвін
Полюбить хто його,
як ви любили?
Ви ним плянету нашу обсадили,
Його вже не подужа й тлін.
Вас нам ніколи не забуть.
Ви – кобзи шанувальник фанатичний,
Її пісні – вам пам'ятник величний,
В них України рідної могуть.

Анатолій Грицай,
викладач і кобзар

Писанкарі зустрінуться в Коломиї

КОЛОМИЯ. – У древньому галицькому місті 19 серпня відбудеться Другий міжнародний з'їзд писанкарів, у якому візьмуть участь науковці та писанкарі з України, Польщі, Канади, Великої Британії, Австралії, Німеччини, Франції, США, Словаччини, Арґентини, Бразилії, Румунії, Австрії. У програмі з'їзду – наукова конференція, велика виставка писанок та декорованих яєць.

Музей писанки у Коломиї.

У центрі міста, на площі біля Музею писанки, діятиме містечко народних майстрів, де найвідоміші писанкарі світу показуватимуть своє мистецтво у виготовленні писанок. Усіх, хто хоче узяти участь у цій імпрезі, просимо зголошуватися на адресу: будинок 46, присілок Медвежий, село Космач, Косівського району, Івано-Франківської обл., 78640 Україна.

Дмитро Пожоджук
Фото: Ю. Рильчук

Книжки, надіслані до „Свободи"

Загін „Червона Калина". Ювілейне видання пластового загону „Червона Калина" з нагоди його 75-річчя. Книга-збірник (Стрий – Нью-Йорк 1925-2000), художнє оформлення Богдана Титли – це, в першу чергу, історія та діяльність пластового загону „Червона Калина" та його членів, від заснування в 1925 році в Стрию до сьогоднішніх днів, у різних місцевостях ЗСА, Канади, Европи та України. Збірник в обсязі 300 сторінок ділиться на розділи: „Рідними плаями", „Під чужим небом", „За океаном", „Поворот на рідні землі", „Спогади", „Червонокалинівський гумор" та інші.

„Закордонне українство". Інформаційний каталог Інституту досліджень діяспори. Київ „Стилос" 2001рік. Довідник містить відомості про українські закордонні інституції, про дипломатичні представництва України за кордоном та органи державної влади України, які опікуються закордонними українцями.

Іван Овечко. „Фраґменти з автобіографії –(моїм дітям, внукам і правнукам)",„Укрпрес" Аврора, Кольорадо, 2002 рік. Автобіографічні спогади про життя-буття цікавої української людини, котра цілий вік жила, працювала і творила з думкою про Україну.

Олександер Панченко. „Держава, право і революція у визвольній концепції Анатоля Камінського", приватне наукове дослідження, видавництво „Гадяч", 2001 рік.

Константин Хвостик. „Життя і стремління" , Ґленвю, Ілиной, ЗСА, 2001 рік. Поетичні та прозові твори збірки базовані на потаємних почуттях до Бога, відтворення змісту свого життя та звернення помислів до України, та її долі.

Віра Лемеха. „Пильнуй, Україно, пильнуй!" Львів, 1998 рік. Розповідь про звитяжний шлях української патріотки, члена ОУН у роки Другої світової війни, її ув'язнення та перебування у концтаборах Сибіру та Мордовії (1948-1956), роздуми про виховання молодого покоління.

Український фестиваль відбудеться у Сан Дієґо

САН-ДІЄҐО, Каліф. – „Українська хата" в Балбоа-парку влаштовує Український фестиваль 30 і 31 серпня і 1 вересня 2002 року. Фестиваль почнеться ватрою і пікніком від 5-ої години вечора в „Кравн Пойнт Мішон Бей Парку". В програмі – спортивні гри, українська музика, буфет. О 10-ій годині вечора учасники матимуть нагоду милуватися фаєрверком у парку „Морський світ".

В суботу, о 7-ій год. вечора, в театрі „Каса Дел Прадо", що недалеко від зоопарку, учасників фестивалю розважатиме ансамбль українського народного балету „Євшан" із Саскатону (Саскачеван, Канада) під керівництвом Віталія Сорокотягіна.

Ансамбль українського народного балету „Євшан".

У неділю, в Балбоа-парку від полудня буде продаж харчів і напоїв, о 2-ій годині відбудеться концерт українських пісень і танців. Вступ вільний.

Фестиваль закінчиться в готелі „Ганалей" бенкетом і танцювальною забавою під звуки оркестри „Трубка" з Едмонтону (Алберта, Канада). Початок о 6-ій вечора. По точніші інформації просимо звертатися до „House of Ukraine", тел.-факс (619) 291-0661.

Електронна пошта: sunnyukes@aol.com, Веб-сайт: communitylink.sdinsider.com/groups/houseofukraine.

Фестиваль присвячено збиранню фондів для дітей в Україні, які перебувають у сиротинцях та інтернатах. Щоб імена жертводавців були надруковані у фестивальній брошурі, просимо висилати датки поштою до 18 серпня 2002 року на адресу: „House of Ukraine", c/o Darlene Loznycky, Treasurer, 4050-47 Porte La Paz, San Diego, CA 92122-1949. Всі датки можна відчисляти з податків.

Василь Лозницький, мол.,
голова „Української хати"

„Людина героїчної долі і пророчого таланту"

Виступ Юрія Щербака, посла України в Канаді, на похоронах Романа Олійника-Рахманного, Монреаль, 27 червня ц. р.

Проводжаємо в останню путь великого українця, людину героїчної долі і пророчого таланту, одну з найяскравіших постатей України XX століття – Романа Олійника-Рахманного.

Сьогодні, в цей день смутку і прощання, ми ще не в змозі уповні осягнути всю глибину втрати, яка нас спіткала. Бо Роман Рахманний – унікальне явище української політики, літератури, публіцистики, журналістики. Його твори – це монументальна і трагічна енциклопедія української боротьби за незалежність, це блискуча збірка ідей, гіпотез, передбачень, фактів та імен.

Безперечно, Роман Олійник-Рахманний був і залишається в нашій історії, як людина Українського Відродження. Але на відміну від письменників розстріляного Відродження, Роман Рахманний відмовився стати жертвою комуністичного режиму. Він вступив до бою з червоними „вершниками Апокаліпсису". Його найсильнішою зброєю стало слово. Його героїчна боротьба в лавах ОУН-УПА дала йому право на безсмертя. Хоч би якими різноманітними за тематикою і формою були твори Романа Дмитровича, але їх єднає одна пристрасть, одна полум'яна любов – любов до України, бажання бачити улюблену Вітчизну в сім'ї вільних европейських націй.

Україна – більш ніж тема, це плоть і кров творчости Рахманного. Він творив концепцію всесвітнього українства і вславився глибокими роздумами над тим – що означає бути людиною української цивілізації в сучасному світі.

В епіцентрі його тривог завжди перебувала Україна – її минуле, сучасне і майбутнє. Назва тритомного зібрання творів Рахманного „Україна атомного віку", увінчаного державною премією ім. Т. Шевченка, стала символічною. Атомний вік України – це ядерні загрози холодної війни, це катастрофа Чорнобиля. Це небезпека не лише радіяційна, але і загроза асиміляції, уніфікації українців у дедалі більш ґльобалізованому світі.

Роман Рахманний був пророком-державотворцем. Він будував незалежну Українську державу ще в ті часи, коли мало хто вірив у цю можливість. Його будівельним матеріялом були слова, ідеї та мрії – здавалося б, слабкий і нетривкий матеріял для будови держави, а виявилося – вічний. Разом з Володимиром Винниченком та Іваном Багряним, одним з перших серед українців діяспори Роман Рахманний повірив у те, що „в УССР існує реальна база для українських діячів, які прагнули здійснювати українську політику". Понад півстоліття тому Роман Дмитрович пророчо писав про неминучий розпад СССР, про створення на руїнах червоної імперії вільних національних держав.

Роман Рахманний, незважаючи на всі страждання, був щасливою людиною. Він дочекався, коли Україна стала незалежною державою і зайняла гідне геополітичне місце в світі.

Сьогодні я виступаю тут не лише як Посол незалежної України, не лише як політичний і державний діяч нової України, але і як український письменник, член Національної Спілки письменників України.

Скорботою повняться серця всіх українських патріотів, для яких ім'я Романа Олійника-Рахманного вписане золотими літерами в історію України, в героїчний літопис українського письменництва.

Хочу висловити найщиріші співчуття членам родини і друзям покійного. Нехай упокоїться з миром прах Романа Рахманного. Нехай душа його перебуває в українському небі – щоб бачити і чути, що відбувається в Україні.

Вічна йому пам'ять!

Діяч, гідний пам'яті і шани

ВЕСТ-ОРАНЖ, Н. Дж. – Невдовзі після трагічної смерти Вячеслава Чорновола в Україні став діяти Міжнародний благодійний фонд його імені. Засновниками стали видатні політики України, громадські діячі, представники української діяспори, а очолює фонд дружина Вячеслава Чорновола Атена Пашко. Завданням фонду є увічнення пам'яті Національного Героя України, будівничого Української держави, поширення його політичних та етичних принципів.

З участю фонду поставлено пам'ятник на могилі Вячеслава Чорновола на Байковому цвинтарі в Києві, упорядковано місце його загибелі в автокатастрофі на Бориспільській трасі, встановлено пам'ятник у Золочеві Львівської области, відкрито низку меморіяльних і скульптурних таблиць та знаків на пам'ятних місцях, в Києві та інших містах України названо іменем Вячеслава Чорновола десятки вулиць, проведено сотні пам'ятних вечорів, конференцій, презентацій книги – збірки статтей Вячеслава Чорновола „Пульс української незалежности".

Окрема ділянка – праця фонду з молоддю і для молоді. Фонд сприяв присвоєнню імені Вячеслава Чорновола чотирьом школам . Створено асоціяцію директорів шкіл, яка співпрацює з фондом. У Дрогобичі відкрито бібліотеку-музей Вячеслава Чорновола.

Фонд докладає багато зусиль для створення персонального музею Вячеслава Чорновола у Києві, на вулиці Гончара, 33, де було його бюро голови Народного Руху України.

Фонд реґулярно виплачує 18-20 стипендій найталановитішим учням, зокрема Українського гуманітарного ліцею при Київському національному університеті ім. Т. Шевченка, які відзначилися науковими здобутками в царині журналістики, української мови, літератури, історії, екології і здобули перемоги в конкурсах з української мови на олімпіядах.

Фонд видає власний вісник „Вимір часу", в якому друкує унікальні документи Вячеслава Чорновола, спогади про нього.

Найголовніше – фонд готує до друку фундаментальну працю – десять томів творчої, наукової та політичної спадщини Вячеслава Чорновола. Перший том виходить уже в найближчі тижні.

Ми вдячні українській діяспорі в цілому і окремим представникам нашого фонду – Володимиру Баранецькому, Богданові Бурачинському та Богданові Ткачукові за вже надану допомогу. Але ми потребуємо й надалі вашого сприяння. Фонд і далі встановлюватиме наукові, мистецькі та студентські стипендії ім. Вячеслава Чорновола, сприятиме розвиткові незалежної української журналістики, братиме участь у заходах з відродження української духовности та інших гуманітарних акціях, спрямованих на зміцнення нашої держави.

Пожертви на видання 10-томної спадщини Вячеслава Чорновола просимо надсилати на адресу скарбника Координаційного комітету допомоги Україні: Bohdan Hajduczok, 16 Mander Rd, West Orange, NJ 07052.

Міжнародний благодійний фонд Вячеслава Чорновола

Де придбати довідник „Закордонне українство"?

Інформаційний довідник „Закордонне українство", про який „Свобода" повідомила у ч. 28, можна придбати за 10 дол. США (з пересиланням авіопоштою – 16 дол.) в Інституті досліджень діяспори: а/с 126, Київ, 01034; e-mail: idd@users.ukrsat.com

ДАЛЕКЕ І БЛИЗЬКЕ

Герої з села Юськовичі-Йосипівки

Село Юськовичі-Йосипівка розташоване при єдиній дорозі зі сходу на захід. Всі війни проходили цією дорогою через село Йосипівку. Під час польської окупації в цьому селі була добре організована мережа ОУН з головним провідником Павлом Габою, до якої належало багато молоді. Станичним був Штриковський, а серед членів – Іван Олійник, Маркіян і Павло Заставні, Петро Луцишин, Михайло Габа.

Перед Другою світовою війною тут діяла група Юнацтва ОУН, до якої належав і я. Під час першої більшовицької окупації західньої України почався терор НКВД проти членів ОУН, від якого загинули провідник Павло Габа, Штриковський. Славко Гнідь переходив кордон на захід, де його заарештували і він загинув в Сибіру. Юрчик і Петро Луцишини подались на захід.

Коли розпочалась війна між Німеччиною й СССР, в червні 1941 року, українське правління Ярослава Стецька проголосило відновлення незалежности України, а німецькі окупанти ув'язнили наш уряд у Львові, то багато членів ОУН перейшли у підпілля, створюючи самооборонну силу.

Першим із місцевих самооборонців-повстанців загинув геройською смертю Петро Павлик в бою з польською боївкою АК. Другим з черги впав на полі бою Лаба. Згодом подались у похідних групах на східну Україну члени ОУН Маркіян Заставний і Степан Харків, де пропали без сліду. Івана Олійника вбив у Львові в 1941 році надісланий зрадник. Під час відступу німецької армії в 1944 році багато молоді села Йосипівки вступило до УПА.

У повстанській боротьбі з совєтськими загонами впали на полі бою Юрчик, Іван Яцків, Павло і Василь Заставні, Гарбуз, Олійник („Василь"), Михайло Габа, Василь і Володимир Бідюки, Микола Кишай, Стирін. Дехто з їхнього гурту пішов до Дивізії „Галичина".

Ми повинні розповідати нашій молоді, що незалежність і воля України не легко дістались народові, що в боротьбі за волю загинули маси кращого квіту України. І тепер треба всім прагнути національної єдности, протистояти спробам втягнути Україну у союз з Москвою.

Україна має бути незалежною, демократичною, вільною державою із власною історичною місією у світі.

Мирон Луцишин,
Фенікс, Арізона

Мій батько завжди дбав про мову

З промови на святі переможців II Міжнародного конкурсу з української мови ім. Петра Яцика 22 травня 2002 р. в Києві.

Коли я була маленькою дівчинкою, тато мене віз щосуботи до української школи. Там ми вивчали українську мову, граматику і літературу, історію і географію України. Часто мої ровесники і я не розуміли вповні, чому ми мусіли вивчати українську мову в Канаді. Ми думали, що вона нам непотрібна. Англійська та французька мови мають більшу користь для тих, хто живе в цій країні. Батько мене вчив, що від себе не втечеш, будуть тебе більше шанувати тоді, коли ти знатимеш, хто ти є, чийого ти роду і народу.

Мій батько не був одиноким у цьому. Сотні, тисячі батьків постійно говорили українською мовою вдома та везли своїх дітей в українській школи. Петро Яцик дожив до того, щоб побачити вільну, незалежну Україну. Це для нього була велика радість, велика гордість і доказ, що всі його труднощі, праці, прагнення зберегти мову та традиції не стали марними. Не дивно, що він взявся організовувати конкурс української мови. Хоч я народжена в Канаді, маю щиро подякувати своєму батькові, як і іншим, за те, що вони подбали, щоб ми знали про наше минуле, щоб ми гордилися українським походженням та володіли мовою наших батьків. В першу чергу, дякую Лізі українських меценатів, Президентові Леонідові Кучмі, міністрові освіти Василю Кременю за підтримку конкурсу. Окрема подяка всім жертводавцям, які почули наш заклик і не лише словами, але морально і фінансово допомогли своїми пожертвами. Прийми від мене ,український народе, особисту подяку за надзвичайну пошану мого покійного батька, за вручення йому Почесною відзнаки Президента України, нагородження Орденом Князя Ярослава Мудрого, а також визнання людиною року України та йменування цього конкурсу його іменем .

Надія Яцик,
президент Освітньої фундації
ім. Петра Яцика

Незабутній о. Павло Хрущ

Першим духовним пастирем українців греко-католиків у Венесуелі був о. декан д-р Павло Хрущ, довголітній парох церкви св. Норберта у Кракові.

У 1948 році він переїхав до Венесуелі і оселився у столиці – Каракасі, де від самого початку опікувався українцями-католиками, а в потребі і православними українцями. У Каракасі о. Павло Хрущ заснував першу українську місійну станицю, яка згодом розвинулася в окрему парафію. Українські католики одержали церкву з ґротою на горі Кальварії, де 1948 року відправлено першу Літургію. На прохання Кардинала Йосифа Сліпого венесуельський кардинал Гумберто Кінтеро офіційно проголосив 1966 року існування української католицької парафії східнього обряду.

Отець Павло Хрущ відвідував вірних в усій Венесуелі, заїжджаючи далеко в праліси, щоб дати духовну опіку та пораду.

Усі, хто потребував поради, праці, будь-якої допомоги, звертались до о. Павла Хруща. Водночас він провадив інформативну акцію про Україну в місцевій пресі, брав участь у першій конференції поневолених народів у Каракасі, а також був членом Комітету оборони проти національного і релігійного переслідування в СССР.

Павло Хрущ помер 19 січня 1973 року. До останньої хвилини свого життя він служив вірно Богові і народові як правдивий український священик.

Осип Панчишин,
(колишній мешканець Венесуелі)
Чикаґо

Життя і загибель проф. Є. Грицака

Проф. д-р Євген Грицак був літературним критиком, талановитим публіцистом, громадським діячем, а над усе – прекрасним і взірцевим педагогом. Євген Грицак народився 30 січня 1890 року в селі Пиратині на Львівщині, у сім'ї директора місцевої школи.

З дому молодий Євген виніс прекрасне виховання і здобув ґрунтовну освіту до дальшого навчання. Під наглядом батька закінчив початкову школу в рідному селі, Тернопільську гімназію у 1908 році, а потім – філософський факультет Львівського університету – у 1912 році. Після закінчення університету першу свою працю почав як викладач у Перемиській чоловічій гімназії.

Поява молодого викладача в позитивно вплинула на це середовище. 23-річний Євген захистив у Краківському університеті докторську дисертацію про байки Леоніда Глібова, займав патріотичну поставу в обороні українства перед московськими агресорами під час Першої світової війни.

У 1915 році його арештували і вивезли до Києва. Перебуваючи в арешті, Євген мав змогу зустрітися з Митрополитом Андреєм Шептицьким, який також був ув'язнений московською владою. Звільнений з ув'язнення, Є. Грицак деякий час у Києві читав лекції з клясичних мов. З огляду на великі знання, його запросили до Термінологічної комісії Академії Наук.

Під час визвольних змагань 1917–19 років Є. Грицак приєднався до боротьби народу за власну державу. Однак у 1919 році він знову був арештований московськими приходьками. Після звільнення він переїздить у 1923 році до Перемишля і продовжує працю в чоловічій гімназії, як вчитель української, грецької й латинської мов, викладає у Перемиській жіночій гімназії, включається в громадсько-культурне життя українців міста, пише статті і наукові розвідки до українських журналів, календарів, альманахів, що друкувалися в „Українському голосі" за 1925 і 1927 роки в Перемишлі. Була це надзвичайно працьовита і обдарована талантом постать. Його вже за життя називали в Перемишлі титаном української науки.

Як педагог він був взірцем вчителя. Його колишній учень мґр. Ярослав Юрчак з Перемишля згадує: „Професор Грицак викладав з великою майстерністю, виявляв глибокі знання предмету, а при тому мав розуміння учнівської душі, прищеплював нам український патріотизм і щиру релігійність. Він часто говорив: „Коли навчишся сам любити свою батьківщину, шанувати кращі традиції свого народу, будеш жити її високими ідеалами, то буде розвиватися всесторонньо увесь наш народ".

Коли почалась Друга світова війна, Є. Грицак був змушений тікати від московських катів. У Словаччині, в таборі переселенців „Орелелаз", 23 жовтня 1944 року сталася трагедія: словацький комуніст-партизан вбив визначного вченого – проф. Є. Грицака, який так багато зробив для української науки.

У професора було два сини: Павло воював у дивізії „Галичина" і в бою під Бродами потрапив до більшовицької неволі, але вижив, залишив книгу спогадів „Вежі і кулемети", документальну працю „Галицько-Волинська держава", дослідницькі статті. На жаль, він передчасно помер на 33-му році життя в Нью-Йорку, у 1958 році. Другий син, д-р Петро Грицак, живе в Америці, очолює Земляцтво „Перемищина" і відомий як автор численних історичних статтей.

Ярослав Стех

СПОРТ

В. Семиноженко: „Уряд вживе заходів, щоб спортсмени не втікали з країни“

„Навіть в нинішніх обмежених умовах ми намагаємося забезпечити повноцінну участь наших спортсменів у міжнародних змаганнях“, – - заявив віце-прем'єр України Володимир Семиноженко 11 липня, який зазначив, що фактично на всіх серйозних міжнародних змаганнях присутні як мінімум 10 українських спортсменів. Це свідчить про те, що Україна є великою спортивною державою.

Крім того, В. Семиноженко повідомив, що до розгляду на засіданні уряду готуються документи з розвитку вітчизняної спортивної медицини, концепція розвитку Національного олімпійського комплексу (Київ), а також ряд інших документів.

З приводу зміни громадянства О. Зубриловою, яка стала громадянкою Білорусі, В. Семиноженко заявив: „Безумовно, такі події не сприяють зміцненню наших професійних спортивних сил“.

Футбол

У другому колі чемпіонату України стали переможцями „Динамо“ (Київ) у грі з київським „Арсеналом“ (3:1), „Шахтар“ у грі з „Таврією“ (5:2), „Карпати“ у грі з „Металюрґом“ (1:0), „Волинь“ у грі з „Металістом“ (2: 0), „Чорноморець“ у грі з „Ворсклою“ (2:1). „Кривбас“ і „Дніпро“ зіграли внічию (1:1).

Попереду у змаганнях після другого кола йде київське „Динамо“. Чемпіон країни „Шахтар“ – на четвертому місці.

12 липня на київському стадіоні „Динамо“ ім. Валерія Лобановського змагання другого кола футбольного чемпіонату України серед клюбів вищої ліґи між провідними командами столиці „Динамо“ і „Арсенал“ закінчилися з рахунком 3:1 на користь „Динамо“. На світлині: капітан „Арсеналу“ Сергій Коновалов (у центрі) захищає нападаючого свого клюбу Валентина Полтавця від гравців київського „Динамо“, обурених його грубою грою проти воротаря „Динамо“ Віталія Реви.

Фото УНІАН

Зміни у змаганнях Ліґи чемпіонів Европи

„Другий етап Ліґи чемпіонів буде скасовано, починаючи з сезону 2003-2004 років, – заявив 11 липня Ленарт Йогансон, президент УЕФА. – Таке рішення мотивоване перенасиченістю европейського футбольного календаря“.

Перший етап з 32 клюбів, поділених на 8 груп по чотири команди, не зміниться, але дві команди з кожної групи, які здобудуть перші місця, будуть прямо кваліфікуватися до 1/8 фіналу.

Досі 16 клюбів, які пройшли перший етап, розподілялися по 4 групи у 4 команди, які на другому етапі виборювали путівку до чвертьфіналу.

УЕФА пояснює ці зміни тим, що телевізійна авдиторія змагань, які транслюються щовівторка і щосереди, зменшується, тоді як кількість зустрічей між провідними европейськими клюбами зростає . „Ми вважаємо, що скорочення числа зустрічей піде на користь як футболові взагалі, так і клюбам, гравцям, вболівальникам, спонзорам, – вважає Ленарт Йогансон. –

Нелегко змінювати змагання, визнані кращими в світі, але УЕФА має враховувати багато факторів, як спортивних, так і комерційних, і забезпечити добре функціонування змагань протягом багатьох років“.

Зміни продиктовані насамперед невисокими, навіть катастрофічними, якщо зважати на поразку Франції, показниками европейських команд на чемпіонаті світу - 2002 у Кореї та Японії. Виснажені після надзвичайно довгого сезону кращі футболісти грають вже у червні набагато слабше, ніж дозволяє їх рівень.

Медична комісія УЕФА повідомляє, що гравці дуже втомлюються. Зростає число травм протягом виснажливого сезону, коли гравці проводять до 60 зустрічей.

Велоспорт

В Італії переможцем найпрестижніших жіночих багатоденних перегонів „Giro d'Italia“ стала 15 липня росіянка Світлана Бубнєнкова, що йшла першою в загальному заліку ще з третього етапу. На заключному етапі, переможцем якого стала еспанка Фатіма Бласкез-Лозано, одночасно фінішувала велика група спортсменок, серед яких були і дві українки – Ірина Чужинова та Ірина Симонова, а в загальному заліку свою восьму позицію зберегла Наталя Качалка.

Художня гімнастика

На чемпіонаті в Новому Орлеані 14 липня українки виграли командні змагання з 5-ма стрічками. У решті змагань вони були шостими. Чемпіонат виграли росіянки, за ними йдуть білоруски. Гімнастки з Греції виявилися третіми.

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ в НЬЮ- ЙОРКУ

влаштовує з доручення

УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ і КАНАДИ

ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ на СОЮЗІВЦІ

(LABOR DAY WEEKEND)

Субота, 31 серпня 2002 р., о год. 10:00 ранку

Вправи – год. 9-та ранку

за ІНДИВІДУАЛЬНІ ПЕРШЕНСТВА УСЦАК та ТРОФЕЇ і НАГОРОДИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ у слідуючих конкуренціях для дівчат і хлопців:

Число конкур.	Вік – хлопці			Вік – дівчата	Число конкур.
1	13/14	100 м.	змінний	13/14	2
3	15 і вище	100 м.	змінний	15 і вище	4
5	10 і нижче	25 м.	довільний	10 і нижче	6
7	11/12	25 м.	довільний	11/12	8
9	13/14	50 м.	довільний	13/14	10
11	15 і вище	50 м.	довільний	15 і вище	12
13	10 і нижче	50 м.	довільний	10 і нижче	14
15	11/12	50 м.	довільний	11/12	16
17	13/14	50 м.	горілиць	13/14	18
19	15 і вище	50 м.	горілиць	15 і вище	20
21	10 і нижче	25 м.	горілиць	10 і нижче	22
23	11/12	25 м.	горілиць	11/12	24
25	13/14	50 м.	грудний	13/14	26
27	15 і вище	50 м.	грудний	15 і вище	28
29	10 і нижче	25 м.	грудний	10 і нижче	30
31	11/12	25 м.	грудний	11/12	32
33	13/14	100 м.	довільний	13/14	34
35	15 і вище	100 м.	довільний	15 і вище	36
37	10 і нижче	25 м.	метелик	10 і нижче	38
39	11/12	25 м.	метелик	11/12	40
41	13/14	50 м.	метелик	13/14	42
43	15 і вище	50 м.	метелик	15 і вище	44
			ГІНЦІ		
45	10 і нижче	4х25 м.	довільний	10 і нижче	46
47	11/12	4х25 м.	довільний	11/12	48
49	13/14	4х50 м.	довільний	13/14	50
51	15 і вище	4х50 м.	змінний	15 і вище	52

Змагуни (-ки) можуть брати участь в трьох індивідуальних конкуренціях і один раз в гінцях. Гінці будуть устійнені клюбовими тренерами або представниками.

РЕЧЕНЕЦЬ ЗГОЛОШЕННЯ **до 21-го серпня 2002 року** на руки Марійки Бокало, провідника змагань. Реєстрації над басейном НЕ ВІДБУДЕТЬСЯ. Вписове – 5 дол. від змагуна (-ки)

КАРТА ЗГОЛОШЕННЯ

....

Ім'я, прізвище: (по-англійськи)

....

(по-українськи)

....

Адреса

.... Поштовий Код ....

Телефон: (..................) .... Вік ....

Хлопець .... Дівчина ....

....

Клюб/Молодеча організація

Конкуренція .... Час ....

Конкуренція .... Час ....

Конкуренція .... Час ....

....

Просимо вислати карту зголошення разом з вписовим (чек виписаний на „Ukrainian Sports Federation“)

Maria Bokalo, 641 Evergreen Pkwy, Union, NJ 07083

Tel.: (908) 851-0617

ЗМІНА АДРЕСИ

❑ **„Свобода"** ❑ **„The Ukrainian Weekly"**

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС) ....

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

Зголошення присилати до:
Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

КАТАЛОГ КНИЖОК
ВИПРОДАЖ

Автор і назва	Ціна в долярах
Академія Наук України. Інститут Економіки. Економіка України: минуле, сучасне і майбутнє. Матеріяли Першого конгресу Міжнародної української економічної асоціяції (українською і англійською мовами). Київ, Наукова думка, 1993, стор. 356.	12.00
Винниченко, Ігор. „Україна 1920-1980-их". Депортації, заслання, вислання. Київ, видавництво „Рада", 1994 р., стор. 125.	3.50
Голод, Марія-Анна. „Янгол у наймах". Старосвітські легенди. Київ, видавництво „Рада", 1995 р., стор. 77.	2.50
Горлач, Степан. „Хрестини незалежності". Київ, видавництво „Рада", 1994 р., стор. 190.	6.00
Горохович, Антоніна. „Батьки і діти". Вінніпеґ-Торонто, 1990 р. Світова Координаційна Виховно-Освітня Рада, стор. 176.	8.00
Знаки. 155 стародавніх українських вишивок. Видавництво „Соняшник", Київ, 1992 р. Великий формат. М. обкл. Стор. 72.	8.00
Камінський, Анатоль. На перехідному етапі. „Гласність, перебудова і демократизація на Україні". З передмовою Мирослава Прокопа. Мюнхен, 1990. стор. 624.	12.00
Коссак Орест. Англо-український словник з інформатики та обчислювальної техніки. Словник містить понад 15,000 термінів з інформатики, комп'ютерних технологій та інженерії. Стор. 304. Тв. обкл.	11.00
Кошиць, Олександр. Спогади. Київ, видавництво „Рада", 1995 р. Тв. обкл. Стор. 385.	15.00
Міфи давньої Індії. Для старшого шкільного віку. Упорядкування, переказ із гінді, післямова Степана Наливайка. Малюнки Миколи Пшінки. Київ, „Веселка", 1992. Великий формат. Тв. обкл. Стор. 200.	15.00
Незабутні роки (1945-1950). Пам'яткове видання. Комітет колишніх учнів Української Реальної гімназії в Зальцбурзі. Тв. обкл. Нью-Йорк – Чикаго, 1987. Стор. 227	18.00
Останнім шляхом Кобзаря. Хронологія і дух походу-реквієму, присвяченого 130-річчю перепоховання Тараса Шевченка. Вступне слово Леоніда Кравчука – колишнього президента України. Великий формат. „Український Літопис", Тв. обкл. Київ, 1994 р. Стор. 279.	20.00
Сверстюк, Євген. Блудні сини України. Літературно-критичні статті і виступи автора, присвячених відродженню духовности й морально-естетичним проблемам. Київ, 1993 р. Тв. обкл. Стор. 255.	10.00
Слабошпицький Михайло. Українець, який відмовився бути бідним. Київ, видавництво „Рада", 1994 р. М. обкл. Стор. 174.	8.00
Словник української мови в малюнках. Загадки, прислів'я, скоромовки, фразеологія. Кольорові ілюстрації. Побільшений формат. Київ, „Освіта", 1995 р. Тв. обкл., стор. 415.	25.00
Танюк Лесь. Монологи. Театр, культура, політика. Харків, „Фоліо", 1994 р. М. обкл. Стор. 383.	12.00
Чос Володимир. Реальна власність. Усмішки. Гумор, сатира, сарказм висвітлює сучасне життя в Україні і спонукає читача до роздумів. Черкаси „Відлуння-плюс", 2000 р. М. обкл. Стор. 56.	2.50
Акорди. Антологія української лірики від смерті Т. Шевченка. Упорядкував Іван Франко. (Репринтне видання). Київ, „Веселка", 1992р. Тв. обкл. стор. 343.	15.00
Неділко Микола. Альбом-монографія з 60 кольоровими репродукціями. Нью-Йорк – УВАН, 1983 р. Тв. обкл., стор. 182.	15.00
Сомко Надія і Сергій Макаренко. Альбом з кольоровими репродукціями. Східньо-Европейський дослідний інститут ім. В.К. Липинського. Тв. обкл. Великий формат, стор. 112	18.00

Ціни подані з пересилкою. Мешканці Нью-Джерзі повинні заплатити 6 % стейтового податку.

Адреса: SVOBODA, BOOKSTORE
2200 Route 10 West,
P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

П О Д Я К А

8 квітня, з волі Всевишнього, відійшов від нас у вічність
наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУНЬО

бл. п.

Д-Р ВОЛОДИМИР БОДНАР

Похорон відбувся 12 квітня з української греко-католицької церкви Покрова Пресвятої Богородиці на парафіяльному цвинтарі в Пармі, Огайо.

Цією дорогою складаємо сердечну подяку всім добросердечним людям за увагу, співчуття і розраду під час несподіваної важкої недуги, як також і після Його смерти.

Дякуємо д-рові Олесеві Клосові, який був не тільки особистим лікарем Покійного, але й давнім його приятелем.

Особливо сердечну подяку складаємо Преосвященному Владиці Робертові за відправу Парастасу.

Щиро дякуємо парохові церкви св. Покрови о. Василеві Петріву за відвідини хворого в шпиталі, уділення Йому св. Тайни оливопомазання і відслуження всіх похоронних відправ включно з теплим прощальним словом.

Дякуємо о. Северинові Ковалишину з церкви св. Андрія і парохові православного собору св. Володимира о. Іванові Наконечному за співслужіння в похоронних відправах.

Складаємо подяку о. крилошанинові Андрієві Гановському з Катедри св. Йосафата за відвідини хворого в шпиталі.

Сердечна подяка шановним хористам з участю колишнього диригента хору і приятеля Покійного інж. Зенона М'ягкого з Акрону за чудовий спів під час Парастасу.

Рівно ж дякуємо Олені Яцишин за відспівання „Богородице Діво" після Парастасу.

З Покійним прощалися: Оля Мігелич від церковного хору, ред. Петро Твардовський від Українських Злучених Організацій Великого Клівленду, д-р Ігор Захарій від Пласту, д-р Богдан Чепак від Кредитової Кооперативи „Самопоміч" і мгр. Андрій Фединський від Українського Музею-Архіву в Клівленді. За їхні змістовні і зворушливі слова складаємо усім наше щире українське спасибі.

Домовину несли: син Покійного Мирон, зять Михайло Балагутрак з братом Богданом, Роман Гурко з Торонто, Андрій Фединський і Борис Садовський. За цю останню прислугу для Покійника дякуємо з глибини серця.

Наша щира подяка для Юлі Фірманчук і паням із Сестрицтва за взірцеве приготування поминального обіду.

Дякуємо похоронному заведенню „Колодій–Лазута" за співчутливу, фахову обслугу.

Наша особливо сердечна подяка редакторові Петрові Твардовському за вшанування пам'яті нашого дорогого Покійника на радіохвилі „Україна" змістовним і теплим словом та влучно підібраною піснею, а також за дописи до українських часописів і місцевої газети „Вісті УЗО".

Дякуємо нашому приятелеві ред. Степанові Кікті за цінні поради в наших тяжких хвилинах.

Дякуємо Катерині Немирі за співчуття і згадку про Покійного в її радіопрограмі „Світлиця".

Зі зворушенням дякуємо хвальній редакції тижневика „Свобода" за публікацію теплої згадки про Покійного з його світлиною.

Також не забуду щирої приязні Стефі Балагутрак і Олі Дем'янчук, що приїхали в ночі до шпиталя під час операції покійного Володимира.

Усім, що так численно взяли участь у похоронних відправах, за молитви і квіти, за телефонічні і листовні співчуття та розради, за пожертви на Служби Божі і на добродійні цілі – складаємо щиросердечну подяку. Хай Всемогучий Господь винагородить Вас усіх своїми щедрими ласками.

З вдячністю ЛЮБА БОДНАР з родиною

В пам'ять Покійного зложили на слідуючі цілі:

НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД ЦЕРКВИ св. ПОКРОВИ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ в ПАРМІ, ОГАЙО, склали:

200 дол. Зенон і Дозя Кріслаті;
по 100 Церковний хор св. Покрови, Настя Юрочко, Орест і Наталка Ліщинецькі, д-р Александер і Дарія Якубовичі;
по 50 Орися Якимишин, Семен і Марія Кріслаті, д-р Ігор і Арета Захарії, д-р Юрко і Мирослава Оришкевичі, Сестрицтво Церкви св. Покрови, д-р Михайло і Ірена Шубини, д-р Ераст і Ляля Гафтковичі, Андрій і д-р Синтія Школьники, Петро і Зеновія Даци, Антон і Леся Шнейдери;
по 40 д-р Вірослав, Оля і Ліда Кості, Ліда Кармазин;
по 30 Марія Пасічник, Мотрія Стахур, Анонімно;
по 25 д-р Марко і Марія Беї, Антон і Анастазія Хомики, д-р Юрій і Дарія Кульчицькі, Зенон і Тереса Зорії, Роман Брехун, Зенон і Наталка М'ягкі, д-р Дмитро і Гелга Павлишини, Зеня і Степан Панчишини, Петро і Марія Фединські, Михайло і Оля Мігеличі, Михайло Світлик, д-р Сергій і Неоніля Винярські, д-р Володимир і Ліда Базарник, д-р Богдан Чепак, Левко і Галя Голубці, Тарас і Софія Бурі, Ярослав Завадівський;
по 20 Родина Ковальчуків, Надя Баляш, Таня Данило, Анна Мисів, Володимир Чепак, Мирося Зорій, М. Пукач, Володимира Баслядинська, Наталя Зорій, родина Турчин, Іван Барановський, родина Корнік, Т. і С. Швабінські, Василь і Лідія Кобрини, родина М. Чапських, Іванна Шкарупа, Олег і Тамара Риваки, д-р Володимир і д-р Надя Дубчуки, Ярема і Христя Раковські, Анет Десавтелс;
по 15 Родина Стасишин, Марія Палка, Іван і Анна Бордуни;
по 10 Яків Лящук, Іван Магоцький, Оля Стадник, П. Корлятович, О.і Л. Дубчаки, родина Яцинич, П. Дмитрик, М. і М. Василини, Я. Дяшук;
5 С. Сливчук;
2 Анонімно;
Разом: 2,237 дол.

НА УКРАЇНСЬКИЙ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКИЙ СОБОР У КИЄВІ, склали:

по 200 дол. д-р Ярослав і Ліля Музички, Михайло і Люба Яновичі, Надя Шкільник
по 100 Теодозій і Лукія Гриціви, д-р Ася Школьник, д-р Іван і Леся Кизики, д-р Теодозій і Люба Крупи
75 Люба Іванчук
60 Степан і Евгенія Кікти;
по 50 Дарія Городиська, Василь і Олена Хміляки, Тарас і Орися Ковчі, д-р Нестор і Ніна Шусти, Богдан і Оля Дем'янчуки, д-р Микола і Надя Дейчаківські, Борис Садовський, д-р Александер Клос, Е. Мирослав (?), Василь і Віра Ліщинецькі, Мирослава Цап, Нестор і Люба Козбурі;
по 30 Михайло і Орися Савчаки, Микола, Оксана і Володимир Рошетські, Філь і Галина Бодроки;
по 25 д-р Юрій і Оксана Годованці, Оля Хміляк, Петро і Марія Фединські, Богдан Міхняк, родина Малюців, Дарія і Андрій Федорів, В. і Л. Лобурі, д-р Юрій і Міля Русини, Норман і Зеня Томпсони, Александра Савин, Оля Нагаєвська і Кирило Цепенда;
по 20 Петро Лагола, Дмитро Палайда, Адам і Іванна Вовки, Стефа Городиська, Б. і Р. Кичуни, Михайло Калинський, Надя Джумак і родина Михайлишин, Гордій Пасіка, д-р Ярослав і Надія Мігайчуки, Стефа Хома, А. і Н. Блашківи, Орест і Марія Небеші, Л. і Л. Шедні;
по 10 Іванна Чайка, Надія Тимків, Маріан і Ліда Вирсти;
Разом: 2,370 дол.

НА ПЛАСТ склали:

по 100 дол. д-р Ростик і Катя Довбенки, Наталя Коропецька з Дзвінкою Захарчук, Оксаною Комановською і Софією Геврик;
по 50 Тетяна Сілецька, Марта Перейма, Ігор і Люба Мичковські, Евген і Ліда Небеші, Орися Панасюк;
по 40 д-р Гліб і Люба Мойсеєнки, Стефа Король;
35 Христя Раковська;
по 30 Володимира Кавка, Мирослава Гук;
по 25 Василь і Оля Ільчишини, Нестор і Таня Фарміґи, Роман Грабець, Григорій і Анна Завадівські, Андрій і Ліда Дем'янчуки, Ярослав і Марта Грушкевичі, Микола і Дзвінка Голіяни, родина Палка-Заперник, Франко і Віра Молси, Віра Пестик, Зірка Гарабач, Ірена Пік, Віктор і Арета Надозірні, Петро і Марія Лещишини;
по 20 Люба Білинська, родина Тимош, Ярослава Кришталович, Осип Врублівський, д-р Орест і Настя Стецики, Джеймс і Надя Боєяси, Марта Кравс, Ярослав Говикович, Мирослав Сопка;
15 Андрій і Рената Гарматії;
10 Марія Гірняк;
Разом: 1,180 дол.

НА СЛУЖБИ БОЖІ склали:

50 дол. Анна Беретт і родина Бриздун;
25 д-р Родіян і Орися Палажії;
по 20 Дмитро і Надя Мігеличі, Петро і Галя Прищепи, родина Барабах, Мирон і Анна Кукали, Василь Рурич, М. і М. Кмйотеки, Борис і Филис Тарнавські, Мирослава Теслюк;
15 Стефа Швед;
по 10 Віра Коссак, Маруся Ґравська, Василь і Віра Глинські, Емілія Мелен, Іван і Надя Іваницькі, Стефанія Сафед, Лукія Медицька, Галя Норка, Оля Охрір, А Столяр, родина Фрицьків. Леся Волошин, Юля Юрків, Евген і Христя Чабани, Катерина Кловер, Микола Гаврилів, Евгенія Світенко, Дмитро і Бригіта Мозілі, Франко і Евгенія Бенки, Василь Якимишин, Богдан і Ірена Бички, Петро і Оля Байки, Оксана Келєр, Михайло Міскевич, Іван Романяк, Петро і Рожа Пенгрини, Степан і Евгенія Рапії, Марія Луцишин, Василь і Марія Гнатіви, Ярослав Бжеки;
Разом: 540 дол.

НА СМОЛОСКИП склали:

150 дол. Михайло і Ліда Балагутраки;
по 100 Андрій Гурко, д-р Марта Новицька;
40 Стефа Гурко
30 Людмила Почтар;
по 25 Леонід і Оксана Шараневичі, Маріян і Ірена Ґавурі;
по 20 Ірена Дубас, Орест Городиський;
Разом: 510 дол.

НА ФОНД НЕЗРЯЧИХ В УКРАЇНІ (FIGHT FOR SIGHT склали:

по 50 дол. д-р Антоній і Джіні Локастри, Стефа Балагутрак, Юрій і Арета Полянські;
30 Анонімно;
по 25 Роман і Іванка Боднаруки, Клавдет Кулпепер, Андрій Каваць, родина Малиш;
по 20 Суддя Андрій і Ева Бойки, Антоніна Шийка, Іван Вовк, д-р Том і Джойс Ебнери, Василь і Анна Кітрелі, Іван Стефанюк, М. і О. Гальчуки, Антоніна Шипка;
Разом: 450 дол.

НА МУЗЕЙ АРХІВ У КЛІВЛЕНДІ, ОГАЙО склали:

100 дол. д-р Мирон і Марта Боднарі;
50 Андрій і Христя Фединські;
по 30 Олена Мовчан, М і К. Капітанці;
по 25 Петро і Марія Фединські, Оля Мовчан-Іваницька;
по 20 Михайло і Елизабета Каваці, Марія Адамович, Діяна Стахур-Фроберг, Іван Ковалисько
10 Михайло Трач
Разом: 350 дол.

П О Д Я К А – бл. п. д-р Володимир Боднар

НА ПЛАСТОВУ ОСЕЛЮ ПИСАНИЙ КАМІНЬ склали:
100 дол. д-р Зенон і Мирося Голубці;
50 Роман і Синтія Квіти;
по 25 Роман і Марта Касараби, Марія Квіт-Флин;
Разом: 200 дол.

НА ШКОЛУ СВ. ЙОСАФАТА В ПАРМІ, ОГАЙО, склали:
по 50 дол. Дмитро Фаріон, д-р Ігор і Ірка Махлаї;
30 Базар і Львів Корпорації;
25 Роман і Ірена Стахурі;
10 Стефан і Евгенія Гіщинські;

НА СУСПІЛЬНУ ОПІКУ 33-го ВІДДІЛУ СОЮЗУ УКРАЇНОК в ПАРМІ, ОГАЙО склали:
по 20 дол. Іван і Оля Оліяри, Анна Кілярська, Ірина Кашубинська, Ірена Кріса;
по 10 Марія Футей, Ярослав і Надя Русенки, Стефа Вільшанецька, Марія Грабська;
Разом 120 дол.

НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в НЬЮ-ЙОРКУ склали:
по 50 дол. Філімон Пінязь, Петро і Дарія Басалики
Разом 100 дол.

СИРОТАМ В УКРАЇНІ склали:
30 дол. Ірена Козак;
25 Ірена Новицька;
по 10 Родина Антонів, Люба Лешньовська;
Разом: 75 дол.

НА „МОЛОКО і БУЛОЧКУ" склали:
50 дол. Розалія Головка;

НА УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ в ГАРВАРДІ склали:
50 дол. Орися Лагошняк;

НА ФОНД НАЧАЛЬНОГО ПЛАСТУНА склали:
25 дол. Ігор Руденський;
20 Богдан і Марта Ковчі;
Разом: 45 дол.

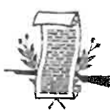
НА ШКОЛУ УКРАЇНОЗНАВСТВА Т-ВА РІДНА ШКОЛА в КЛІВЛЕНДІ склали:
20 дол. Анна Чернюк;
10 Василь і Ніна Сікори;
Разом: 30 дол.

ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ склали:
20 дол. Стефа Кріслата;

ЗАГАЛЬНА СУМА: 8,492 дол..

Ще раз найщиріша подяка! Нехай Господь відплатить усім щедрими ласками!

Вдячна ЛЮБА БОДНАР з родиною

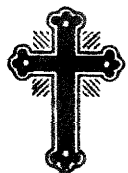

ВИДАВНИЧИЙ КОМІЕТ „ЛІТОПИСУ УПА"
висловлює шановним панству ЯРОСЛАВІ-РЕНТІ й ЄВГЕНОВІ САЛАМАХА та усій Родині щирі співчуття з приводу несподіваної й дуже болючої втрати – смерти сина АРКАДІЯ (АКО), який відійшов у вічність в так молодому віці.

Нехай Всевишній кріпить Вас силою й здоров'ям, а покійному Аркадієві, земля Вашінгтона нехай буде легкою!

За Президію
Видавничого Комітету „Літопису УПА"
Іван Лико

Родина Покійного просить, замість квітів на могилу, складати пожертви на „Літопис УПА": P.O. Box 97, Stn. „C", Toronto, On. Canada, M6J 3M7.

З глибоким жалем повідомляємо, що 11 липня 2002 р. відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ і БРАТ

бл. п.

д-р МИКОЛА ДЕЙЧАКІВСЬКИЙ

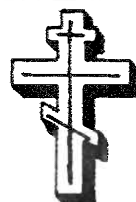
нар. 1921 р. в Ямниці, Україна

ПАНАХИДА відбулася 14 липня 2002 р. в похоронному домі Колодій-Лазута в Пармі, Огайо.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ 15 липня 2002 р. в церкві св. Андрія і на кладовищі свв. Петра і Павла.

Залишені в глибокому смутку:
дружина – НАДІЯ
сини – ОРЕСТ з донею НАТАЛКОЮ
– ЮРІЙ з дружиною ІННОЮ і синами ДАНИЛКОМ, ДЕНИСИКОМ і ДМИТРИКОМ
– МИКОЛА з дружиною ОКСАНОЮ і дітьми АДРІЯНЧИКОМ і ХРИСТИНКОЮ
сестра – СТЕФАНІЯ ГУРКО і діти – МАРІЙКА, АНДРІЙ, РОМАН
брат – СЕМЕН з дружиною ІРИНОЮ (в Україні)
тесті – ЕМІЛІЯ і СТЕПАН ВОЛЯНИКИ
швагри – МАРТА і ДЖОН ВІГАНД
кузини – БОГДАН, ВІРА, МАРТА ДЕЙЧАКІВСЬКІ
свати – ЛЕОНІД і ОКСАНА МОСТОВИЧІ
ближча і дальша родина в США і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів, пожертви можна складати на Українські Студії в Гарварді, або на Будівельний Фонд Українського Музею (Harvard Ukrainian Studies Fund or Ukrainian Museum Building Fund).
Можна пересилати чеки на адресу:
Deychakiwsky Family, 9721 Barr Rd., Brecksville, OH 44141.

Ділимося сумною вісткою, що в середу, 26 червня 2002 р. після тяжкої недуги, відійшла у вічність на 93-му році життя наша найдорожча МАМА і БАБЦЯ

бл. п.

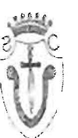
ВАЛЕНТИНА ПАНАСЮК

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 1 липня 2002 р. в українській право-славній церкві св. Покрови у Філядельфії.
ПОХОРОН на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку.
У смутку залишилися:
дочки – ОКСАНА з чоловіком МИХАЙЛОМ
– ЛЕСЯ
внучка – ОКСАНА
зять – ГІЛІЯРД
сестра – ГАЛЯ з мужем ЛЕОНІДОМ
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді, Карелії і Україні.

Вічна Її пам'ять!

ВОСЬМИЙ КУРІНЬ УПС ім. ГРИГОРА ОРЛИКА
ділиться сумною вісткою з членами Куреня, усім Пластовим Братством та українською громадою, що дня 8 липня 2002 р. відійшов на вічну Ватру один з основоположників Куреня та його довголітній курінний, а також прикладний та активний член своєї церкви і численних місцевих та крайових організацій

бл. п.

пл. сен. керівництва

МИКОЛА КУРЧАК

ПАНАХИДА відбулася у вівторок, 9 липня 2002 р., о год. 8-ій веч. Після її відслуження, парох о. Максим Кобасюк попращав Покійного, вказавши на його вагомі заслуги для церкви і громади.
ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбулися в середу, 10 липня 2002 р. о год. 10:30 ранку в церкві св. Володимира в Гемпстеді, Н.Й., а опісля на цвинтарі Holy Rood у Вестбері, Н.Й.
Наші щиросердечні співчуття складаємо всім рідним на руки сина Покійного нашого курінного друга – СЛАВКА.
В пам'ять Покійного Курінь переводить збірку на допомогу для Пласту в Україні. Пожертви просимо слати на адресу курінного фінансового референта: 8th Kurin-Plast, c/o Bohdan Kurczak, 294 Chestnut Ave., East Meadow, NY, 11554.

КУРІННА СТАРШИНА

Ділимося сумною вісткою з рідними і приятелями, що в понеділок, 10 червня 2002 р. відійшла від нас у вічність на 99-му році життя в Омага, Небраска наша дорога МАМА

бл. п.

РОЗАЛІЯ РОШКО

нар.в 1903 р. в селі Конюхові, повіт Стрийський.
Довголітня членкиня УНСоюзу і Товариства Карпати.

Залишила в смутку:
дочку – СТЕФАНІЮ з чоловіком МИХАЙЛОМ ВОРОБЦЕМ
внуків – ОКСАНУ з чоловіком РИЧАРТОМ НАРТУЗЗОМ
– ОЛЬГУ з чоловіком РИЧАРДОМ ҐАБОМ
правнуків і праправнуків.

Ділимося сумною вісткою, що в середу, 10 липня 2002 р. померла наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ

бл. п.

СТЕФАНІЯ БОЙКО

Горем прибиті:
чоловік – ІВАН
дочки – СОФІЯ з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ та дітьми МИРОСЛАВОЮ, МЕЛАНІЄЮ, АДРІЯНОЮ і МАРКОМ
– МАРІЯ з чоловіком ЮРКОМ та дітьми ХРИСТОФОРОМ і АНДРІЄМ
– ОРИСЯ з дітьми САБРІНОЮ і ЛЕОНОРОЮ
синова – ТІНА з дітьми НИКОЛОЮ і МИХАЙЛОМ (MICHAEL)

Вічна Їй пам'ять!

В ТРИДЦЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого незабутнього БАТЬКА і ДІДУСЯ

бл. п.

інженера архітекта

ОЛЕКСАНДРА ПЕЖАНСЬКОГО

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ і ПАНАХИДИ

в соборі св. Юра, у Львові, в суботу, 31 серпня 2002 р.
в соборі свв. Володимира і Ольги в Чикаго, в суботу, 10 серпня 2002 р.

Про молитви за душу Покійного просять:
донька – ДАРІЯ з мужем МИРОНОМ
внуки – ХРИСТЯ і МИРОН

Ділимося сумною вісткою, що 11 липня 2002 р., проживши 95 років, відійшла у вічність наша найдорожча МАМА, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

бл. п.

ОЛЕНА ХАРАМБУРА

нар. 31 грудня 1906 р. в Яворові, Україна.

ПАНАХИДА відбулася в неділю, 14 липня 2002 р. в похоронному заведенні Павла Ґаріса в Рочестері, Н. Й.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в церкві св. Богоявлення 15 липня 2002 р., а відтак на цвинтарі „Holy Sepulchre".

У глибокому смутку:
дочка – АННА ЄЙНА з мужем МИКОЛОЮ
син – АНДРІЙ з дружиною ЛЯРИСОЮ
внуки – ОРЕСТ ЄЙНА з дружиною ЛИН
– БОГДАН ЄЙНА
– МАРУСЯ ПІКЕНС з мужем ДАНОМ
– РОКСОЛЯНА ДЕЙЛІ з мужем СКАТОМ
– МАРКО ХАРАМБУРА
– НАТАЛКА ЕДИЛЕТА з мужем МАРКОМ
– ТАНЯ ВОГТ з мужем СТЕФАНОМ
правнуки – ТАСЯ, МИХАСЬ, КЕЙТЛИН, МАТЕЙКО, ЛУКАС, ДОРІЯН і ОСТИН.

Вічна Її пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в неділю, 14 липня 2002 р. відійшла у вічність наша найдорожча ДРУЖИНА і МАМА

бл. п.

СТЕФАНІЯ САДОВСЬКА

з дому КОЗАК

Залишивши в горю та смутку:
мужа – ЕВГЕНА ОРЕСТА
сина – БОРИСА ІВАНА
брата – МИХАЙЛА з ДАРІЄЮ
родини – ДАРІЇ КУЛЄБИ-ПРИЙМИ
– ХРИЗАНТА САДОВСЬКОГО
дальшу та ближчу родину тут та в Україні.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ, попереджені вечором ПАНАХИДОЮ відбулися 18 липня 2002 р. в катедрі св. Йосафата в Пармі, Огайо.

Вічна Її пам'ять!

У глибокому смутку повідомляємо рідних, приятелів і знайомих, що 10 липня 2002 р. відійшла у вічність на 86-му році життя наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і БАБЦЯ

бл. п.

СОФІЯ РОМАНЮК

з дому КЛИМКІВ

нар. 4 квітня 1917 р.

ПАНАХИДА відбулася в п'ятницю, 12 липня 2002 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Hempstead Funeral Home, Hempstead, NY.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 13 липня 2002 р., о год. 9:30 ранку в українській католицькій церкві св. Володимира в Гемпстеді. Опісля тлінні останки були перевезені на цвинтар св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

У глибокому смутку залишені:
муж – РОМАН
донька – РОМА РОМАНЮК-КОРОПЕЙ
сини – ОРЕСТ, ІГОР і ТЕОДОР
внуки – ЛЕСЯ, БОРИС і ЛІНА КОРОПЕЙ
– КРИСТИН і ДЖЕКІ РОМАНЮК
братова – МАРІЯ КЛИМКІВ з родиною в Канаді
сестрінки – ЛЯРИСА ГЕРМАН з мужем ЯРОСЛАВОМ і родиною
– ЗІРКА і НАТАЛІЯ БЕКЕСЕВИЧ
родини – СВАРИЧЕВСЬКІ
– ВОВК
– ПОДОЛЮКИ
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді і Україні.

Вічна Їй пам'ять!

Замість квітів родина просить складати пожертви на Український Музей в Нью-Йорку.
The Ukrainian Museum, 203 Second Ave., New York, NY 10003.

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ, ВІДДІЛ ОГАЙО
ділиться сумною вісткою з членами та українським громадянством, що в четвер, 11 липня 2002 р. в Пармі, Огайо відійшов у вічність

бл. п.

д-р медицини

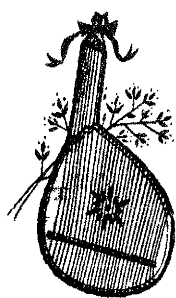
МИКОЛА ДЕЙЧАКІВСЬКИЙ

Довголітній член та один із засновників Українського Лікарського Товариства в Огайо. Активний в різних українських політичних, гуманітарних та спортових організаціях.

У глибокому смутку залишив:
дружину – НАДІЮ
синів – ОРЕСТА з родиною
– ЮРІЯ з родиною
– МИКОЛУ з родиною
брата – СЕМЕНА з родиною
сестру – СТЕФУ з родиною

Вічна Йому пам'ять!

УПРАВА ВІДДІЛУ

В ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

3 липня 2002 р. невіджалуваного МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ, ВУЙКА великого громадського, культурого діяча, директора школи Кобзарського Мистецтва в Нью-Йорку і редактора журналу „Бандура“

СВ. П.

МИКОЛИ ЧОРНОГО-ДОСІНЧУКА

ПОМИНАЛЬНІ ОБРЯДОВІ ВІДПРАВИ 3 липня 2002 р.були відслужені в той день

в Ґлен Кові, Нью-Йорк;
на Волині, в Рівному, Києві, Львові;
Солотвині, Івано-Франківську;
Бразилії і Аргентині.

Про молитви за спокій Його душі просять:
вдова СТЕФАНІЯ
і ДІТИ

З невимовним жалем повідомляємо, що в середу, 17 квітня 2002 р., проживши 84 роки, відійшов у вічність, дорогий ТАТО і ДІДО

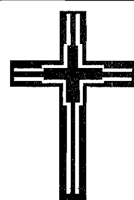
бл. п.

БОГДАН ЧАПЛЯ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 20 квітня з української католицької церкви св. Володимира в Ґлен Спей, Н.Й.

Залишені у смутку:
діти – НАДЯ СТЕТКЕВИЧ
– ХРИСТЯ ДВАРТЕ
– ЮРКО ЧАПЛЯ
і внуки.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 20 травня 2002 р. відійшла у вічність в Лос Ґатос, Каліфорнія

бл. п.

ГАЛИНА АБАСКАЛЬ

з дому БІЛИНСЬКА

нар. 19 липня 1937 р. в Ужгороді.

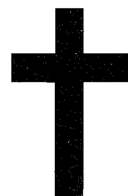
ПАНАХИДА в сороковий день смерти відбудеться в неділю 28 липня 2002 р. в Carmelite Mission, Santa Clara, CA. заходами 107 Відділу Союзу Українок Америки.

Залишились у смутку родини:
БІЛИНСЬКИХ, ШЕНКІРИКІВ і ЯРОШЕВИЧІВ.

Вічна Її пам'ять!

З глибоким жалем повідомляємо членство ОДВУ і всю українську громаду, що 13 липня 2002 р. відійшов у вічність в Трентоні, Н. Дж.

СЛ. П.

д-р ЗЕНОН ГОРОДИСЬКИЙ

Доктор прав і доктор історичних наук
нар. 1915 р. на Покутті (Галичина)

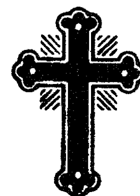
Присяжний Член ОУН, визначний діяч Українського Націоналістичного Руху, член Української Національної Ради в Києві і в Полтаві (1941-1942). Довголітній член ПУН, ініціятор консолідаційного об'єднання КУППО, яке очолював.
Учасник ВЗУН-ів і співтворець їх матеріялів та документів. Заступник голови ПУН і ОУН (1979-1992 pp.). Уповноважений ПУН на Америку і Канаду до кінця життя. В системі УНР в екзилі - секретар Української Національної Ради.
Визначний член ОДВУ і дорадник його Центральної Управи.

Глибоке співчуття дружині Марії і синові Романові з дружиною Лесею і дітьми Андрієм і Ларисою.

Вічная пам'ять цьому Патріотові-Державникові!

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ 17 липня 2002 р. о 7-ій год. веч.
ПАРАСТАС у похоронному заведенні Kutch, 21 Grand Ave., Trenton.
ЗАУПОКІЙНІ ЛІТУРГІЇ у четвер в церкві св. Йосафата, 1195 Dutz у Трентоні, а опісля на цвинтар св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА ОДВУ

У глибокому смутку повідомляємо приятелів та знайомих, що з волі Всевишнього в середу, 10 липня 2002 р., після важкої недуги, відійшла у вічність, на 59-му році життя, наша найдорожча й незабутня ДОЧКА, ДРУЖИНА, МАТИ, СЕСТРА, ТЕТА, БРАТОВА, ШВАҐЕРКА та КУЗИНКА

бл. п.

МАРІЯ (ДОНЯ) ТЕТЯНА КОТИК

з дому ГАНАС

нар. у Львові

ПАНАХИДУ ВІДПРАВЛЕНО в п'ятницю, 12 липня ц.р. в похоронному заведенні Lilly & Zeiler, а похоронні Богослуження, 13 липня о год. 10-ій ранку в українській католицькій церкві св. Архистратига Михаїла в Балтиморі. Тлінні останки похоронено на місцевому українському католицькому цвинтарі.

Незмірним горем прибиті:
мати – ЛІДІЯ
чоловік – ЮРІЙ
сини – МАРКО з дружиною МИРОСЛАВОЮ
– БОГДАН
сестра – ХРИСТЯ з чоловіком д-ром БОГДАНОМ МІНЧАКОМ
свати – ЮЛІЯ та ІГОР ПОЛІЩУКИ
родини – ГАНАСІВ, КОРЖІВ, ЛИСОБЕЇВ, МАРКОВСЬКИХ, ВОЙТОВИЧІВ
і численна родина в Канаді та Україні.

Вічна Їй пам'ять!